

ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถ
ในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

นางสาวนาราภัทร ชัยศิริ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2560

The Effects of Using Brainstorming Technique and Concept Mapping on
Thai Language Essay Writing Ability of Mathayom Suksa I Students
at Satun Witthaya School in Satun Province

Miss Narapat Chaisiri

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirath Open University

2017

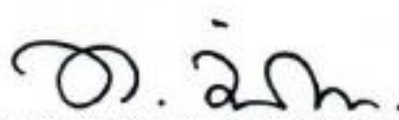
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล
ชื่อและนามสกุล	นางสาวนาราภัทร ชัยศิริ
แขนงวิชา	หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุฆาน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2561

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุฆาน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณียะห์กร)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ผู้ศึกษา นางสาวนาราภัทร ชัยศิริ **รหัสนักศึกษา** 2582100505 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน

ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล ที่เรียนด้วยเทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสตูลวิทยา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล เรียนเทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ เทคนิคระดมสมอง ผังมโนทัศน์ การเขียนเรียงความ สตูล มัธยมศึกษา

Independent Study title The Effects of Using Brainstorming Technique and Concept Mapping on Thai Language Essay Writing Ability of Mathayom Suksa I Students at Satun Witthaya School in Satun Province

Author: Miss Narapat Chaisiri; **ID:** 2582100505;

Degree: Master of Education (Curriculum and instruction)

Independent Study advisor: Dr. Apirak Ananan, Assistant Professor;

Academic year: 2017

Abstract

This purposes of this research was to compare Thai language eassy writing abilites of Mathayom Suksa I students at Satun Witthaya School in Satun province before and after learning with the use of brainstorming technique and concept mapping.

The research sample consisted of 35 Mathayom Suksa I students in an intact classroom of Satun Witthaya School in Satun province during the first semester of the 2017 academic year, obtained by cluster sampling. The employed research instruments were (1) learning management plans for teaching Thai language essay writing using brainstorming technique and concept mapping, and (2) an essay writing ability test. Statistics for data analysis were the mean, standard deviation, and t- test.

The research findings were that the post-learning Thai language essay writing ability of Mathayom Suksa I students at Satun Witthaya School in Satun Province who learned by using the brainstorming technique and concept mapping was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .05 level.

Keywords: Brainstorming technique, Concept mapping, Essay writing, Satun, Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ครูอรรถพร สารานพกุล ครูจริยา จิตตพงศ์ และครูจารูวดี ศรีลีเกะ ที่กรุณาสละเวลาในการตรวจเครื่องมือในการทำวิจัยและให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ครูวิชัย รัตนศิริ และครูวันเพ็ญ บุญฤทธิ์ ที่กรุณาสละเวลาในการตรวจแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียนในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย ที่คอยให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา กำลังใจ และการช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านจากครอบครัวชัยศิริ และครอบครัวหิรัญราเหม ซึ่งผู้วิจัยถือว่าเป็นค่าอย่างยิ่ง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ขอมอบเป็นกตเวทิตาแต่ บิดา มารดา ตลอดจนครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนให้ผู้วิจัยได้ประสบความสำเร็จตามศักยภาพแห่งตน

นาราภัทร ชัยศิริ

สิงหาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคระดมสมอง	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผังมโนทัศน์	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
รูปแบบการวิจัย	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการเขียนเรียงความระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์	59
บทที่ 5 สรุปรายวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
สรุปรายวิจัย	60
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	71
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ	72
ข แบบตรวจคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้	77
ค แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์	94
ง แบบตรวจคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ	146
จ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ	162
ฉ การหาคุณภาพของเครื่องมือ	175
ช ผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมอง และผังมโนทัศน์	184
ซ ผลคะแนนสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียน	187
ประวัติผู้ศึกษา	192

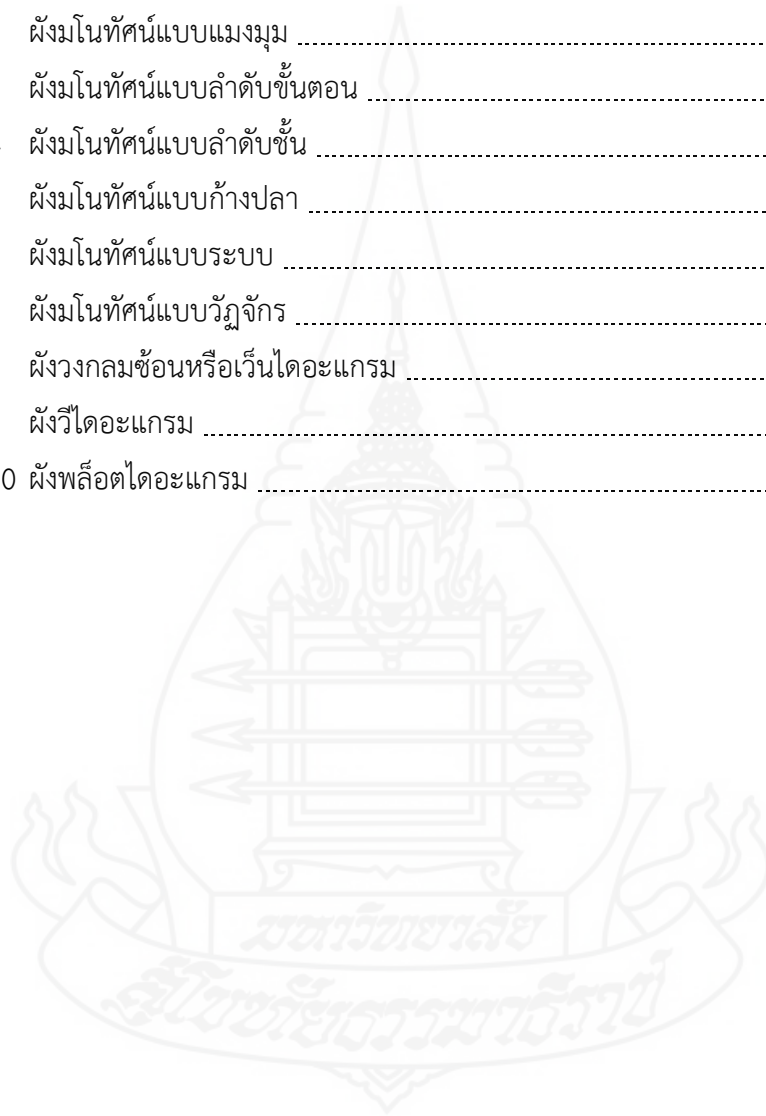
สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 เกณฑ์การตรวจเรียงความ	25
ตารางที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความในครั้งนี้เป็น การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา	51
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์	59

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 ผังมโนทัศน์	34
ภาพที่ 2.2 ผังมโนทัศน์แบบแมงมุม	34
ภาพที่ 2.3 ผังมโนทัศน์แบบลำดับขั้นตอน	34
ภาพที่ 2.4 ผังมโนทัศน์แบบลำดับชั้น	35
ภาพที่ 2.5 ผังมโนทัศน์แบบก้างปลา	35
ภาพที่ 2.6 ผังมโนทัศน์แบบระบบ	36
ภาพที่ 2.7 ผังมโนทัศน์แบบวัฏจักร	36
ภาพที่ 2.8 ผังวงกลมซ้อนหรือเว้าไดอะแกรม	37
ภาพที่ 2.9 ผังวีไดอะแกรม	37
ภาพที่ 2.10 ผังพล็อตไดอะแกรม	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงห่วงใยภาษาไทย ได้มีพระราชดำรัสในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับความสำคัญของภาษาไทย เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2505 “เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองมาแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้” ภาษาจึงเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์จึงสามารถเรียนรู้ภาษาเพื่อการดำรงชีวิตเป็นเครื่องมือของการสื่อสารและสามารถพัฒนาภาษาของตนเองได้ ภาษาช่วยให้คนรู้จักคิดและแสดงออกทางความคิดด้วยการพูด การเขียน และการกระทำซึ่งเป็นผลจากการคิด ถ้าไม่มีภาษาคนจะคิดไม่ได้ถ้าคนมีภาษาน้อย มีคำศัพท์น้อย ความคิดของคนก็จะแคบไม่กว้างไกล คนที่ใช้ภาษาได้ดีจะมีความคิดดีด้วย คนจะใช้ความคิดแสดงออกเป็นภาษา ซึ่งส่งผลไปสู่การกระทำ ผลของการกระทำไปสู่ความคิด ซึ่งเป็นพลังงานของภาษา ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 69)

ภาษาไทยเป็นสมบัติอันทรงคุณค่าที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ ความเป็นเอกภาพและส่งเสริมบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือที่ใช้ติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคการสื่อสารไร้พรมแดน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ยิ่งโลกปัจจุบันก้าวหน้ามากขึ้นเพียงใด ปัญหาด้านการเขียนก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นด้วย เพราะการเขียนนั้นเป็นการสื่อสารที่มีลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนน่าเชื่อถือกว่าคำพูดและสามารถใช้เป็นหลักฐานสำคัญอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 1) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาเกี่ยวกับภาษาไว้ว่า ให้เน้นการใช้ภาษาอย่างถูกต้องและในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องซึ่งทักษะภาษาไทยประกอบด้วยทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน

เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้เพื่อประกอบอาชีพพัฒนาบุคลิกภาพและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในด้านอื่น ๆ เพราะคนเราทุกคนได้รับความรู้ ความคิดต่าง ๆ จากการฟัง การอ่าน แล้วเขียนบันทึกไว้เพื่อพูดหรือเขียนถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจอีกทอดหนึ่ง นักเรียนที่ใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง ทำให้วิชาอื่น ๆ ผลการเรียนรู้ไม่ดีไปด้วยเพราะภาษาไทยเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษา

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งในสี่ทักษะทางภาษาไทยเป็นทักษะที่ค่อนข้างจะฝึกฝนได้ยากกว่าทักษะอื่นจึงจำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอและสามารถฝึกได้เรื่อย ๆ ไม่มีวันสิ้นสุด การเขียนนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญยิ่ง มนุษย์เรานั้นใช้การเขียนเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด อารมณ์ความรู้สึกของตนเองออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจ การเขียนนั้นยังเป็นสื่อกลางที่จะสะท้อนความคิด ถ่ายทอดความรู้สึก ความเข้าใจออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งการเขียนนั้นเป็นรากฐานที่สำคัญในการใช้ชีวิตประจำวันและการเรียนในวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้การเขียนยังเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายที่คงทนและเป็นหลักฐานได้ดีกว่าทักษะอื่น ๆ เพราะไม่ลบเลือนเร็วเหมือนคำพูด ภาษาเขียนจึงใช้ในการติดต่อสื่อสารได้ดีแม้ระยะทางไกลแต่การที่จะสื่อสารได้ดีนั้นผู้เขียนต้องมีความสามารถในการเขียน คือใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องชัดเจน และสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายในสิ่งที่ตนเขียนได้ การเขียนจึงมีการฝึกฝนบ่อย ๆ เพื่อทำให้เกิดความชำนาญและต้องอาศัยการอ่านมาก ๆ เพื่อนำข้อมูลจากการอ่านมาเป็นแนวทางในการเขียน นอกจากนี้การเขียนจะต้องเขียนให้ผู้อ่านติดใจ ซึ่งถ้าดูเผิน ๆ แล้วจะเห็นว่าเขียนไม่น่าจะมีลักษณะพิเศษอะไร คิดอย่างไรก็เป็นไปอย่างนั้น แต่ที่จริงแล้วการเขียนหนังสือจะต้องรู้ลักษณะของภาษาว่า เขียนอย่างไรจึงจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจและติดใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของงานเขียนนั้น มีสอดคล้องกับ ประพร โชติพงษ์ (2550, น. 20) ที่กล่าวไว้ว่า การเขียนเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นการนำเอาคำมาประกอบกันแล้วจัดลำดับข้อความ ตามความคิดและประสบการณ์อย่างมีเหตุผลและมีจุดประสงค์ เพื่อถ่ายทอดให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่ต้องการ และสอดคล้องกับ สมจิตร ศรีสุข (2550, น. 26) ที่กล่าวว่า การเขียนเป็นวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งที่ผู้เขียนได้แสดงความรู้ ความรู้สึกจากประสบการณ์ ตามความสนใจ และความต้องการของผู้เขียนที่เป็นการนำความคิด ความรู้สึก จินตนาการ สติปัญญา การแสดงออกทางด้านอารมณ์และสังคม รวมถึงทักษะการเขียนและเทคนิควิธีการเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเกิดความรู้ ความเข้าใจ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนในสาระที่ 2 การเขียนมาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2552, น. 17) ปัจจุบันสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนหลายคนเขียนเรียงความไม่เป็น ไม่มีความคิด

สร้างสรรค์ จึงทำให้เรียงความที่เขียนขาดความน่าสนใจไม่สามารถจูงใจผู้อ่านได้ จากปัญหาที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ยังเขียนเรียงความได้ไม่ดี และบางส่วนยังเขียนเรียงความไม่เป็นความรู้ความเข้าใจในการเขียนเรียงความ การวางโครงเรื่อง การเขียนคำนำไม่สอดคล้องกับเรื่องขาดความน่าสนใจ และสรุปเรื่องไม่เป็นเรื่องที่เขียนไม่ตรงกับหัวข้อที่ตั้งไว้ เพราะขาดความรู้และความคิดในการเขียนเรื่อง การใช้ถ้อยคำไม่สอดคล้องกับเนื้อหา การเขียนสะกดคำผิด สาเหตุนี้นี้อาจมาจากนักเรียนไม่ชอบเขียนเรียงความ ได้รับการฝึกฝนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญดาว ธนาบุญฤทธิ (2551, น. 24) ที่กล่าวว่า การเขียนเรียงความนั้นเป็นการเขียนที่มีความซับซ้อนต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษาให้ถูกต้องและสละสลวย และที่สำคัญคือครูมุ่งที่จะสอนให้นักเรียนเขียนเรียงความให้เป็นแต่มีเวลาในการฝึกเขียนจริง ๆ น้อย ทำให้นักเรียนทำไม่ได้และเกิดความรู้สึกท้อแท้หมดกำลังใจและเป็นสาเหตุให้ไม่ชอบการเขียนเรียงความ เพราะคิดว่าการเขียนเรียงความนั้นเป็นเรื่องที่ยากเกินความสามารถของตนเอง ดังนั้นการเขียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญต้องเรียนรู้และฝึกฝน จึงจะทำให้เขียนได้ดี จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการเขียนเรียงความนั้นแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางการเขียนของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี การเขียนเรียงความต้องใช้ความสามารถด้านภาษา เช่น การใช้ถ้อยคำ การเรียบเรียงคำ การใช้ประโยค การสะกดการันต์ การวางวรรคตอน การย่อหน้า การเขียนนำเรื่อง การสรุป และการใช้สำนวนโวหาร นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความรู้ การลำดับความคิด การแสดงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน ผลสำเร็จของการเขียนเรียงความนั้นขึ้นอยู่กับผู้สอนเป็นสำคัญที่สามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และควรส่งเสริมให้มีการแสดงออกในด้านการเขียนเรียงความให้มากขึ้น โดยจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของนักเรียนในชั้นนั้น ๆ

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยในโรงเรียนสตูลวิทยา พบว่านักเรียนขาดทักษะการเขียน เพราะเวลานักเรียนเรียบเรียง ลำดับเนื้อหาไม่ถูกต้อง เนื่องจากครูส่วนใหญ่เน้นการบรรยายเนื้อหา บอกและอธิบาย แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งถ่ายทอดเฉพาะความรู้ความจำ ไม่ได้สอนให้นักเรียนได้ฝึกคิด รักการเขียนและสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้เพิ่มทักษะการเขียน ในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว ครูจะต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการสอนและให้ความสำคัญกับผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้และทักษะการเขียนในการเรียนการสอนจะต้องเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ลงมือสร้างความรู้ด้วยตนเองและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดเวลา และที่สำคัญต้องให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างแจ่มแจ้งในสิ่งต่าง ๆ ที่พบเจอในชีวิตและบทเรียน เพราะการเขียนเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์อย่างแยกไม่ออก ดังที่ สุภารัตน์ สกุลศรีชัย (2550, น. 2) กล่าวว่า ในการสอนเรียงความนั้นครูภาษาไทยมักประสบปัญหาจากการเขียนของนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ เขียนสะกดผิด ใช้คำไม่ตรงความหมาย เขียนประโยคผิดหลักภาษา ใช้คำฟุ่มเฟือย ใช้ภาษาพูด ใช้อักษรย่อ นักเรียนไม่มีความคิดเพียงพอที่จะ

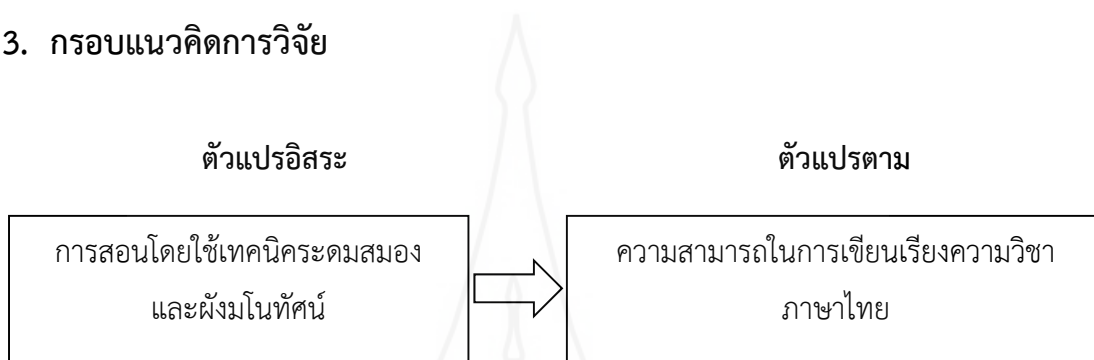
เขียนเรื่อง หรือขาดความคิดความสามารถในการใช้ภาษาที่จะเขียนอธิบายเรื่องราว เขียนคลุมเครือไม่ชัดเจน เขียนข้อความตกหล่น สอดคล้องกับแนวคิดของพิสมัย คำทะเนตร (2553, น. 3-4) ที่กล่าวถึงสิ่งที่ครูมักพบในการตรวจเรียงความของนักเรียนสรุปได้ดังนี้ ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ขาดกลวิธีการเขียน ขาดการลำดับความคิด และเขียนเรื่องราวไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เขียน เขียนนอกประเด็น สื่อความหมายไม่ชัด และเนื้อหาไม่สอดคล้องกัน ดังที่ ชนานุต อุ๋นมะดี (2550, น. 3) กล่าวว่า การสอนเรียงความนั้นไม่มีวิธีใดที่ดีที่สุด วิธีการหนึ่งอาจเหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มหนึ่ง และไม่ประสบความสำเร็จเมื่อนำไปใช้กับนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง ดังนั้นครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้บรรยากาศในการสอนมีชีวิตชีวาน่าสนใจ และนักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเขียนโดยคำนึงเสมอว่า การสอนเรียงความซึ่งเป็นวิชาทักษะวิชาหนึ่งนั้น นอกจากจะต้องปลูกฝังทักษะที่จำเป็น เช่น ความสนใจใฝ่ค้นคว้า การรู้จักลำดับความคิด การรู้จักใช้สำนวน ภาษา และต้องมีการฝึกบ่อย ๆ

จากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคและกลวิธีต่าง ๆ ที่ถูกวิธีของครูจะนำไปสู่การพัฒนา การเขียนเรียงความ และจากการศึกษาพบว่า เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เป็นเทคนิคที่น่าสนใจในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเขียนเรียงความของนักเรียนได้ เพราะการระดมสมอง เป็นการระดมความคิดเห็นหัวเรื่องใดหัวเรื่องหนึ่งที่ต้องการเลือกใช้งานเป็นงานลงความเห็นจากพนักงานหลาย ๆ คนร่วมกันออกแนวคิดเพื่อนำมาสรุปผลว่าองค์กรหรือหน่วยงานจะเลือกสิ่งใดหรือมีเป้าหมายอย่างไร โดยการระดมสมองแต่ละครั้งจะมีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน (อาณัติ รัตน์ธิกรกุล, 2550, น. 119) ส่วนผังมโนทัศน์ เป็นผังที่แสดงมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดใหญ่ไว้ตรงกลาง และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหญ่และมโนทัศน์ย่อย ๆ เป็นลำดับชั้น ด้วยเส้นเชื่อมโยง (ทิตนา แคมมณี, 2555, น. 393) ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความต้องอาศัยเทคนิคที่เหมาะสมโดยการจัดระบบการคิดอย่างมีขั้นตอน เพราะถ้าเรื่องที่ครูกำหนดให้นักเรียนเขียนเรียงความ นักเรียนบางคนมีประสบการณ์น้อยจึงเขียนเรียงความไม่ได้ แต่เมื่อใช้เทคนิคระดมสมองและ ผังมโนทัศน์จะทำให้ให้นักเรียนมองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความ เปรียบเสมือนการอ่านแผนที่ของนักเดินทาง เพื่อให้เดินทางปลอดภัยและประสบความสำเร็จได้อย่างรอบคอบและถูกทาง การใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ในการสอนเขียนเรียงความ นักเรียนจะมีความสามารถในการเขียนเรียงความเพิ่มมากขึ้น ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยเป็นพื้นฐานการเรียนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล ด้วยเทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ มีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5. ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ทั้งหมด 10 ห้องเรียน จำนวน 365 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสตูลวิทยา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

5.2 ระยะเวลาในการทดลอง ระยะเวลาในการทดลอง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที จำนวน 15 ชั่วโมง ใช้สอนในคาบเรียนปกติ ทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนและทดสอบ

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทย

6. นวัตกรรมเฉพาะ

6.1 เทคนิคระดมสมอง หมายถึง การให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ ในการแก้ปัญหาได้อย่างอิสระให้ได้มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ความคิด แล้วร่วมกันสรุปเนื้อหาจากแนวคิดของสมาชิกในกลุ่มแล้วเลือกเอาคำตอบที่ดีที่สุดเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพภายในเวลาที่กำหนด หรือเลือกข้อเสนอแนะที่ผู้เรียนเสนอมา และมีการบันทึกความคิดทั้งหมดเพื่อนำมาอภิปรายและตัดสินใจเลือกวิธีการที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ เพื่อผลิตผลงานใหม่ ๆ อย่างไม่ซ้ำกัน

6.2 ผังมโนทัศน์ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการจัดระบบความรู้ กระบวนการคิด การแสดงกรอบความคิด มีลักษณะเป็นแผนผังหรือแผนภาพ ซึ่งเกิดจากความเข้าใจของนักเรียน และความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ให้มีความสัมพันธ์กัน โดยใช้คำสำคัญ เส้นเชื่อม สัญลักษณ์ และคำและวลี เชื่อมโยงความคิดหลักไปสู่ความคิดย่อย ทำให้เห็นความสัมพันธ์ต่างๆ อย่างครอบคลุม

6.3 ความสามารถในการเขียนเรียงความ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการเขียนเรียบเรียงความรู้ ความรู้สึก ความเข้าใจ และประสบการณ์ ให้ผู้อ่านทราบอย่างมีแบบแผน มีส่วนประกอบที่สำคัญคือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 20 คะแนน ได้แก่ องค์ประกอบ 2 คะแนน เนื้อหา 4 คะแนน ความคิดสร้างสรรค์ 4 คะแนน การใช้ภาษา 4 คะแนน อักษรวิธี 4 คะแนน และความสะอาด 2 คะแนน เป็นต้น ซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

6.4 กิจกรรมการเรียนการสอนเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีการระดมความคิดจากกลุ่มนักเรียนในเรื่องที่กำหนดให้ และกลวิธีการจัดกลุ่มความคิด การเชื่อมโยง การผูกต่อข้อความทั้งหมดเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจน สัมพันธ์ต่อเนื่องและง่ายต่อการเข้าใจ ประกอบด้วยกิจกรรม 6 ขั้นตอน ดังนี้

6.4.1 ขั้นเตรียมความพร้อม ทบทวนและสร้างความเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม และการให้แนวทางในการเขียนเรียงความด้วยการอธิบายโดยใช้คำถามกับนักเรียน

6.4.2 ขั้นรวบรวมและวางแผน โดยใช้เทคนิคระดมสมองให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม เพื่อสำรวจปัญหาจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ สร้างความคิดด้วยการระดมสมองจากสมาชิกภายในกลุ่ม

6.4.3 ขั้นวางโครงเรื่อง พัฒนาแก้ไขการเขียนด้วยการรวบรวม เชื่อมโยงความคิด และจัดหมวดหมู่ และใช้เทคนิคผังมโนทัศน์ โดยการเขียนความคิดหลักไว้ตรงกลาง เขียนคำเป็นตัวแทน ความหมาย แล้วลากเส้นเชื่อมโยงความคิด ใช้สัญลักษณ์แทนความคิดเพื่อสร้างผังมโนทัศน์ให้สมบูรณ์ และจัดลำดับเนื้อหาและความคิดตามองค์ประกอบของเรียงความ คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

6.4.4 ขั้นเขียนร่างและพัฒนาเนื้อหา ด้วยการร่างข้อเขียนเป็นการนำข้อมูลที่ได้ใน ขั้นที่ 3 ลงมือเขียนเรียงความให้สัมพันธ์ต่อเนื่องและได้ใจความ

6.4.5 ขั้นทบทวน เป็นการอ่านทบทวน ตรวจสอบ ปรับปรุง และแก้ไข เพื่อให้ได้งานเขียนที่ถูกต้อง

6.4.6 ขั้นเขียนฉบับสมบูรณ์ การเขียนเรียงความให้ถูกต้องด้วยรูปแบบการเขียน เรียงความที่สมบูรณ์ประกอบด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ของนักเรียน

7.2 เป็นแนวทางให้ครูนำเทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ ไปประยุกต์ใช้และพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่น ๆ เนื้อหาอื่น ๆ

7.3 เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักคิดอย่างเป็นระบบ กล้าแสดงออก และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งกล้าเรียบเรียงความคิดของตน ออกมาเป็นการเขียนได้อย่างชัดเจน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษา แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล นำเสนอรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 ทำไมต้องเรียนภาษาไทย
 - 1.2 เรียนรู้อะไรในภาษาไทย
 - 1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.4 คุณภาพผู้เรียน
 - 1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ
 - 2.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ
 - 2.2 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ
 - 2.3 ขั้นตอนการเขียนเรียงความ
 - 2.4 หลักการและวิธีการสอนเขียนเรียงความ
 - 2.5 ลักษณะของการเขียนเรียงความที่ดี
 - 2.6 การวัดและประเมินผลการเขียนเรียงความ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคระดมสมอง
 - 3.1 ความหมายของเทคนิคระดมสมอง
 - 3.2 ความสำคัญของเทคนิคระดมสมอง
 - 3.3 รูปแบบของการระดมสมองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 3.4 ข้อดีและข้อจำกัด
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผังมโนทัศน์
 - 4.1 ความหมายของผังมโนทัศน์
 - 4.2 ขั้นตอนการสร้างผังมโนทัศน์
 - 4.3 การใช้กิจกรรมผังมโนทัศน์ประกอบการเรียนการสอน

- 4.4 ประโยชน์ของผังมโนทัศน์
- 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยให้รายละเอียดไว้ ดังนี้

1.1 ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 1)

1.2 เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 1-2)

1.2.1 การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

1.2.2 การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.2.3 การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

1.2.4 หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

1.2.5 วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

1.3 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 2-3)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความคิดเห็น และ ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.4 คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนไว้ ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 5) จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.1-3)

1.4.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจาก สิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

1.4.2 เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษาเขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบบรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

1.4.3 พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

1.4.4 เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

1.4.5 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ ข้อคิด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางไว้ ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 23)

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ที่ 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเขียนนั้น มีความมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่ง ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร ทำ ความเข้าใจกับผู้อื่นและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดคุณค่าต่อไป

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของการเขียนเรียงความ องค์ประกอบ ของการเขียนเรียงความ ขั้นตอนการเขียนเรียงความ หลักการเขียนเรียงความ ลักษณะของการเขียน เรียงความที่ดี และการวัดและประเมินผลการเขียนเรียงความ โดยให้รายละเอียดไว้ดังนี้

2.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการเขียนเรียงความไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, น. 1014) ได้ให้ความหมาย ของการเขียนเรียงความว่า ก. เรียบเรียงเรื่องราวเรื่องราวเป็นร้อยแก้วตามหัวข้อที่กำหนดให้ น. เรื่อง ที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้วตามหัวข้อที่กำหนดให้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (2552, น. 161) ให้คำจำกัดความของการเขียน เรียงความว่า การเขียนขยายข้อความโดยการร้อยเรียงความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการ และความเข้าใจด้วยภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม ตรงความหมาย กะทัดรัด สละสลวย เป็นระบบน่าอ่าน

เศรษฐวิทย์ (2558, น. 11) ได้ให้ความหมายของการเขียนเรียงความว่า การนำย่อ หน้าที่ต่าง ๆ มารวมกันโดยแต่ละย่อหน้านั้นมีความสัมพันธ์กัน

ผจงวาด พลุแก้ว และคณะ (2551, น. 5) ได้ให้ความหมายของการเขียนเรียงความ ว่า เป็นงานเขียนที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึกมายังผู้อ่าน โดยใช้กลวิธีทั้ง ทางด้านการเขียนและภาษาให้เหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งการเขียนเรียงความที่ดีนั้น ผู้เขียนต้องมีความรู้ ความคิด ในเรื่องนั้นเป็นอย่างดีตลอดจนการเลือกสรรถ้อยคำ สำนวนโวหาร การใช้ภาษาให้ถูกต้อง

นเรศ สุรสิทธิ์ (2550, น. 5) ได้ให้ความหมายของการเขียนเรียงความว่า เป็นงาน เขียนประเภทหนึ่ง que ผู้เขียนได้เสนอความคิด ความรู้สึกตลอดถึงความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ออกมาให้ผู้อื่น ทราบโดยการเขียนเป็นเรื่องราวและใช้ถ้อยคำภาษาที่สื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกับความคิด และอารมณ์ของผู้เขียนเอง

ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง (2550, น. 88) กล่าวว่า เรียงความเป็นงานเขียนชนิดหนึ่ง que ผู้เขียน ต้องการถ่ายทอดเรื่องราวอันเป็นความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มาสู่ผู้อ่าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น. 24) กล่าวว่า เรียงความ หมายถึง การนำคำมาแต่งเป็นเรื่อง เพื่อใช้เป็นข้อเขียนที่แสดงความคิด ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เขียนถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน

จากความหมายของการเขียนเรียงความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เรียงความ หมายถึง งานเขียนที่ผู้เขียนมุ่งถ่ายทอดเรื่องราวเป็นการนำข้อความมาเรียงร้อยเข้าเป็นเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์ โดยอาศัยความรู้ ความคิด และทัศนคติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องอาศัยการฝึกฝนรวมถึงจินตนาการเข้าด้วยกันตามหัวข้อเรื่องโดยมีองค์ประกอบการเขียน 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

2.2 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ

เรียงความเป็งานเขียนที่มีแบบแผนและเป็นงานเขียนที่เป็นเบื้องต้นของการเขียนชนิดอื่น มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนเรียงความไว้ดังนี้

ผจวงวด พลุแก้ว และคณะ (2551, น. 5-8) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการเขียนเรียงความมี 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

1. คำนำ เป็นส่วนแรกในการเปิดประเด็นนำเข้าสู่เรื่องที่จะทำให้อ่านเกิดความรุ้ และต้องการติดตามเรื่องต่อไป คำนำจึงมีความสำคัญไม่น้อย กลวิธีการเขียนคำนำให้มีความสนใจมีหลายวิธี เช่น

1.1 เขียนนำด้วยบทร้อยกรอง สุภาษิต สำนวนคำคม หรือบทเพลง ที่เกี่ยวข้อง กับเนื้อเรื่องหรือชื่อเรื่อง

1.2 เขียนนำด้วยคำถาม ถ้อยคำสนทนา หรือถ้อยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ รัศกุน่าสนใจ นำติดตามอ่าน

1.3 เขียนนำด้วยการมุ่งเข้าสู่ประเด็นสำคัญของเรื่อง

1.4 เขียนนำด้วยข่าว เหตุการณ์ในปัจจุบันที่น่าสนใจและเกี่ยวข้อง

2. เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของการเขียนเรียงความ เพราะเป็นส่วนที่เสนอ ความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ทรรศนะหรือความรู้สึกของผู้เขียนให้แจ่มแจ้ง โดยอาจยกอุทาหรณ์ สุภาษิต และประสบการณ์ของผู้เรียนมาสนับสนุนเรื่องที่เขียนก็ได้

3. สรุป เป็นองค์ประกอบสำคัญที่อยู่สุดท้ายของเรียงความ ผู้เขียนจะทิ้งท้ายให้ ผู้อ่านเกิดความประทับใจ ซึ่งการสรุปนั้นจะต้องมีเนื้อหาสอดคล้องกับเรื่องที่เขียน ไม่สรุปนอกเรื่อง นอกประเด็น วิธีการเขียนสรุปมีหลายวิธี เช่น สรุปด้วยการฝากข้อคิดและความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน สรุปด้วยการตั้งคำถามเพื่อให้อ่านเก็บไปคิดและสรุปด้วยบทร้อยกรอง สุภาษิต สำนวน คำคมที่น่า ประทับใจ เป็นต้น

นเรศ สุรสิทธิ์ (2550, น. 5) ได้กล่าวถึง เรียงความแต่ละเรื่องจะต้องมีองค์ประกอบ หลัก ๆ 3 ส่วนด้วยกัน คือ

1. บทนำ เป็นบทเริ่มเรื่องที่มีการเขียนนำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในเรื่องนั้น ๆ และเป็นบทที่นำผู้อ่านไปสู่เนื้อเรื่องด้วย การเขียนบทนำอาจขึ้นต้นด้วยข้อคิด คำคม สุภาษิต ข่าวดสาร บ้านเมืองหรือเหตุการณ์สำคัญ ๆ ต่าง ๆ ก็ได้ทั้งสิ้นแต่ต้องใช้ภาษาที่กระชับสละสลวย บทนำจึงประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ 1) การกล่าวทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับเนื้อเรื่องเพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน และ 2) การกล่าวระบุดูหัวใจสำคัญของเรื่อง ซึ่งส่วนนี้ถือเป็นประโยคหลักของย่อหน้า เพราะเป็นส่วนที่ควบคุมแนวคิดหลัก ๆ ของแต่ละย่อหน้า บทนำของเรียงความแต่ละเรื่องควรมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1.1 เพื่อเป็นการแนะนำหัวข้อเรื่องของเรียงความ
- 1.2 เพื่อให้ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับเรียงความ
- 1.3 เพื่อแสดงแผนงานโดยรวมของเรียงความ
- 1.4 เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านเรียงความ

2. เนื้อเรื่อง เป็นการเขียนสาระสำคัญของเรื่องหรือเรียงความ ดังนั้นเนื้อเรื่องจึงถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของเรียงความ เพราะถ้าขาดเนื้อเรื่องแล้วสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อย่อมไม่สำเร็จผลตามที่ต้องการแน่นอน

3. บทสรุป ย่อหน้าสุดท้ายคือบทสรุปของเรียงความซึ่งบทสรุปก็เหมือนกับบทสรุปของแต่ละย่อหน้า บทสรุปถือเป็นส่วนที่สำคัญมากส่วนหนึ่งเพราะเป็นการเขียนทิ้งท้ายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านมาทั้งหมดอย่างชัดเจน ในบทสรุปผู้เขียนสามารถฝากข้อคิดต่าง ๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะไว้ให้ผู้อ่านได้คิด โดยผู้เขียนอาจสรุปด้วยคำคม บทกลอน ภาษิต หรือสำนวนที่ประทับใจที่สำคัญคือบทสรุปไม่ใช้การเขียนย่อเรื่องทั้งหมดแต่บทสรุปควรประกอบด้วย

- 3.1 สรุปประเด็นสำคัญหรือกล่าวถึงจุดสำคัญ ๆ ของเรียงความโดยการใช้คำพูดที่แตกต่างจากตัวเรียงความ
- 3.2 การกล่าวทิ้งท้ายให้ผู้อ่านประทับใจหรือได้คิด โดยการกล่าวทิ้งท้ายนี้ต้องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องของเรียงความ

เศรษฐวิทย์ (2558, น. 11-12) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของเรียงความไว้ 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป

1. คำนำ คือส่วนที่เกริ่นมาเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนต้องการจะเขียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร เป็นการเตรียมผู้อ่านให้ทราบว่าผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึงเรื่องอะไรต่อไป โดยปกติผู้เขียนจะเขียนประโยคที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ลงในส่วนที่เป็นคำนำ เพื่อบอกให้ผู้อ่านได้ทราบว่าใจความหลักของเรียงความเรื่องนั้น ๆ เกี่ยวกับอะไร

2. เนื้อเรื่อง คือส่วนที่ขยายความส่วนที่เป็นหัวข้อซึ่งประกอบด้วยข้อมูลประเภทต่าง ๆ เช่น การยกตัวอย่างประกอบ การให้เหตุผล การบรรยายโดยการใช้อุปมา การแจกแจง การให้คำจำกัดความ และการแสดงการเปรียบเทียบ เป็นต้น

3. บทสรุป คือส่วนที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนกำลังจะจบการเขียนและทิ้งท้าย ย้ำประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อในส่วนแรก ๆ

จากองค์ประกอบของการเขียนเรียงความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการเขียนเรียงความมี 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป คำนำบอกถึงความสำคัญของเรื่อง เนื้อเรื่องเป็นส่วนที่แสดงรายละเอียดของเรื่อง สรุปเป็นส่วนที่ให้แนวคิด คติเตือนใจ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน

2.3 ขั้นตอนการเขียนเรียงความ

การสอนเขียนเรียงความมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้ฝึกถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึกต่าง ๆ ออกเป็นภาษาเขียนที่กะทัดรัด สละสลวยแจ่มแจ้ง และทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตามความต้องการ

ฐปะปะนีย นาคทรพร และคณะ (2552, น. 161) ได้ให้ความสำคัญของการสอนการเขียนเรียงความคือการวางโครงเรื่องเรียงความว่า การวางโครงเรื่องเป็นการรวบรวมความรู้ ความคิด และจัดลำดับความคิดให้เป็นระบบ ความรู้ความคิดบางเรื่องอาจเป็นประสบการณ์เดิมของผู้เขียนหรือเป็นความรู้ใหม่ที่ได้จากการสังเกต สอบถาม แลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่มเพื่อนหรือค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ แนวทางการวางโครงเรื่องสามารถทำดังนี้

1. ระดมพลังสมองว่า มีคำ กลุ่มคำ หรือข้อความใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียนบ้าง โดยให้เขียนออกมาทั้งหมด
2. ตั้งคำถามที่สงสัย ใคร่หาคำตอบ เขียนคำถามเป็นข้อ ๆ แล้วพยายามหาคำตอบสั้น ๆ โดยอาจตอบเองหรือค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ
3. จัดลำดับคำถาม-คำตอบนั้น ๆ ว่าควรลำดับก่อนหลังอย่างไร ควรจัดหัวข้อใดในส่วนคำนำ เนื้อเรื่องหรือสรุป โดยจัดไม่ให้ซ้ำกันตามลำดับ ไม่วกวน สับสน และตัดส่วนที่ไม่จำเป็นออกไป

ผจงวาด พลุแก้ว และคณะ (2551, น. 14-18) กล่าวถึง การเตรียมตัวในการเขียนอย่างมีขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเลือกเรื่องและการตั้งชื่อเรื่อง

การเลือกชื่อเรื่องในการเขียนเรียงความมีดังนี้

1. เรื่องที่ผู้เขียนมีความรู้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นมากที่สุด
2. เรื่องที่ผู้เขียนสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมากเป็นพิเศษ

3. เรื่องที่ใกล้ตัวมากกว่าเรื่องที่ไกลตัว
4. เรื่องเกี่ยวกับรูปธรรมมากกว่านามธรรม
5. เรื่องที่ทันสมัย แปลกใหม่ กำลังอยู่ในความสนใจของสังคม
6. เรื่องที่ค้นคว้าหาข้อมูลได้สะดวกและแสดงความคิดเห็นได้กว้างขวาง
7. เรื่องที่มีขอบเขตพอสมควร การจำกัดขอบเขตของเรื่องเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้

งานเขียนมีความน่าสนใจและมีคุณภาพ

การตั้งชื่อเรื่องเป็นการกำหนดเนื้อหาของเรื่องต้องให้เหมาะสมดังนี้

1. ชื่อเรื่องควรเป็นกลุ่มคำหรือประโยค เพื่อจำกัดขอบเขตของเรื่องให้ชัดเจน
2. ชื่อเรื่องควรบอกแนวทางของเรื่องว่ามีจุดประสงค์อย่างไร ซึ่งอาจจะมีจุดประสงค์

อย่างไรอย่างหนึ่ง

3. ชื่อเรื่องต้องครอบคลุมสาระของเรื่องให้มากที่สุด
4. ชื่อเรื่องควรใช้ถ้อยคำสำนวนที่กะทัดรัด

ขั้นที่ 2 การกำหนดขอบข่ายของหัวข้อเรื่อง

การกำหนดขอบข่ายของหัวข้อเรื่อง ควรกำหนดอย่างมีจุดมุ่งหมายที่ให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่าน หรือจะส่งเสริมผู้อ่านให้ใช้ความคิดอย่างกว้างขวางต่อไป เพื่อให้ความบันเทิงหรือโน้มน้าวให้เชื่อถือหรือคล้อยตาม สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การกำหนดขอบเขตของหัวข้อเรื่องความเรื่องนั้น ๆ ในแง่ใดเขียนอย่างไร ทั้งนี้ต้องให้พอเหมาะ รัดกุม เพื่อให้เนื้อเรื่องมีความเข้มข้น กระชับ ลุ่มลึก โดยคำนึงถึงเพศ วัย และความสนใจของผู้อ่านด้วย

ขั้นที่ 3 การวางโครงเรื่อง

การเขียนเรียงความจำเป็นต้องวางโครงเรื่องก่อนเพื่อช่วยให้เนื้อหาของเรียงความมีเอกภาพ เพื่อชี้ให้เห็นความมุ่งหมายลักษณะและขอบเขตของเนื้อหาทั้งหมดว่าเป็นลักษณะใด นอกจากนี้โครงเรื่องยังวางกรอบให้เรียงความมีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ

โครงเรื่องประกอบไปด้วยหัวข้อใหญ่ ซึ่งเป็นหัวข้อเรื่องจับใจความสำคัญ คำนำ และสรุป ให้มีเพียงหัวข้อใหญ่ ส่วนเนื้อเรื่องแต่ละย่อหน้าควรมีทั้งหัวข้อใหญ่และหัวข้อประกอบ โครงเรื่องควรมีลักษณะสำคัญ คือ

1. หัวข้อเรื่อง หัวข้อใหญ่ และหัวข้อประกอบ ควรมีรูปแบบเดียวกัน
2. หัวข้อเรื่อง ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด
3. ชื่อเรื่อง หัวข้อเรื่อง และความมุ่งหมายของเรื่องมีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสาร

ัตถภาพ

ขั้นตอนการเตรียมโครงเรื่องมีดังนี้

1. ตั้งชื่อเรื่องที่เหมาะสม พร้อมกำหนดความมุ่งหมายของเรื่อง
2. กำหนดขอบเขตของเรื่อง
3. คิดหาหัวข้อเรื่องทั้งหัวข้อใหญ่และหัวข้อประกอบ
4. ปรับปรุงหัวข้อเรื่องให้สอดคล้องกัน
5. ปรับปรุงให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและสอดคล้องกัน
6. ปรับปรุงเพิ่มเติม และจัดลำดับหัวข้อเรื่องทั้งหัวข้อเรื่องใหญ่และหัวข้อประกอบ

ให้มีเอกภาพและสารัตถภาพ

ขั้นที่ 4 การเขียนและการตรวจทาน

การเขียนเรียงความโดยการนำโครงเรื่องที่วางไว้แล้วมาขยายรายละเอียดให้สอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง แบ่งข้อความเป็นย่อหน้าประมาณ 4-5 ย่อหน้าแล้วแต่ความยาวของเรื่อง ส่วนการใช้ภาษาถ้อยคำสำนวนควรระมัดระวังท่วงทำนองการเขียนอย่างเหมาะสม ต้องพยายามเขียนให้กระจ่างชัดเจน ไม่ทำให้เกิดข้อสงสัยใด ๆ อาจใช้โวหารต่าง ๆ ในการเขียน การอธิบาย การให้เหตุผล การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น ใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้อง การสะกดการันต์และการเว้นวรรคตอนไม่ควรผิดพลาด ตลอดจนความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม ขั้นสุดท้ายในการเขียนเรียงความคือ การตรวจทานเรื่องที่เขียนว่ามีเนื้อหาครบถ้วน ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ โดยทั้งเรื่องที่เขียนไว้สักระยะหนึ่งแล้วกลับมาอ่านตรวจทาน เพื่อพิจารณาทบทวนความคิดและเนื้อหาของเรื่องใหม่ หากพบข้อบกพร่องจะได้แก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

โกรว์ (Grews, 1977, p. 241 อ้างถึงใน ชนานุต อุ๋นมะดี, 2550, น. 20) ได้เสนอโครงร่าง (Schematic Form) สำหรับกระบวนการเขียนเรียงความไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมพร้อม (Getting Stranded) ในขั้นนี้ครูสามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติได้ดังนี้

- 1.1 เลือกขอบข่ายเนื้อหา
- 1.2 เจาะจงหัวข้อ ประเด็นที่จะเขียน
- 1.3 ตั้งประโยคเกริ่นนำ
- 1.4 โน้ตย่อข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- 1.5 เขียนสำรวจเนื้อหาไปเรื่อย ๆ

2. ขั้นเขียนร่าง (Completing Draft) กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

- 2.1 รวบรวมสาระเพื่อวางโครงเรื่อง
- 2.2 เขียนร่าง
- 2.3 เลือกชื่อเรื่อง (Title) ที่ตีกรอบหรือจำกัดวงการเขียนเรียบร้อยแล้ว

3. ขั้นทบทวน (Revising) กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

- 3.1 อ่านวิเคราะห์วิจารณ์
- 3.2 เขียนเพิ่มเติมหรือตัดกล่าส่วนใหม่

4. ขั้นเตรียมฉบับสมบูรณ์ (Preparing a Final Copy) กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

- 4.1 พิมพ์ฉบับสมบูรณ์
- 4.2 ตรวจสอบและพิสูจน์อักษร

คิตติเลน (Kindilien, 1978, p. 119 อ้างถึงใน ชนานุต อุ๋นมะดี, 2550, น. 20)

ได้เสนอกระบวนการเขียนเรียงความไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. คิด (Think) คือ การรวบรวมความคิดและขอบเขตของข้อมูลที่จะเขียน
2. วางแผน (Plan) คือ การรวบรวมความคิดทั้งหลายตามลำดับขั้นตอนก่อน-หลัง
3. เขียน (Write) คือ การนำข้อความที่ได้เรียบเรียงไว้มาเข้าเป็นประโยคเนื้อเรื่อง

โดยไม่คำนึงว่าจะถูกหลักไวยากรณ์หรือไม่

4. ทบทวน (Revise) คือ การตรวจสอบข้อความที่เขียนว่าถูกหลักไวยากรณ์หรือไม่ถ้าพบข้อผิดพลาดก็แก้ไข

ไวท์ (White, 1986, p. 78 อ้างถึงใน ชนานุต อุ๋นมะดี, 2550, น. 25) ได้เสนอขั้นตอนของกระบวนการเขียนเรียงความไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสร้างความคิดเกี่ยวกับหัวเรื่อง (Invention) กิจกรรมในขั้นนี้ได้แก่การระดมสมองการเขียนอย่างอิสระ (Free-Writing) การอภิปรายปากเปล่า และอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งรายละเอียด เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน

2. ขั้นรวบรวมและวางแผน (Gather and Plan) กิจกรรมที่จัด เช่น ให้ศึกษาจากประสบการณ์เดิม ให้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลในโรงเรียนหรือท้องถิ่น

3. ขั้นวางโครงเรื่อง (Organize and Outline) ครูให้นักเรียนฝึกรู้จักการจัดลำดับเนื้อหา

4. ขั้นเขียนร่าง (Write the First Draft) ให้นักเรียนลงมือเขียน โดยเน้นที่สาระสำคัญมากกว่ารูปแบบและหลักไวยากรณ์

5. ขั้นทบทวน ในขั้นนี้ครูให้นักเรียนทบทวนและตรวจผลงานของตนเองใหม่เพื่อความถูกต้องด้านอักขรวิธี ไวยากรณ์ สำนวนภาษา ความเกี่ยวข้องของเนื้อเรื่อง บทนำ ส่วนขยาย และตอนสรุป มีความเป็นหนึ่งเดียวสามารถสื่อความหมายกับผู้อ่านได้

จากขั้นตอนการเขียนเรียงความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า มี 6 ขั้นตอน ในการสอนการเขียนเรียงความที่สำคัญ ขั้นที่ 1 ขั้นคิดและเตรียมความพร้อม เริ่มสอนจากการให้เขียนจากสิ่งที่มองเห็น ต่างก็มีขั้นที่ 1 ทุกคน ขั้นที่ 2 ขั้นรวบรวมและวางแผน โดยเริ่มจากวิธีที่ง่าย ๆ ต่อเป็น

ประโยค แล้วเรียบเรียงเป็นเรื่องราว สิ่งสำคัญในการสอนเขียนเรียงความควรให้อิสระในการเขียนของผู้เรียนโดยเลือกเรื่องที่ตนเองคุ้นเคยและมีประสบการณ์ เช่น ไวท์ และฐะปะนีย์ นาครทรรพ ชั้นที่ 3 ขึ้นวางโครงเรื่อง กำหนดแนวคิดหลักสำคัญของเรื่อง กำหนดเค้าโครงหรือรายละเอียดที่จะเขียน เริ่มขยายความในแต่ละประเด็น เช่น ไวท์ คิดดีเลน และ ผจญวาท พลุแก้ว ชั้นที่ 4 ขึ้นเขียนร่างและพัฒนาเนื้อหา และชั้นที่ 5 ขึ้นทบทวน ต่างก็ให้ความสำคัญทุกคน และชั้นที่ 6 ขึ้นเขียนฉบับสมบูรณ์ นำแต่ละหัวข้อมาร้อยเรียงให้เป็นเรียงความที่มีความสมบูรณ์ มีเนื้อหาสาระ เนื้อเรื่องสัมพันธ์กันตลอดเรื่อง โดยอยู่ภายใต้หัวข้อที่ได้กำหนด คือ โกรว์ และผจญวาท พลุแก้ว ดังนั้นผู้วิจัยจะนำทั้ง 6 ขั้นตอนไปปรับใช้เป็นรูปแบบการทำวิจัยต่อไป

2.4 หลักการและวิธีการสอนเขียนเรียงความ

หลักการและวิธีการสอนเขียนเรียงความ ได้มีนักวิชาการรวบรวมไว้ดังนี้
ศุภนันท์ หงส์ภู (2550, น. 29) ได้เสนอแนวคิดหลักการและวิธีการสอนเขียนเรียงความ ซึ่งสรุปครุควียัดหลักต่อไปนี้

1. สอนเขียนโดยให้สัมพันธ์กับการฟัง อ่าน และพูด
2. สำหรับเด็กฝึกใหม่ ควรเริ่มที่การฝึกแสดงความคิดเห็นโดยการพูดก่อนถึงค่อยเขียน
3. ให้เริ่มเขียนโดยการแต่งเป็นประโยคหลัก ประโยคย่อย และประโยคขยาย แล้วจึงเรียบเรียงเป็นข้อความ เป็นย่อหน้า เป็นตอน เป็นเรื่องสั้นและยาวตามลำดับ
4. การเขียนต้องยึดโครงเรื่องเป็นกรอบเนื้อหาสาระและกระบวนการความคิด
5. ครูต้องย้ำเรื่องวัตถุประสงค์ของการเขียน
6. สอนให้นักเรียนมองภาพรวมของหัวเรื่องที่จะเขียนโดยการถามนำเป็นตอน ๆ
7. จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้เด็กคิด อาจเป็นรายบุคคล หรือทั้งห้อง
8. ใช้สื่อหรืออุปกรณ์ช่วยในการกระตุ้นความสนใจหรือการเปลี่ยนบรรยากาศ
9. ฝึกให้นักเรียนรู้จักทบทวนหรือตรวจงานของตนเอง การปรับปรุงเนื้อเรื่อง การตรวจสอบความถูกต้องของหลักภาษา การพัฒนาลีลาการเขียนของแต่ละบุคคล ตลอดจนการส่งข้อมูลย้อนกลับให้เด็กทราบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดให้ทันเวลาอยู่เสมอ

นอกจากนี้ครูยังต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการสอน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 4 ขั้นตอน คือ

- ขั้นที่ 1 กระตุ้นให้นักเรียนเกิดแนวคิดในเรื่องที่จะเขียน
- ขั้นที่ 2 ฝึกให้นักเรียนรู้จักวางโครงเรื่องก่อนลงมือเขียน
- ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนลงมือเขียนโดยขยายโครงเรื่องเป็นตอน ๆ ไป

ขั้นที่ 4 ฝึกให้ทบทวนตรวจทานแก้ไขผลงานของตนเอง เช่น ความถูกต้องของภาษา วรรคตอน การเรียงลำดับแนวคิด ลีลาการเขียน การเติมแต่งรสชาติของเรื่องให้ดูกรสนิยมของผู้อ่าน เป็นต้น

ผจกวาด พลุแก้ว และคณะ (2551, น. 10-11) กล่าวถึง หลักการและวิธีการสอน เขียนเรียงความไว้ดังนี้

1. กำหนดเรื่องที่จะเขียน เป็นการกำหนดเนื้อหาของเรื่อง เมื่อจะเขียนเรื่องอะไร นอกจากผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างกระจ่างแจ้งแล้ว ผู้เขียนยังต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนโดยละเอียด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก สู่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

2. จัดระเบียบความคิด เป็นการลำดับเรื่องให้เป็นขั้นตอน โดยจัดลำดับหัวข้อที่จะเขียน ก่อน-หลัง มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่วกวนสับสนและออกนอกประเด็น

3. การใช้ภาษา การใช้ภาษาในการเขียนเรียงความนั้นนับว่าสำคัญยิ่ง ผู้เขียนจะต้องมีความประณีตในการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา และการเลือกสรรถ้อยคำที่มีความไพเราะงดงาม ความหมายชัดเจนไม่กำกวม มีความชัดเจนทั้งในการใช้คำ ใช้ประโยค เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตามที่ประสงค์

นเรศ สุรสิทธิ์ (2550, น. 13-14) ได้กล่าวถึง การเขียนเรียงความในแต่ละครั้งผู้เขียนควรเตรียมตัวในการเขียนดังนี้

1. กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะเขียน สิ่งแรกผู้เขียนต้องคิดเกี่ยวกับหัวข้อที่จะเขียนก่อนเสมอ โดยหัวข้อที่ผู้เขียนจะเขียนนั้นต้องเป็นหัวข้อที่น่าสนใจสำหรับผู้อ่าน

2. ค้นคว้าเพิ่มเติม การค้นคว้าเพิ่มเติมถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเขียนทุกชนิด ไม่ว่าจะเกี่ยวกับเรื่องการเมือง สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา กีฬา เป็นต้น

3. ศึกษาลักษณะในการเขียนเรียงความที่ถูกต้อง และภาษาที่ใช้ในการเขียน เรียงความต้องสละสลวย กลมกลืน ตามหลักการเขียน คือ

3.1 เป็นเอกภาพ คือ เรื่องราวที่กำลังเขียนอยู่นั้นต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3.2 มีการลำดับเรื่องที่เหมาะสม การเรียงประโยคต่าง ๆ ในแต่ละย่อหน้าเป็นไปตามลำดับเหตุการณ์และความสำคัญสมเหตุสมผล

3.3 มีความต่อเนื่องของเนื้อหา ใช้คำเชื่อมที่เหมาะสมและกลมกลืน

4. วางโครงเรื่องที่เขียนเหมาะสม ผู้เขียนต้องวางโครงเรื่องและส่วนประกอบต่าง ๆ พร้อมจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลและย่อหน้าให้ชัดเจนเพื่อการเขียนจะได้ไม่ซ้ำซ้อน โดยโครงเรื่องหลัก ๆ ต้องประกอบด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น. 30-31) ได้กล่าวถึงหลักการและวิธีการสอนเขียนเรียงความที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

1. เขียนตรงตามส่วนประกอบของเรียงความ คือ มีส่วนนำเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนปิดเรื่อง ย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้ายเป็นส่วนนำเรื่องและส่วนปิดเรื่อง
 2. เขียนตรงตามโครงเรื่องที่วางไว้ทุกประเด็น
 3. เนื้อเรื่องที่วางไว้ตามโครงเรื่องควรเขียนอย่างครบถ้วน และสมบูรณ์และมีการลำดับความที่ต่อเนื่องสอดคล้องกัน อ่านเข้าใจ ประเด็นความคิดหลักต้องแจ่มชัด อย่าเขียนออกนอกเรื่อง หรือนอกประเด็นไม่ตรงตามโครงเรื่องที่วางไว้
 4. การนำเสนอเรื่อง นอกจากจะให้มีสาระน่าอ่านแล้ว ยังควรต้องเลือกสรรข้อความที่เหมาะสมมากแล้ว จะทำให้มีน้ำหนักของถ้อยค่าน่าเชื่อถือ สามารถจูงใจให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามถ้อยคำที่เลือกสรรไว้
 5. มีความคิดแปลกใหม่ ทันสมัย น่าสนใจ สอดแทรกในข้อเขียนอย่างเหมาะสมเจาะกลมกลืน นับเป็นท่วงทำนองการเขียนเฉพาะตัวที่น่าสนใจ หรือแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์
 6. มีสำนวนการเขียนดี มีโวหาร คือ มีถ้อยคำที่เรียบเรียงน่าอ่าน มีการแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความที่เปรียบเทียบ
 7. มีความงามในรูปแบบ คือ หัวข้อกลางหน้ากระดาษ หัวข้อขีดขอบกระดาษ หัวข้อย่อหน้า หัวข้อย่อย จะวางรูปแบบได้สัดส่วนเหมาะสม สวยงาม อ่านง่าย ไม่สับสน ย่อหน้าใหม่ทุกครั้งเมื่อต้องเปลี่ยนเรื่องใหม่
 8. เรียงความที่ดีต้องประกอบด้วย เอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ
- จากหลักการและวิธีการสอนเขียนเรียงความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า หลักการและวิธีการสอนเขียนเรียงความสามารถทำได้หลากหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีต้องทำให้นักเรียนเกิดความสุขไม่เบื่อหน่ายในการเขียนเรียงความและแต่ละวิธีควรจะเป็นการฝึกจากง่ายไปหายากซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเขียนเรียงความมากขึ้น

2.5 ลักษณะของการเขียนเรียงความที่ดี

ลักษณะของการเขียนเรียงความที่ดีนั้น ต้องให้เกิดความจับใจ ตัดใจในข้อความนั้นดังที่

ผจวงวาด พลุแก้ว และคณะ (2551, น. 18-22) กล่าวถึงเรียงความที่ดีจะต้องมีลักษณะสำคัญเด่นชัด 4 ประการ ที่ผู้เขียนจะต้องเข้าใจและมีอยู่ในเรียงความด้วย คือ

1. มีเอกภาพ คือ ความเป็นหนึ่ง หมายความว่า ใจความหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียวของเนื้อเรื่อง และมีเหตุผลรับกันหรือสอดคล้องกัน ไม่นอกเรื่องทั้งความคิด

หลักหรือประโยคใจความสำคัญ และประโยคขยาย จะต้องมีการ มุ่งสนับสนุนประโยคใจความสำคัญ เท่านั้น

2. มีสัมพันธภาพ คือ ใจความที่มีความต่อเนื่องกัน สัมพันธ์กันได้แก่ ข้อความที่เกี่ยวข้องกันเป็นลำดับมีความต่อเนื่องกันในแต่ละย่อหน้าต้องมีความสัมพันธ์กันไม่ขาดตอน การเขียนเรียงความจะต้องลำดับเรื่องให้ติดต่อกันไปข้อความในแต่ละย่อหน้ามีการเชื่อมโยงเพื่อให้ข้อความกลมกลืนต่อเนื่องและมีคำเชื่อมที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การใช้คำสันธาน ประพันธ์สรรพนาม เป็นต้น

3. มีสารัตถภาพ คือ การเน้นความ หรือย้ำความ ได้แก่ เนื้อหาสาระใดที่เห็นว่าคุณค่าจะต้องเน้นให้เห็นถึงความสำคัญนั้นให้ปรากฏ นั่นคือ ต้องประกอบด้วยย่อหน้าที่มีประโยคใจความสำคัญเด่นชัด และมีประโยคขยายที่เน้นเนื้อหาสำคัญของเรื่องชัดเจน และมากกว่าความคิดอื่น

4. มีความสมบูรณ์ แม้ว่าผู้เขียนจะเขียนย่อหน้าได้อย่างมีความเป็นหนึ่ง มีลำดับความดี มีความต่อเนื่องและมีการเน้นความ แต่บางครั้งย่อหน้านั้นอาจจะยังไม่สมบูรณ์หรือกระຈ้างชัดเจน สิ่งที่คุณเขียนควรพิจารณาเพื่อให้ย่อหน้าสมบูรณ์ยิ่งขึ้น คือ

4.1 เขียนขยายความให้ครอบคลุมความคิดหลัก

4.2 เขียนอย่างมีเหตุผล

4.3 เขียนให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา ทั้งการใช้คำและการสร้างคำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น. 28-29) ได้กล่าวถึงลักษณะของเรียงความที่ดี มีดังนี้

1. ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่จะเขียนเป็นอย่างดี
2. ถ่ายทอดความรู้สึก และความคิดเห็นของผู้เขียนสู่ผู้อ่าน
3. ใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหารให้ถูกต้อง ชัดเจน น่าอ่าน ตรงตามลักษณะของภาษาเขียนมีการลำดับความได้ดีไม่วกไปวนมา
4. วางรูปแบบให้เหมาะสมทั้งส่วนที่เป็นคำนำ ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง และส่วนที่เป็นสรุปตลอดจนดำเนินเนื้อเรื่องตรงตามโครงเรื่องที่วางไว้อย่างกลมกลืน
5. มีท่วงทำนองการเขียนที่ดี มีความแจ่มแจ้งชัดเจนและถูกต้องในเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอดข้อเขียน ควรแสดงออกทางความคิดที่แหลมคมทันสมัย ตลอดจนแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์ หรือแปลกใหม่ที่น่าสนใจ

6. มีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพในเนื้อเรื่อง คือมีเอกภาพ หมายถึง การมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายสำคัญประเด็นเดียวเป็นหลัก ส่วนสัมพันธภาพ แสดงถึงความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ลำดับความคิด ลำดับเรื่องต่อเนื่องกัน และสุดท้าย สารัตถภาพ คือ เน้นใจความสำคัญของเรื่องให้เด่นชัด

จากลักษณะของการเขียนเรียงความที่ดีข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเขียนเรียงความที่ดีนั้นเนื้อเรื่องที่เขียนต้องมุ่งไปในเรื่องเดียวกันนั้นหมายถึงเรื่องต้องมีเอกภาพ แต่ละย่อหน้าเนื้อหาของเรื่องต้องมีความสัมพันธ์กันนั้นหมายถึงเรื่องต้องมีสัมพันธ์ภาพ และสุดท้ายต้องมีความสมบูรณ์ทั้งข้อมูลและเนื้อหาสาระจึงจะเรียกได้ว่าเรื่องมีสารัตถภาพ

2.6 การวัดและประเมินผลการเขียนเรียงความ

การวัดและการประเมินผลการเขียนเรียงความต้องดูทุกแง่มุมเท่าที่จะทำได้ เพราะต้องวัดความคิด ความสามารถในการใช้ภาษาในการเขียน โดยเฉพาะงานเขียนซึ่งมีลักษณะเป็นอัตนัย กล่าวคือเป็นข้อเขียนที่ไม่กำหนดกฎเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจนลงไปแต่อย่างไรก็ตามได้มีผู้เสนอแนวทางในการวัดและประเมินผลงานการเขียนเรียงความไว้ดังนี้

ชานนุต อุ่นมะตี (2550, น. 28) ได้กล่าวว่า ในการวัดประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความสามารถในการเขียนเรียงความได้เที่ยงตรง ยุติธรรมและเป็นปรนัยมากที่สุด คือ แบบประเมินที่ต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับผู้เรียน นอกจากนี้ต้องมีเกณฑ์หรือหลักในการพิจารณาให้คะแนนดังนี้

1. เขียนเรื่องถูกต้องตามรูปแบบ
2. เนื้อหาสมบูรณ์
3. ลำดับเรื่องดี สำนวนภาษาดี
4. เขียนตรงประเด็นไม่ออกนอกเรื่อง
5. เสนอแนวคิดแปลกใหม่
6. เขียนบทนำน่าสนใจ สรุปตรงประเด็น และได้เสนอหลักการตรวจเรียงความที่ดี

ต้องดูองค์ประกอบต่อไปนี้

1. รูปประโยค
2. ความหมายของคำ
3. การเขียนข้อความ
4. การเชื่อมประโยค
5. แนวคิด
6. เนื้อหา
7. จินตนาการหรือมโนภาพ
8. การลำดับเรื่อง
9. การใช้ภาษา

แสงระวี ประจวบวัน (2553, น. 35) ได้กล่าวถึง การตรวจให้คะแนนงานเขียนของนักเรียนนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องมีหลักเกณฑ์การตรวจที่แน่นอน ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด

ไม่ว่าจะเป็นกลไกภาษา คำศัพท์ ไวยากรณ์ หรือรูปแบบของงานเขียน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบนั้น ต้องมีเกณฑ์การพิจารณาที่ครอบคลุม เพียงตรง เพื่อไม่ให้เกิดความลำเอียง หรือคลาดเคลื่อนในการ ให้คะแนน นอกจากนี้ในการตรวจงานเขียนนั้นครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับรู้ข้อบกพร่องในงาน เขียนของตนเอง เพื่อนำข้อบกพร่องนั้นไปปรับปรุงงานเขียนครั้งต่อไป ซึ่งการจะนำมาใช้ในการตรวจ งานเขียนนั้น ผู้สอนจะต้องใช้ดุลยพินิจในการเลือกหลักเกณฑ์ให้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551:64-67) ได้กำหนดเกณฑ์การ ตรวจเรียงความ คะแนนเต็ม 20 คะแนน พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 เกณฑ์การตรวจเรียงความ

องค์ประกอบที่ ประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงานหรือการปฏิบัติ				
	0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
องค์ประกอบ ของเรียงความ (คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป)	ไม่มีเนื้อเรื่อง	มีเนื้อเรื่อง แต่ขาด องค์ประกอบ อื่น	มี องค์ประกอบ ครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	-	-
เนื้อหา	เนื้อหาสาระ ไม่สัมพันธ์กับ ชื่อเรื่องที่ กำหนด	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับ ชื่อเรื่องที่ กำหนด	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อ เรื่องที่กำหนด มีข้อมูล สนับสนุน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับ ชื่อเรื่องที่ กำหนด มี ประเด็น น่าสนใจ มี ข้อมูล สนับสนุน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับ ชื่อเรื่องที่ กำหนด มี ประเด็น น่าสนใจ มี ข้อมูล สนับสนุน อย่างชัดเจน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ ประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงานหรือการปฏิบัติ				
	0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ความคิดเชิง สร้างสรรค์	ไม่มีความคิด สร้างสรรค์	มีแนวคิดที่ แปลกใหม่	มีแนวคิดที่ แปลกใหม่ และมีคุณค่า ต่อตนเองและ สังคม	การนำเสนอ น่าสนใจ มี แนวคิดที่ แปลกใหม่ มี คุณค่าต่อ ตนเองและ สังคม	การนำเสนอ น่าสนใจ สอดแทรก คติ ข้อคิด หรือ ข้อเสนอแนะ แนวทาง ปฏิบัติ มี แนวคิดที่ แปลกใหม่ และมีคุณค่า ต่อตนเอง และสังคม
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาไม่ ถูกต้อง	ใช้ภาษา ถูกต้อง	ใช้ภาษา ถูกต้อง สละสลวย สื่อ ความหมาย ชัดเจน	ใช้ภาษา ถูกต้อง สละสลวย สื่อ ความหมาย ชัดเจน การ ลำดับความ ไม่วกวน	ใช้ภาษา ถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวน โวหาร หรือ คำประพันธ์ ประกอบ เหมาะสม สื่อ ความหมาย ชัดเจน การ ลำดับความ ไม่วกวน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ ประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงานหรือการปฏิบัติ				
	0	1	2	3	4
	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
อักขรวิธี	สะกดคำ ใช้ อักขรย่อ ใช้ สัญลักษณ์	สะกดคำ ใช้ อักขรย่อ ใช้ สัญลักษณ์	สะกดคำ ใช้ อักขรย่อ ใช้ สัญลักษณ์	สะกดคำ ใช้ อักขรย่อ ใช้ สัญลักษณ์	สะกดคำ ใช้ อักขรย่อ ใช้ สัญลักษณ์
เครื่องหมาย	เครื่องหมาย	เครื่องหมาย	เครื่องหมาย	เครื่องหมาย	สัญลักษณ์
วรรคตอน	ผิด เกิน 13 แห่ง	ผิด 10-12 แห่ง	ผิด 7-9 แห่ง	ผิด 4-6 แห่ง	เครื่องหมาย วรรคตอน ผิด 1-3 แห่ง
ความสะอาด	ตัวอักษรอ่าน ยาก หรือ สกปรก	ตัวอักษรอ่าน ง่าย สะอาด ขาดความ เป็นระเบียบ	ตัวอักษรอ่าน ง่าย สะอาด เป็นระเบียบ	-	-

จากการวัดผลและประเมินผลการเขียนเรียงความที่กล่าวมาข้างต้น จำเป็นต้องใช้เกณฑ์การประเมินเพื่อให้การตรวจเรียงความมีความเที่ยงตรง ในการพิจารณาเนื้อหาสาระด้านสารัตถะ มีเอกภาพและต้องมีสัมพันธ์ภาพ รูปแบบการเขียนวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ สัดส่วนของคะแนนเหมาะสมกับเนื้อหาที่เขียน รวมทั้งสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน และเพื่อให้นักเรียนทราบถึงความสามารถในการเขียนเรียงความของตนจนสามารถพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความให้สูงขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลการเขียนเรียงความของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคระดมสมอง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของเทคนิคระดมสมอง ความสำคัญของเทคนิคระดมสมอง รูปแบบของการระดมสมองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และข้อดีข้อจำกัด โดยให้รายละเอียดไว้ดังนี้

3.1 ความหมายของเทคนิคระดมสมอง

ได้มีผู้ให้ความหมายของเทคนิคระดมสมองไว้หลายท่าน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ขนานุต อุณหะติ (2550, น. 33) ให้ความหมายของการระดมสมองว่า เป็นการเน้นปริมาณของความคิด โดยการปล่อยให้ความคิดไหลออกมาอย่างอิสระ จะไม่มีการตัดสินหรือวิพากษ์วิจารณ์ใด ๆ ทั้งสิ้น จนกว่าการระดมสมองจะเสร็จสิ้นจึงนำความคิดเหล่านั้นมาประเมินปรับปรุง ตกแต่งและผสมผสานกันเพื่อให้ได้ความคิดที่ดีที่สุด

อาณัติ รัตนธิรกุล (2550, น. 119) ได้ให้ความหมายของการระดมสมองว่า เป็นการระดมความคิดเห็นหัวเรื่องใดหัวเรื่องหนึ่งที่ต้องการเลือกใช้งานเป็นงานลงความเห็นจากพนักงานหลาย ๆ คนร่วมกันออกแนวคิดเพื่อนำมาสรุปผลว่าองค์กรหรือหน่วยงานจะเลือกสิ่งใด หรือมีเป้าหมายอย่างไร โดยการระดมสมองแต่ละครั้งจะมีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน

อมลวรรณ วีระธรรมโม (2549, น. 126) กล่าวว่า การระดมสมองเป็นการนำความรู้ที่มีอยู่แล้วออกมาใช้ ผู้เรียนมีอิสระในทางความคิด ไม่ต้องไปกังวลสิ่งที่คิดออกมาสัมพันธ์กับประเด็นที่ตั้งหรือไม่ จะถูกหรือผิด การระดมสมองใช้ได้ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิคระดมสมอง หมายถึง การให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาได้อย่างอิสระให้ได้มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ความคิด หรือข้อเสนอแนะที่ผู้เรียนเสนอมา และมีการบันทึกความคิดทั้งหมดเพื่อนำมาอภิปรายและตัดสินใจเลือกวิธีการที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้

3.2 ความสำคัญของเทคนิคระดมสมอง

การระดมสมองเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และได้แนวคิดที่หลากหลายภายในระยะเวลาที่กำหนด อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างดี ความสำคัญของการระดมสมองได้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

อารี แสงขำ (2550, น. 10) กล่าวถึง เทคนิคการสอนแบบระดมสมอง คือ กระบวนการในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์โดยนักเรียนมีโอกาสในการคิดอย่างอิสระไม่มีการวิจารณ์ระหว่างคิดทุกคนในกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ในเวลาที่กำหนด แล้วเลือกเอาคำตอบที่ดีที่สุด เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหอย่างมีประสิทธิภาพ

สาโรช โศภีรักษ์ (2546, น. 118) กล่าวว่า การสอนระดมสมองเป็นวิธีเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดได้ใช้สมองโดยอิสระ ไม่มีใครหรือสิ่งใดมาปิดกั้น ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าจะคิดได้อย่างเลื่อนไหลสามารถนำความคิดที่มีอยู่มาใช้ได้ทั้งหมด

ทศนา แคมมณี (2545, น. 217) การแก้ปัญหาโดยวิธีระดมสมอง โดยไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์หรือการตัดสินถูกผิด เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นอย่างเต็มที่ หลักการนี้จะทำให้ได้มาซึ่งข้อเสนอนั้นมาหลายในการแก้ปัญหา และจากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการแก้ปัญหาโดยวิธีนี้แม้จะนั่งคิดเพียงคนเดียวก็สามารถหาวิธีการแก้ปัญหาที่มีคุณภาพได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการระดมสมองเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญมากเป็นการเปิดโอกาสและกระตุ้นให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรม ได้เสนอความคิดเห็นอย่างอิสระและเต็มที่ให้ได้ข้อเสนอนั้นมาหลายในการแก้ปัญหา

3.3 รูปแบบของการระดมสมองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นักการศึกษาได้ให้ข้อมูลรูปแบบของการระดมสมองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

จิรนุช ศาสนะสนธิ (2555, น. 58) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับรูปแบบขั้นตอนการระดมสมองโดยเริ่มต้นจากการวางแผนร่วมกัน แบ่งกลุ่มระดมสมอง จัดบันทึก จัดระเบียบความคิด นำเสนอความคิด สรุปความคิด และนำแนวคิดไปใช้ในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

จิตจรดา แสงปัญญา (2552, น. 241) กล่าวถึง ขั้นตอนการระดมสมอง ไว้ดังนี้

1. ผู้สอนตั้งประเด็นหรือปัญหาในการอภิปราย
2. ผู้เรียนเสนอความเห็นหรือวิธีแก้ปัญหา
3. ผู้สอนรวบรวมความเห็นและจัดหมวดหมู่
4. ผู้เรียนทบทวนข้อสรุป
5. ผู้สอนสรุป

อารี แสนขำ (2550, น. 14-15) กล่าวถึง ขั้นตอนในเทคนิคการสอนแบบระดมสมองหรือกระบวนการในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยผู้เรียนได้มีโอกาสในการคิดอย่างอิสระไม่มีการวิจารณ์ระหว่างการคิด ทุกคนในกลุ่มจะช่วยกันคิดหาคำตอบจากสถานการณ์ที่กำหนดให้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบระดมสมอง ดังนี้

1. อธิบายความหมายของการระดมสมองให้ทราบว่าเป็นวิธีการหาแนวความคิดให้ได้จำนวนมากที่สุด

2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อระดมสมองขนาดของกลุ่มประมาณ 3-11 คน อาจเป็นหญิงล้วน หรือชายล้วน หรือคละกันก็ได้ จำนวนสมาชิกในกลุ่มควรเป็นจำนวนคี่เพราะจะได้มีเสียงส่วนใหญ่ และหลีกเลี่ยงการมีคะแนนเท่ากัน

3. เลือกผู้นำกลุ่ม แต่ละกลุ่มย่อยควรมีผู้นำกลุ่ม การเสนอปัญหาและคอยประสานงานให้กลุ่มดำเนินกิจกรรม
 4. ปัญหาที่นำมาระดมสมองควรเป็นปัญหา อาจเริ่มด้วยปัญหาง่าย ๆ ที่หลายคนสนใจ การเลือกปัญหาต้องเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กไปประกอบกันได้ด้วย
 5. กำหนดขอบเขตของปัญหา ควรกำหนดขอบเขตให้แน่นอนทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าปัญหานั้นเฉพาะเจาะจงไม่กว้างจนเกินไป เป็นปัญหาที่ง่ายไม่ซับซ้อน และปัญหานั้นควรเป็นปัญหาที่มีคำตอบได้หลายทาง
 6. เริ่มประชุมพลังสมอง ก่อนอื่นต้องอธิบายปัญหาให้สมาชิกได้เข้าใจว่า ปัญหาคืออะไร มีขอบเขตแค่ไหน ในการนำเสนอแนวคิดจะต้องไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ความคิดของใครคนใดคนหนึ่ง มีการนำเสนอแนวคิดได้หลากหลายหรือจะขยายความคิดของผู้อื่นก็ได้ ให้อิสระความคิดอย่างเต็มที่
 7. ต้องมีการจดบันทึกความคิดของทุกคนไว้ เพื่อใช้ในการประเมินผลหรือหาข้อสรุป
 8. ประเมินความคิดที่สมาชิกเสนอ เมื่อเสร็จสิ้นการระดมสมอง ผู้นำอาจมีการจัดเรียงเรียงความคิดเพื่อตัดสินใจเลือกแนวคิดที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา เกณฑ์ที่ใช้ประเมินต้องเหมาะสมสอดคล้องกับปัญหา ปัญหาแต่ละปัญหาควรมีรายการของเกณฑ์ที่ใช้ประเมินโดยเฉพาะ
 9. สรุปความคิดที่ได้นำไปแก้ปัญหา
- อมลวรรณ วีระธรรมโม (2549, น. 127) กล่าวว่า รูปแบบการระดมสมองมี 2 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 ระดมามากที่สุด

การระดมสมองเพื่อหามากที่สุด จะเป็นงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวก็ได้ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ครูกำหนดประเด็นหรือให้นักเรียนเป็นผู้กำหนดประเด็นขึ้นมา เช่น ผ้าขาวม้า
2. ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนอะไรก็ได้เกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดให้มากที่สุดในเวลาที่กำหนดให้ เช่น เขียนประโยชน์ของผ้าขาวม้า
3. นักเรียนนำเสนอความคิดจากสิ่งที่ได้เขียนขึ้น
4. เปิดโอกาสให้มีการพิจารณาความถูกต้องหรือความเป็นไปได้ของความคิดแต่ละอย่างที่แต่ละคนหรือกลุ่มได้นำเสนอ
5. นักเรียนสรุปผลที่ได้จากการระดมความคิด

รูปแบบที่ 2 ระดมหาที่สุด

การระดมหาที่สุด เป็นการระดมเพื่อหาแนวทางหรือวิธีการที่ดีที่สุดเพื่อการแก้ปัญหาหรือเพื่อการตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การระดมสมองเพื่อหาที่ดีที่สุดจะมี 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ระดมความคิด ขั้นตอนที่ 2 กลั่นกรองความคิด และขั้นตอนที่ 3 สรุปความคิดที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ครูกำหนดประเด็นปัญหา หรือเหตุการณ์ที่ท้าทาย หรือเหตุการณ์ที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วน “เราจะแก้ปัญหาหน้าท่วมกรุงเทพมหานครได้อย่างไร”
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 6-8 คน
3. นักเรียนร่วมกันระดมความคิด หาวิธีการในการแก้ปัญหา หรือวิธีการที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจ
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณากลั่นกรองประเด็นข้อเสนอของสมาชิกและคัดเลือกประเด็นที่เป็นไปได้และมีความเหมาะสม
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่ได้คัดเลือกไว้ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับสภาพ
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปประเด็น หรือวิธีการที่กลุ่มจะนำไปดำเนินการ 1-2 ประเด็น
7. กลุ่มนำวิธีการที่ได้จากข้อสรุปไปวางแผนกำหนดขั้นตอนการดำเนินการต่อไป จากที่กล่าวมาข้างสามารถสรุปได้ว่า การระดมสมองมี 2 รูปแบบ ได้แก่ ระดมหามากที่สุด และระดมหาที่น้อยที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการระดมสมองแบบระดมหามากที่สุด ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้
 1. ชื่อนำเข้าสู่บทเรียน ครูกำหนดประเด็นหัวข้อที่จะให้นักเรียนระดมสมองพร้อมทั้งอธิบายโดยเขียนไว้บนกระดานไวท์บอร์ด จากนั้นนักเรียนแบ่งกลุ่มตามรูปแบบการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มให้มีประธานที่คอยกำกับ ควบคุม และมีเลขานุการทำหน้าที่จดบันทึกทุก ๆ ความคิดของสมาชิกกลุ่ม โดยไม่มีการตัดทอนหรือเพิ่มเติมข้อความที่แต่ละคนเสนอมาลงในกระดาษที่เตรียมไว้
 2. ชื่อนระดมสมอง เป็นการระดมความคิดจากนักเรียนทุก ๆ คนในกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดให้มากที่สุด โดยเวียนกันนำเสนอเพื่อให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ความคิดที่แต่ละคนเสนอมา
 3. ชื่อนนำเสนอความคิด ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอความคิดของสมาชิกต่อกลุ่มใหญ่
 4. ชื่อนอภิปรายความคิด สมาชิกในกลุ่มใหญ่ร่วมกันพิจารณาความถูกต้องหรือความเป็นไปได้ของความคิดแต่ละอย่างที่ตัวแทนแต่ละกลุ่มได้นำเสนอ ซึ่งในขั้นนี้นอกจากจะฝึกการอภิปรายกลุ่มแล้วยังเป็นการฝึกทักษะการยอมรับความคิดเห็นของกันและกันด้วย
 5. ชื่อนสรุปผลที่ได้จากการระดมความคิด ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการระดมความคิดตามประเด็นเรื่องที่กำหนด

3.4 ข้อดีและข้อจำกัด

วิธีการสอนแบบระดมสมอง ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดไว้ดังนี้

ข้อดี

ทิตนา แคมมณี (2545, น. 217) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบระดมสมอง มีข้อดีคือ

1. สามารถใช้ได้ดีเมื่อผู้สอนต้องการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง
 2. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะอย่างเสรี มีความสบายใจ
 3. ทำให้ได้ความคิดที่กว้างขวาง แพลกใหม่และอาจนำไปใช้แก้ปัญหาได้ดี
- สาโรช โศภีรักษ์ (2546, น. 217) กล่าวว่า ข้อดีของการสอนโดยใช้การระดมสมองมีดังนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเป็นอิสระ
2. ให้ผู้เรียนรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
3. ทำให้ได้คำตอบในหลาย ๆ ทาง ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และสามารถแก้ปัญหาได้

ข้อจำกัด

ทิตนา แคมมณี (2545, น. 217) กล่าวว่า ข้อจำกัดของการระดมสมองมีดังนี้

1. เป็นวิธีการที่อาจใช้เวลามาก
2. ถ้าผู้เรียนมีจำนวนมากเกินไป อาจทำให้การแสดงความคิดเห็นไม่ทั่วถึงหรือสมาชิกแต่ละคนอาจจะมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นน้อยเกินไป
3. ผู้เรียนที่ไม่คุ้นเคยวิธีการนี้ อาจจะไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นที่แปลก ๆ ในระยะแรก ๆ

สาโรช โศภีรักษ์ (2546, น. 217) กล่าวว่า ข้อจำกัดของการสอนโดยใช้การระดมสมอง มีดังนี้

1. การระดมสมองควรใช้กับผู้เรียนที่รู้เรื่องนั้นมาบ้างแล้ว หากผู้เรียนยังไม่รู้เรื่องก็อาจทำให้แสดงออกผิดแนวทางที่ต้องการไป
2. ความสำเร็จของการระดมสมองอยู่ที่ผู้ดำเนินการหรือผู้นำจะต้องมีความสามารถในการควบคุมกลุ่มได้
3. การแสดงความคิดเห็นจนมีสาระเกินไปทำให้เสียเวลาได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ข้อดีของการสอนแบบระดมสมองเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากประเด็นที่กำหนดให้ โดยสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ทำให้ได้ความคิดที่กว้างขวางและหลากหลายเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหา อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และข้อจำกัดของการสอนแบบระดมสมองเป็นวิธีการที่อาจใช้เวลามาก การกำหนดประเด็นให้ผู้เรียนระดมสมองจะต้องเป็นเรื่องที่ผู้เรียนมีความรู้มาแล้วบ้างเพื่อให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเป็นไปตามแนวทางที่ต้องการ และในกรณีที่ผู้เรียนมีจำนวนมากอาจแสดงความคิดเห็นได้ไม่ทั่วถึง อีกอย่างผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับวิธีนี้จะไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นแปลก ๆ ในระยะแรก ดังนั้นครูผู้สอนต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผังมโนทัศน์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของผังมโนทัศน์ ขั้นตอนการสร้างผังมโนทัศน์ การใช้กิจกรรมผังมโนทัศน์ประกอบการเรียนการสอน และประโยชน์ของผังมโนทัศน์ไว้ดังนี้

4.1 ความหมายของผังมโนทัศน์

ได้มีผู้ให้ความหมายของผังมโนทัศน์ไว้หลายท่าน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ธัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550, น. 22) อธิบายว่า ผังมโนทัศน์ เป็นภาพสะท้อนการคิดเป็นรัศมี จึงเป็นการทำงานตามธรรมชาติของความคิดเป็นเทคนิคเชิงกราฟิกที่ทรงพลังเสมือนกุญแจสารพัดประโยชน์ที่จะเปิดสมองให้ทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

สายพิณ มาวรณ (2551, น. 21) กล่าวว่า แผนผังมโนทัศน์เป็นแผนผังที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์อย่างมีลำดับชั้น โดยมีคำเชื่อมระหว่างคำมโนทัศน์ ทำให้สามารถอ่านความสัมพันธ์นั้นเป็นประโยคหรือข้อความที่มีความหมาย แสดงการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจของผู้สร้างออกมาอย่างเป็นระบบ

พิชชา สุขพัชราภรณ์ (2552, น. 9) ได้กล่าวถึงมโนทัศน์ว่า เป็นการนำทฤษฎีทางสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ แผนผังความคิดเป็นการทำงานร่วมกันของสมองด้านซ้ายและด้านขวา สมองด้านซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ สัญลักษณ์ ตรรกวิทยา สมองด้านขวาจะทำหน้าที่ในการสังเคราะห์ รูปแบบ สี รูปร่าง

สุวิทย์ มูลคำ (2553, น. 18) กล่าวว่า ผังมโนทัศน์ เป็นแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นลำดับชั้น เพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ

วิชรา เล่าเรียนดี (2554, น. 61) กล่าวว่า แผนผังมโนทัศน์ หรือบางแห่งเรียกว่า แผนผังความคิด ซึ่งมีลักษณะเป็นแผนผังหรือแผนภาพที่สร้างขึ้นจากความเข้าใจ หรือสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หลักกับมโนทัศน์ย่อย หรือระหว่างแผนผังมโนทัศน์ด้วยกัน

หรือสาระสำคัญและแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การเชื่อมโยงอาจจะมีทิศทางเดียว 2 ทิศทาง หรือมากกว่าอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนโดยมีคำเชื่อมหรือข้อความเชื่อมระหว่างมโนทัศน์

ทิสนา แชมมณี (2555, น. 393) ได้ให้ความหมายของแผนผังมโนทัศน์ว่า เป็นผังที่แสดงมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดใหญ่ไว้ตรงกลาง และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหญ่และมโนทัศน์ย่อย ๆ เป็นลำดับชั้น ด้วยเส้นเชื่อมโยง

ศศิธร เวียงวะลัย (2556, น. 177) ได้ให้ความหมายของแผนผังมโนทัศน์ว่า แผนที่ชนิดนี้ใช้ในการเขียนแสดงความคิดรวบยอดไว้กึ่งกลาง ลากเส้นให้สัมพันธ์กับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่สำคัญรองลงไปหรือซับซ้อน

อาร์ม โปธิพัฒน์ (2550, น. 58) กล่าวว่า ผังมโนทัศน์ หมายถึง ความคิดรวบยอดจากความเข้าใจ จากการรับรู้โดยสิ่งเร้า เหตุการณ์ ลำดับเป็นกระบวนการคิดที่สามารถสร้างไว้อย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอนจนสามารถนำมาคิดเป็นคำจำกัดความประมวลเป็นภาพหลักได้

หัตติญา สืบสายสิงห์ (2555, น. 12) ให้ความหมายว่า ผังมโนทัศน์ หมายถึง ความคิดความเข้าใจที่ได้รับมาจากการสังเกต หรือประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาจัดประเภทของวัตถุหรือเหตุการณ์ที่เหมือนหรือแตกต่างไว้ในกลุ่มหรือประเภทเดียวกัน โดยอาศัยคุณลักษณะร่วมกันเป็นเกณฑ์

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผังมโนทัศน์ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการแสดงกรอบความคิด มีลักษณะเป็นแผนผังหรือแผนภาพ ซึ่งเกิดจากความเข้าใจและความสามารถในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลัก หรือมโนทัศน์หลักกับความคิดย่อย หรือมโนทัศน์ย่อย โดยใช้คำหรือข้อความเชื่อมระหว่างมโนทัศน์อย่างมีลำดับและเป็นระบบ ทำให้เห็นความสัมพันธ์ต่าง ๆ อย่างครอบคลุม

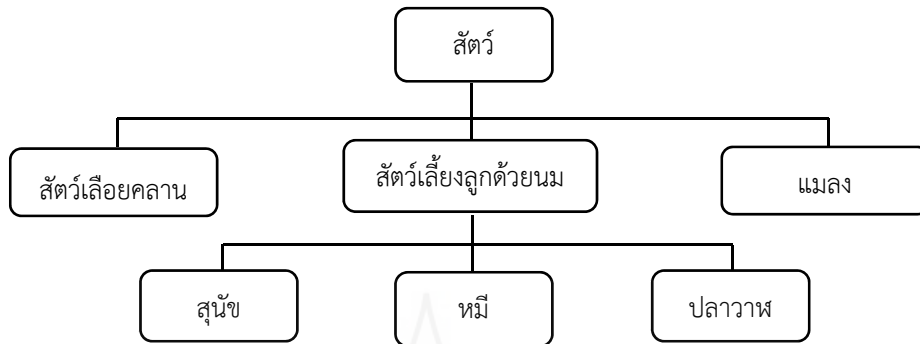
4.2 ขั้นตอนการสร้างผังมโนทัศน์

การสร้างผังมโนทัศน์มีหลากหลายรูปแบบที่นิยมใช้กันโดยทั่วไปมีจำนวนมากและมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากการค้นพบผังมโนทัศน์แบบใหม่ ๆ จากการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ดังนี้

ทิสนา แชมมณี (2555, น. 393) ได้เสนอตัวอย่างผังมโนทัศน์ที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำไปใช้ในลักษณะต่าง ๆ กัน ได้ดังต่อไปนี้

1. ผังมโนทัศน์ (Concept Map)

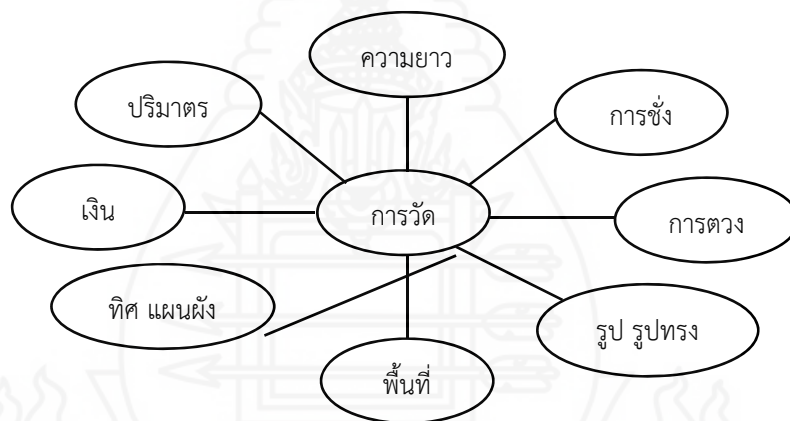
ผังมโนทัศน์ เป็นผังที่แสดงมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดใหญ่ไว้ตรงกลางและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหญ่และมโนทัศน์ย่อย ๆ เป็นลำดับชั้นด้วยเส้นเชื่อมโยง

ภาพที่ 2.1 ผังมโนทัศน์

2. ผังมโนทัศน์แบบแมงมุม (Spider Map)

ผังมโนทัศน์แบบแมงมุม เป็นผังแสดงมโนทัศน์อีกแบบหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะคล้ายใยแมงมุม ดังภาพ

ภาพที่ 2.2 ผังมโนทัศน์แบบแมงมุม

3. ผังมโนทัศน์แบบลำดับขั้นตอน (Sequential Map)

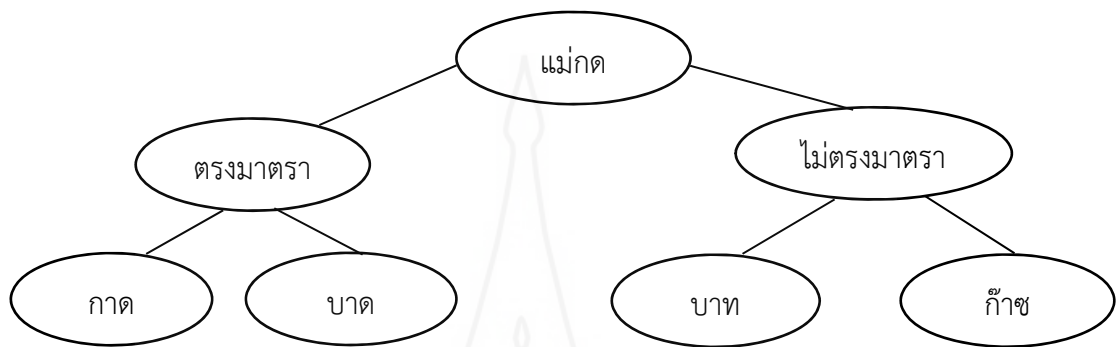
ผังมโนทัศน์แบบลำดับขั้นตอน เป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนของสิ่งต่าง ๆ หรือกระบวนการต่างๆ ดังภาพเช่น

ภาพที่ 2.3 ผังมโนทัศน์แบบลำดับขั้นตอน

4. ผังมโนทัศน์แบบลำดับชั้น (Hierarchy Concept Map)

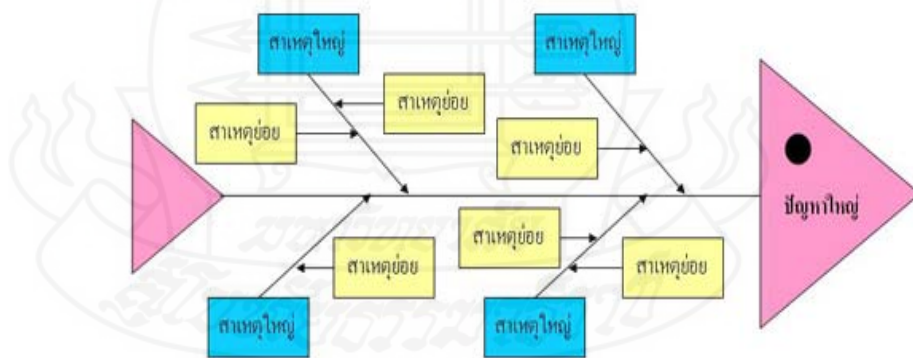
ผังมโนทัศน์แบบลำดับชั้น เป็นการเสนอข้อมูลตามลำดับชั้นลงมา ซึ่งข้อสำคัญที่สุดจะอยู่ส่วนบนเป็นการเน้นความแตกต่างในการกำหนดการวางข้อมูลในแต่ละชั้น

ภาพที่ 2.4 ผังมโนทัศน์แบบลำดับชั้น

5. ผังมโนทัศน์แบบก้างปลา (Fishbone Map)

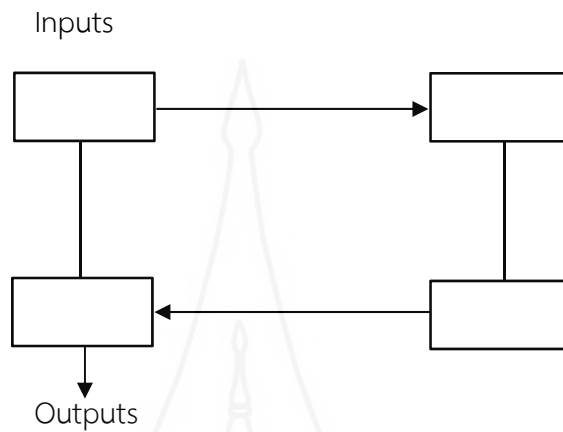
ผังมโนทัศน์แบบก้างปลา เป็นผังที่แสดงสาเหตุของปัญหาซึ่งมีความซับซ้อน ผังก้างปลาจะช่วยให้เห็นสาเหตุหลักและสาเหตุย่อยที่ชัดเจน

ภาพที่ 2.5 ผังมโนทัศน์แบบก้างปลา

6. ผังมโนทัศน์แบบระบบ (Systems Concept Map)

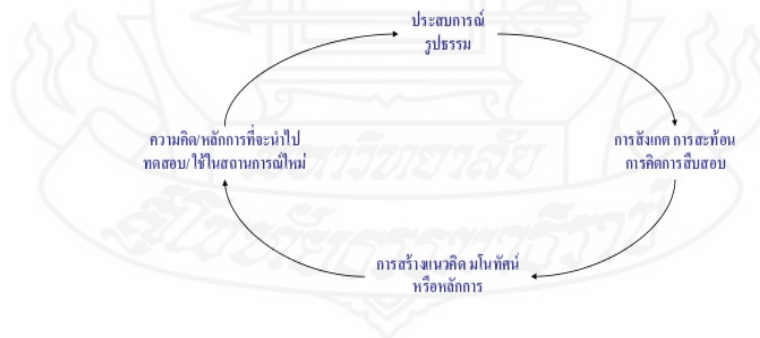
ผังมโนทัศน์แบบระบบ เป็นการจัดระบบข้อมูลในรูปแบบ ซึ่งคล้ายกับมโนทัศน์แบบสายงาน แต่เพิ่มส่วนที่เป็น Inputs และ Outputs

ภาพที่ 2.6 ผังมโนทัศน์แบบระบบ

7. ผังมโนทัศน์แบบวัฏจักร (Circle or Cyclical Map)

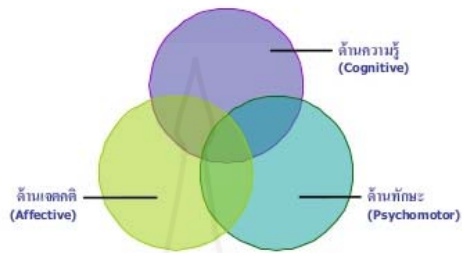
ผังมโนทัศน์แบบวัฏจักร เป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องกันเป็นวงกลม หรือเป็นวัฏจักรที่ไม่มีจุดสิ้นสุด หรือจุดเริ่มต้นที่แน่นอน ดังตัวอย่างในภาพ

ภาพที่ 2.7 ผังมโนทัศน์แบบวัฏจักร

8. ผังวงกลมซ้อนหรือเวินไดอะแกรม (Venn Diagram)

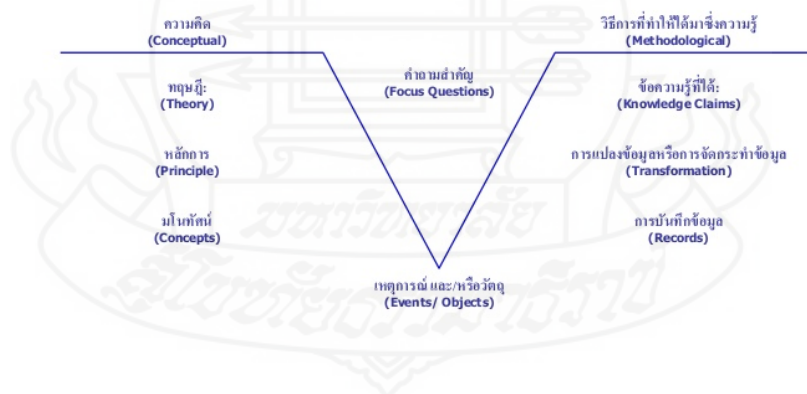
ผังเวินไดอะแกรม เป็นผังวงกลม 2 วงหรือมากกว่าที่มีส่วนหนึ่งซ้อนกันอยู่เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการนำเสนอสิ่ง 2 สิ่งหรือมากกว่า ซึ่งมีทั้งความเหมือนและความต่าง ดังภาพ

ภาพที่ 2.8 ผังวงกลมซ้อนหรือเวินไดอะแกรม

9. ผังวีไดอะแกรม (Vee Diagram)

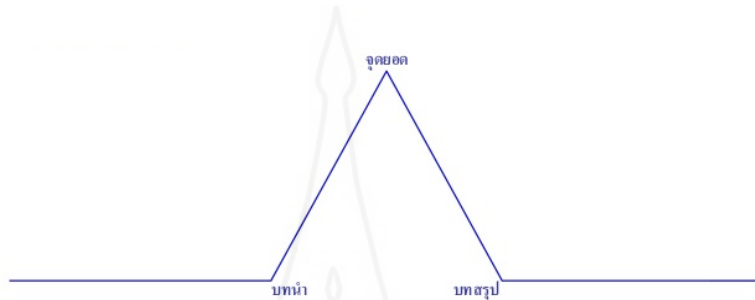
ผังวีไดอะแกรม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาธรรมชาติความรู้และผลผลิตของความรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ แผนผังรูปตัววีเป็นแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับวิธีการ ความคิดกับการสังเกตและวิธีการเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างกิจกรรมการทดลองกับเนื้อหาในตำราเรียน ลักษณะของแผนผังเป็นดังนี้

ภาพที่ 2.9 ผังวีไดอะแกรม

10. ผังพล็อตไดอะแกรม (Plot Diagram)

ผังพล็อตไดอะแกรม เป็นผังที่ช่วยในการอ่านเรื่องราวที่มีเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ยืดยาวเหมาะสำหรับการสอนอ่าน ผู้เรียนสามารถใช้ผังนี้ช่วยในการหาพล็อตเรื่องซึ่งก็คือเหตุการณ์สำคัญที่นำไปสู่จุดยอดของเรื่องและเมื่อเรื่องดำเนินไปสู่จุดยอดคือจุดสำคัญที่สุดของเรื่องแล้ว เหตุการณ์ก็จะคลี่คลายไปสู่บทสรุปของเรื่อง

ภาพที่ 2.10 ผังพล็อตไดอะแกรม

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 173) ได้อธิบายขั้นตอนในการเขียนผังมโนทัศน์ไว้ ดังนี้

1. การสร้างภาพศูนย์กลาง การทำภาพให้น่าสนใจ มีดังนี้
 - 1.1 ภาพควรมีสีไม่น้อยกว่า 3 สี
 - 1.2 ขนาดของภาพไม่ควรมีขนาดใหญ่จนเกินไป ขนาดพอเหมาะประมาณ 2 ตารางนิ้ว ภาพไม่จำเป็นต้องมีภาพเดียว อาจมีหลาย ๆ ภาพ หรือหลาย ๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น
 - 1.3 ถ้าเป็นภาพที่มีลักษณะเคลื่อนไหวก็จะดี
 - 1.4 ไม่ควรใส่กรอบภาพศูนย์กลาง เพราะกรอบอาจจะเป็นการสกัดกั้นการไหลของความคิด
2. การหาคำสำคัญ (Key Word) คำสำคัญควรมีลักษณะ ดังนี้
 - 2.1 ควรเป็นคำเดียว วลี หรือข้อความสั้น ๆ
 - 2.2 ควรเป็นคำที่สื่อความหมายได้ดี แสดงถึงจุดเน้น กระตุ้นความสนใจง่ายถึงการจำ
3. การหาความคิดรองหรือการแตกกิ่ง ควรทำดังนี้
 - 3.1 เป็นคำสำคัญที่รองลงไป หรือเป็นส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ คำกัญแจ เป็นการลงรายละเอียด
 - 3.2 ควรเขียนบนเส้นที่ต่อออกไป แต่เส้นจะเรียวยาวไปเรื่อย ๆ

3.3 ถ้าต้องการเน้นอาจทำให้เด่น เช่น การล้อมกรอบ ใส่กล่อง หรือขีดเส้นใต้ เป็นต้น

3.4 คำ ภาพ เส้น บนสาขาเดียวกันควรใช้สีเดียวกัน

3.5 การแตกกิ่งควรแตกทิศเฉียงมากกว่าแตกบน-ล่าง

3.6 การแตกกิ่งไม่ควรให้อียงไปข้างใดข้างหนึ่ง ควรแตกกิ่งเพื่อให้ได้ภาพผังมโน

ทัศน์ที่สมดุล

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 40-46) ได้จัดรูปแบบของผังมโนภาพไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดกลุ่ม รูปแบบนี้จะยึดความคิดรวบยอดเป็นสำคัญและจัดกลุ่มตามลำดับความคิดรวบยอดย่อย เป็นแผนภาพโครงเรื่อง มักเขียนเป็นแผนภาพกิ่ง เช่น วงกลม เปรียบเทียบแผนภาพแสดงเหตุผล แผนภาพกางปลาแสดงเหตุผล แผนภาพแสดงการแก้ปัญหา

2. รูปแบบความคิดรวบยอด รูปแบบนี้จะมีความคิดหลักและมีข้อเท็จจริงที่จัดแบ่งเป็นระดับชั้นมาสนับสนุนความคิดหลัก เช่น การกล่าวถึงลักษณะการบรรยาย การรวบรวมปัญหา การแก้ปัญหา การเปรียบเทียบ เป็นรูปแบบของความคิดรวบยอด เช่น การจัดความคิด ตาราง เปรียบเทียบ

3. รูปแบบการจัดลำดับ จะเป็นการจัดลำดับเหตุการณ์ การจัดลำดับตามกาลเวลา การจัดลำดับตามการกระทำก่อนหลังหรือการจัดลำดับตามกระบวนการ มีการเริ่มต้นและการสิ้นสุด เช่น แผนภาพเส้นตรงแสดงเหตุการณ์ แผนภาพเส้นโค้งแสดงเหตุการณ์ แผนภาพเรียงลำดับ แผนภาพเรื่อง

4. รูปแบบวงกลม รูปแบบนี้เป็นชุดของเหตุการณ์ภายใต้กระบวนการไม่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด แต่เป็นเหตุการณ์ที่เป็นลำดับต่อเนื่องกัน เช่น แผนภาพวงกลม

จากการศึกษาเกี่ยวกับผังมโนทัศน์พอสรุปได้ว่า ผังมโนทัศน์เป็นวิธีการช่วยบันทึกความคิดเพื่อให้เห็นภาพความคิดที่หลากหลายมุมมองที่กว้างและชัดเจนกว่าการบันทึกที่เราคุ้นเคย เป็นวิธีการที่สอดคล้องกับโครงสร้างการคิดของมนุษย์ที่บางช่วงสมองจะกระโดดออกนอกทางขณะที่กำลังคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การทำให้สมองได้คิด ได้ทำงานตามธรรมชาติ นั้น มีลักษณะเหมือนต้นไม้ที่แตกกิ่งก้านออกไปเรื่อย ๆ โดยมีหลักสำคัญในการทำผังมโนทัศน์ คือ เริ่มด้วยภาพสี่ตรงกึ่งกลาง หน้ากระดาษใช้ภาพแทนคำให้มากที่สุด คำสำคัญให้เขียนด้วยตัวบรรจงใหญ่ ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ การเขียนคำให้เขียนไว้บนเส้น 1 คำ ต่อ 1 เส้น แต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่นๆ แล้วระบายสีให้ทั่วผังมโนทัศน์นั้น

4.3 การใช้กิจกรรมผังมโนทัศน์ประกอบการเรียนการสอน

นักศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง การใช้กิจกรรมผังมโนทัศน์ประกอบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

พิชยา สุขพิชราภรณ์ (2552, น. 12) กล่าวถึง ผังมโนทัศน์สามารถนำมาใช้ได้หลากหลายในการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นช่วงก่อนเรียน ระหว่างเรียน หรือใช้ในการสรุปบทเรียน หลังจากสอนเสร็จ โดยการนำผังมโนทัศน์มาใช้ในช่วงก่อนเรียนนั้น จะช่วยให้ครูประเมินความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกี่ยวกับบทเรียนนั้น ๆ นอกจากนั้นผังมโนทัศน์ยังเป็น เครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบกระบวนการคิดของตน

ทิตินา แคมมณี (2550, น. 234-236) กล่าวถึงรูปแบบการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์ว่ามีหลายรูปแบบและได้นำเสนอไว้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์ของโจนส์และคณะ ประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอนที่สำคัญ ๆ 5 ขั้นตอน ดังนี้
 - 1.1 ผู้สอนเสนอตัวอย่างการจัดข้อมูลด้วยผังมโนทัศน์ที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา
 - 1.2 ผู้สอนแสดงวิธีการสร้างผังมโนทัศน์
 - 1.3 ผู้สอนชี้แจงเหตุผลของการใช้ผังมโนทัศน์ในการทำความเข้าใจเนื้อหาเป็นรายบุคคล
 - 1.4 ผู้เรียนฝึกการสร้างและใช้ผังมโนทัศน์ของตนเองแลกเปลี่ยนกัน
 - 1.5 ผู้เรียนเข้ากลุ่มและนำเสนอผังมโนทัศน์ของตนเองแลกเปลี่ยนกัน
2. รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์ของคล้าก ประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอนที่สำคัญ ๆ ดังนี้
 - 2.1 ขั้นก่อนสอน ในขั้นนี้ผู้สอนพิจารณาลักษณะของเนื้อหาที่จะสอนสาระนั้น และวัตถุประสงค์ของการสอนเนื้อหาสาระนั้นแล้วพิจารณาและคิดหาผังมโนทัศน์หรือวิธีหรือระบบในการจัดระเบียบเนื้อหาสาระนั้นๆ จากนั้นเลือกผังมโนทัศน์หรือวิธีการจัดระเบียบเนื้อหาที่เหมาะสมที่สุดและคาดคะเนปัญหาที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนในการใช้ผังมโนทัศน์
 - 2.2 ขั้นสอน ผู้สอนเสนอผังมโนทัศน์ที่เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาแก่ผู้เรียน จากนั้นให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเนื้อหาสาระและนำเนื้อหาสาระใส่ลงในผังมโนทัศน์ตามความเข้าใจของตน แล้วผู้สอนซักถามแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้เรียนหรือขยายความเพิ่มเติม พร้อมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเพิ่มเติมโดยนำเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา แล้วให้ผู้เรียนใช้ผังมโนทัศน์เป็นกรอบในการคิดแก้ปัญหาและผู้สอนให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน

3. รูปแบบการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์ของจอยส์และคณะ ซึ่งนำรูปแบบการเรียนการสอนของคล้ากมาปรับใช้โดยเพิ่มเติมเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ผู้สอนชี้แจงจุดมุ่งหมายของบทเรียน
 - 3.2 ผู้สอนนำเสนอผังมโนทัศน์ที่เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหา
 - 3.3 ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมเพื่อเตรียมสร้างความสัมพันธ์กับความรู้นี้
 - 3.4 ผู้สอนเสนอเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้
 - 3.5 ผู้สอนเชื่อมโยงเนื้อหาที่เรียนกับผังมโนทัศน์ และให้ผู้เรียนนำเนื้อหาสาระใส่ลงในผังมโนทัศน์ตามความเข้าใจของตน
 - 3.6 ผู้สอนให้ความรู้เชิงกระบวนการโดยชี้แจงเหตุผลในการใช้ผังมโนทัศน์และวิธีใช้ผังมโนทัศน์
 - 3.7 ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายการใช้ผังมโนทัศน์กับเนื้อหา
 - 3.8 ผู้สอนซักถาม ปรับความเข้าใจและขยายความจนผู้เรียนเกิดความเข้าใจ
- กระจำจัด

4. รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์ของ สุปรียา ต้นสกุล ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 การทบทวนความรู้เดิม
- 4.2 การชี้แจงวัตถุประสงค์ ลักษณะของบทเรียน ความรู้ที่คาดหวังให้เกิดแก่ผู้เรียน
- 4.3 การกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความรู้เดิม เพื่อเตรียมสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งที่เรียนและการจัดเนื้อหาสาระด้วยแผนภาพ
- 4.4 การนำเสนอตัวอย่างการจัดเนื้อหาสาระด้วยแผนภาพที่เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหา ความรู้ที่คาดหวัง
- 4.5 ผู้เรียนรายบุคคลทำความเข้าใจเนื้อหาและฝึกใช้แผนภาพ
- 4.6 การนำเสนอปัญหาให้ผู้เรียนใช้แผนภาพเป็นกรอบในการแก้ปัญหา
- 4.7 การทำความเข้าใจให้กระจำจัด

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548, น. 47) กล่าวถึง การใช้แผนภาพโครงเรื่องที่นำมาใช้ในการสอน สรุปได้ดังนี้

1. ใช้ในการเตรียมการอ่าน ผู้สอนใช้แผนภาพโครงเรื่องในการประเมินความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนระดมสมองเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านก่อนว่าผู้เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านอย่างไรบ้าง ในระหว่างการระดมสมองผู้เรียนจะใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2. ใช้ในระหว่างการอ่าน ในขณะที่ผู้เรียนอ่านเรื่องผู้เรียนจะทำแผนภาพโครงเรื่อง โดยเขียนเหตุการณ์ของเรื่องทีอ่านตามลำดับ ตั้งแต่เหตุการณ์เริ่มต้นจนเหตุการณ์สุดท้ายจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น

3. ใช้หลังการอ่าน เมื่อผู้เรียนอ่านจบแล้วผู้เรียนจะสร้างแผนภาพโครงเรื่องและในขณะที่สร้างแผนภาพโครงเรื่อง ผู้เรียนจะอ่านทบทวนเรื่องราวอีกครั้งหนึ่งแผนภาพโครงเรื่องที่สร้างขึ้นจะช่วยสรุปเรื่องราวเป็นภาพทำให้จำเรื่องราวได้แม่นยำ

4. ใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและการรายงาน ผู้เรียนจะใช้แผนภาพโครงเรื่องที่สร้างขึ้นนำมาเล่าเรื่องหรือรายงานเรื่องราว

5. ใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเขียนย่อเรื่องหรือย่อความ ผู้เรียนอ่านเรื่องแล้วจัดทำแผนภาพโครงเรื่องแล้วนำแผนภาพโครงเรื่องมาเขียนสรุปหรือเขียนย่อความ จะช่วยให้ผู้เรียนจับประเด็นได้ครบถ้วนและสมบูรณ์

6. ใช้แผนภาพโครงเรื่องช่วยในการเขียนเรื่อง การเตรียมการเขียน หากผู้เรียนช่วยกันระดมสมองและจัดความคิดเข้าเป็นแผนภาพโครงเรื่อง โดยขั้นแรกกำหนดหัวเรื่องที่จะเขียนแล้วให้ผู้เรียนระดมสมอง จดบันทึกลงบนกระดาษดำ แล้วนำความคิดเชื่อมโยงเป็นหัวข้อย่อยจัดทำแผนภาพโครงเรื่องเพื่อนำสู่การเขียนย่อเรื่องต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์มีขั้นตอนในการสอน คือ ผู้สอนต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดความรู้ใด แล้วคัดเลือกเนื้อหาให้สัมพันธ์กัน จากนั้นผู้สอนถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้ผังมโนทัศน์รูปแบบต่าง ๆ ให้นักเรียนเข้าใจและสามารถเลือกใช้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและให้ผู้เรียนฝึกใช้ผังมโนทัศน์โดยอาจใช้ระบบกลุ่มในการเริ่มฝึก จากนั้นฝึกเป็นรายบุคคลแล้วนำมาอภิปรายร่วมกัน

4.4 ประโยชน์ของผังมโนทัศน์

แผนผังมโนทัศน์มีการนำไปใช้อย่างกว้างขวาง ซึ่งนักศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้ผังมโนทัศน์ไว้ดังนี้

อาณัติ รัตนธิรกุล (2550, น. 12) กล่าวว่า ผังมโนทัศน์มีประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยในการเรียนรู้ต่าง ๆ ของมนุษย์ได้รวดเร็วขึ้น
2. สร้างจากสิ่งที่เป็นนามธรรมสู่รูปธรรม
3. ใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ชีวิตประจำวัน
4. ใช้ในการทำการตัดสินใจกรณีมีทางเลือกหลาย ๆ ทาง

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และคณะ (2552, น. 200) กล่าวถึง ประโยชน์ในการนำแผนผังมโนทัศน์มาใช้ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการเตรียมการสอนของครู จัดลำดับเนื้อหาที่จะสอนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการ

2. ใช้เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยดูจากแผนผังมโนทัศน์ที่นักเรียนสร้างขึ้น

3. ใช้แผนผังมโนทัศน์ในการสรุปความหมายจากสิ่งที่เรียน จะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น เพราะเห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียนไปทั้งหมด ทำให้นักเรียนจดจำไปได้นาน

ณัฐมน เดชมา (2555, น. 23) กล่าวถึง ประโยชน์ของแผนผังมโนทัศน์ในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการเตรียมการสอนของครู โดยใช้สำรวจความรู้พื้นฐานของนักเรียน แล้วนำไปวางแผนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน และใช้ในการจัดลำดับเนื้อหาสาระที่จะสอน

2. ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการให้นักเรียนสรุปบทเรียน หรือสิ่งที่เรียนหรือตอบข้อสอบโดยใช้แผนผังมโนทัศน์ เพื่อแสดงความเข้าใจในการเขียนตอบ

3. ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยใช้แผนผังมโนทัศน์ในการแสดงความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนอย่างมีระบบหรือนำแผนผังมโนทัศน์มาใช้ในเรื่องวางแผนการนำเสนอและเขียนรายงาน

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปประโยชน์ของการสอนด้วยผังมโนทัศน์ สรุปได้ว่า การใช้แผนผังมโนทัศน์มีประโยชน์ดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยครูสามารถใช้แผนผังมโนทัศน์ในการวางแผน วิเคราะห์ และจัดลำดับเนื้อหาที่จะสอน และใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยให้สรุปสิ่งที่เรียนเป็นแผนผังมโนทัศน์

2. ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อช่วยจัดระบบความคิดและความจำ รวมถึงใช้ในการนำเสนอ อธิบาย และสรุปบทเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนจดจำไปได้นานเพราะแผนผังมโนทัศน์แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของเรื่องที่เรียนได้อย่างครอบคลุม และเพื่อให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่เพิ่งเรียนกับความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่แล้ว ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

5.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

ได้มีผู้ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ ไว้ดังนี้

งามพิศ เจียรประวัติ (2550, น. 48-73) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้รูปแบบแผนที่ความคิดกับการสอนตามปกติ โดยมีความมุ่งหมาย 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้รูปแบบแผนที่ความคิดก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้การสอนปกติก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างกลุ่มที่การสอนโดยรูปแบบแผนที่ความคิดกับการสอนปกติ 4) เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อการเขียนเรียงความโดยใช้รูปแบบแผนที่ความคิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทุ่งแฝก สังกัดสหวิทยาเขตเมืองสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 2 ห้อง มีนักเรียน 64 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้รูปแบบแผนที่ความคิด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนที่สอนโดยวิธีปกติ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความแบบอัตนัย 3) แบบวัดเจตคติต่อการเขียนเรียงความ เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ท 5 ระดับ ผลปรากฏว่า 1) นักเรียนที่สอนโดยใช้แบบแผนที่ความคิด มีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่สอนปกติ มีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่สอนโดยใช้รูปแบบแผนที่ความคิด มีความสามารถในการเขียนเรียงความ สูงกว่านักเรียนที่สอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีเจตคติต่อการเขียนเรียงความ ที่สอนโดยใช้รูปแบบแผนที่ความคิด อยู่ในระดับเห็นด้วย

เกษมณี คันธภูมิ (2552, น. 39-65) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ผลการใช้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความ ด้วยกลุ่มร่วมมือ โดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความ ด้วยกลุ่มร่วมมือโดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความด้วยกลุ่มร่วมมือ โดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่อง การเขียนเรียงความ ด้วยกลุ่มร่วมมือ โดยใช้แผนผังความคิด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตลาดอุดมวิทย์ ตำบลบ้านหัน อำเภอกษัตริย์สมุทรบุรีศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1 ห้อง รวมนักเรียน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้หน่วยการสุ่มเป็น ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะการเขียน เรียงความ ด้วยกลุ่มร่วมมือโดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 แผน 2) แบบวัด ภาคปฏิบัติการเขียนเรียงความ 3) แบบวัดความพึงพอใจ ผลปรากฏว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ เรื่องการเขียนเรียงความ ด้วยกลุ่มร่วมมือ โดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ $86.67 / 83.65$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ $80/80$ ที่ตั้งไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการเขียนเรียงความ ด้วยกลุ่มร่วมมือ โดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6839 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็น ร้อยละ 68.39 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการเขียน เรียงความ ด้วยกลุ่มร่วมมือ โดยใช้แผนผังความคิด มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.51 หมายความว่ามีความพอใจในระดับมากที่สุด

อภัยวัลย์ กีก้อง (2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถ การเขียนเรียงความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบ การจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อถ่ายทอดความคิดและประสบการณ์ในรูปแบบ การเขียน ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าจึงได้พัฒนาความสามารถเขียนเรียงความชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกับการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ แผนผังความคิดประกอบกับการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $80/80$ เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนเรียงความ ผลการศึกษา ค้นคว้า พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกับการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $83.48/81.54$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ $80/80$ ที่กำหนดไว้ ดัชนี ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.5701 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ เรียนร้อยละ 57.01 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาผลการวิจัยที่สอนการเขียนเรียงความข้างต้นทำให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคระดมสมอง

ได้มีผู้ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคระดมสมอง ไว้ดังนี้

ชานานุต อุ๋นมะตี (2550) ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิด ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.72 คิดเป็นร้อยละ 58.60 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.63 คิดเป็นร้อยละ 83.15 โดยที่หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

บุญชอบ สุขสมพีช (2551) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปากับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคระดมสมองสู่ผังความคิด พบว่าความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคระดมสมองสู่ผังความคิดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคระดมสมองสู่ผังความคิดมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปากับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคระดมสมองสู่ผังความคิดไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคระดมสมองทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

5.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผังมโนทัศน์

ได้มีผู้ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผังมโนทัศน์ ไว้ดังนี้

ดวงใจ แนวโนนทัน (2555) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนสรุปความชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ผังมโนทัศน์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนสรุปความ ชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ผังมโนทัศน์ ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย 3) เพื่อเปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.76 / 83.64 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเท่ากับ 0.7593 หมายความว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.93 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มทิตร นันตโลहित (2550) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถทางการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์กับการสอน แบบปกติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถทางการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอน โดยใช้ผังมโนทัศน์กับการสอนตามแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 2) ความสามารถทางการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความสามารถทางการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อน และหลังการทดลอง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 6) ความสามารถทางการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อน และหลังทดลอง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังมโนทัศน์ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและนักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่ได้เรียน คะแนนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศมีดังนี้

ชาเมล (Zamel, 1983, p. 165-184 อ้างถึงใน ชนานุต อุ๋นมะดี, 2550, น. 49) ได้ทำการเปรียบเทียบกระบวนการเขียนเรียงความของนักเรียนที่เรียนการเขียนความเรียงในระดับกลางจำนวน 6 คน ของมหาวิทยาลัยเมสซาชูเซตส์ ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีและไม่มีทักษะการเขียนเรียงความ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนเรียงความจะคิดระดมสมองหรือจดข้อมูลโดยย่อก่อนที่จะเขียนและจะมีการวางแผนที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นตลอดกระบวนการ ดังนั้นลักษณะการเขียนจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการค้นหาความคิดและสร้างความคิดใหม่โดยผสมผสานความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ ในขณะที่นักเรียนขาดทักษะในการเขียนความเรียงจะกังวลและเสียเวลากับการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนที่ถูกต้องมากกว่าการสร้างเนื้อหา และพบว่านักเรียนที่มีทักษะในการเขียนจะตรวจทานหรือประเมินงานเขียนตลอดกระบวนการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อเนื้อความให้ชัดเจน ในขณะที่นักเรียนขาดทักษะในการเขียนจะตรวจทานงานเขียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขงานเขียนให้ถูกต้อง ตามหลักการเขียนและการใช้ไวยากรณ์

ลู (Lou, 1997, p. 26 อ้างถึงใน ชนานุต อุ๋นมะดี, 2550, น. 50) ได้นำเทคนิคระดมสมองมาใช้ในการสอนกระบวนการเขียนแก่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนต่ำ โดยใช้บทเรียนสั้น

ๆ สอนกระบวนการสอนแก่นักเรียน บทเรียนสั้น ๆ นี้สร้างขึ้นโดยครูผู้สอนศิลปะภาษาในห้องเรียนปกติโดยบทเรียนสั้น ๆ นั้น ได้บูรณาการเข้ากับชั้นต่าง ๆ ของกระบวนการเขียนอันได้แก่ การระดมสมอง การวางแผน การร่าง การเขียน การนำเสนอผลงาน ผลการศึกษาปรากฏว่าการใช้บทเรียนขนาดย่อมนี้สามารถเพิ่มระดับความสามารถในการเขียนของกลุ่มตัวอย่างได้

เบา (Bao, 2002, p. 1541 อ้างถึงใน ชนานุต อุ๋นมะดี, 2550, น. 50) ได้ศึกษาการนำข้อมูลด้วยเทคนิคผังความคิดมาใช้เพื่อค้นหาหาข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการเลือกเว็บมากกว่าที่จะใช้การนำเสนอข้อมูลแบบธรรมดาโดยใช้ Internet Explorer หน้าที่ที่นำไปใช้ในการนำเสนอข้อมูลรวมถึงผังต้นไม้ในรูปขยาย ผังต้นไม้ในแบบย่อสรุป และการค้นหาเป้าหมาย การเปรียบเทียบการทำสอบได้รับการออกแบบและนำไปใช้วัดพฤติกรรมของผู้ใช้เพื่อค้นหาข้อมูลในเว็บไซต์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการนำเสนอข้อมูลโดยใช้แผนผังความคิดมีประโยชน์มากกว่าการใช้ Internet Explorer ในระหว่างก่อนการทดสอบในระยะเริ่มแรก เทคนิค Internet Explorer มีผลประโยชน์มากกว่าการใช้และยังสามารถช่วยในการสอนต่อมา ดังนั้นเทคนิคผังความคิดเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับการเรียนรู้ข้อมูลและความรู้ใหม่ ๆ

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การสอนด้วยเทคนิคระดมสมองและเทคนิคผังความคิด เป็นการสอนที่ทำให้นักเรียนคิดเป็นขั้นตอน คิดอย่างรอบคอบ ด้วยวิธีการนี้ทำให้นักเรียนรู้จักการจัดลำดับความคิดและสามารถนำมาเป็นแนวทางในการเขียนเรียงความที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. รูปแบบการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

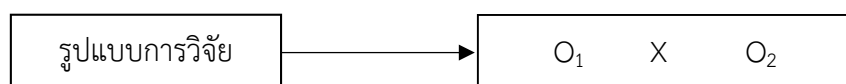
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ทั้งหมด 10 ห้องเรียน จำนวน 365 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสตูลวิทยา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) โดยการทดสอบวัดความสามารถก่อนการเรียนเรื่องการเขียนเรียงความและทดสอบหลังการเรียนเรื่องการเขียนเรียงความด้วยเทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ ดังนี้

เมื่อ	O ₁	แทน	การทดสอบก่อนเรียน
	X	แทน	การสอนการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมอง และผังมโนทัศน์
	O ₂	แทน	การทดสอบหลังเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ เพื่อใช้สำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด การวัดผลประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.1.2 แบ่งเนื้อหาสาระตามสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยผู้วิจัยใช้มาตรฐาน ท 2.1 สาระการเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้

3.1.3 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัย หนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ และศึกษาหลักการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.1.4 ดำเนินการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ จำนวน 8 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เตรียมความพร้อมพัฒนางานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนเรียงความเรื่องมหัศจรรย์ยาเสพติด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนเรียงความเรื่องเด็กไทยรักการอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนเรียงความเรื่องคนดีที่ชื่นชม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การเขียนเรียงความเรื่องสัตว์เลี้ยงแสนรัก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การเขียนเรียงความเรื่องเล่าเรื่องเมืองสตูล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 การเขียนเรียงความเรื่องป่าไม้อุดมรมเย็นเป็นสุข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การเขียนเรียงความเรื่องการศึกษาสร้างอนาคต

ตารางที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความในครั้งนี้เป็น การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา

ที่	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	ประเภท
1	เตรียมความพร้อมพัฒนางานเขียน	เตรียมความพร้อมพัฒนางานเขียน
2	เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เรื่องมหันตภัยยาเสพติด	การพรรณนาตามความเป็นจริง
3	เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เรื่องเด็กไทยรักการอ่าน	การพรรณนาตามความเป็นจริง
4	เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เรื่องคนดีที่ชื่นชม	การพรรณนาตามความรู้สึก
5	เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เรื่องสัตว์เลี้ยงแสนรัก	การพรรณนาตามความรู้สึก
6	เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เรื่องเล่าเรื่องเมืองสตูล	การพรรณนาตามความเป็นจริง และการพรรณนาตามความรู้สึก
7	เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เรื่องป่าไม้อุดมร่มเย็นเป็นสุข	การพรรณนาตามความเป็นจริง และการพรรณนาตามความรู้สึก
8	เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เรื่องการศึกษาสร้างอนาคต	การพรรณนาตามความเป็นจริง และการพรรณนาตามความรู้สึก

ก่อนการเรียนและหลังการเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-8 นักเรียนจะต้องทำแบบทดสอบการเขียนเรียงความ ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน นักเรียนดูภาพที่กำหนดให้แล้วเขียนเรียงความ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับประเภทของการเขียนเรียงความการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก จะเป็นการเก็บคะแนนนักเรียนรายบุคคล

จากนั้นเริ่มการสอนเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ โดยเริ่มจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เตรียมความพร้อมพัฒนางานเขียน เป็นการเตรียมความพร้อมการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์พัฒนางานเขียน จากนั้นเป็นการสอนเขียนเรียงความเชิงพรรณนาโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-3 เป็นการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เกี่ยวกับการพรรณนาตามความจริง จะเป็นการเก็บคะแนนนักเรียนรายกลุ่ม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-5 เป็นการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เกี่ยวกับการพรรณนาตามความรู้สึก จะเป็นการเก็บคะแนนนักเรียนรายกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เป็นการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เกี่ยวกับการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก จะเป็นการเก็บคะแนนนักเรียนเป็นคู่ และในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-8 เป็นการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เกี่ยวกับการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก จะเป็นการเก็บคะแนนนักเรียนรายบุคคล

3.1.5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ ทั้ง 8 แผน ประกอบด้วยกิจกรรม 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) *ขั้นเตรียมความพร้อม* ทบทวนและสร้างความเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมและการให้แนวทางในการเขียนเรียงความด้วยการอธิบายโดยใช้คำถามกับนักเรียน
- 2) *ขั้นรวบรวมและวางแผน* โดยใช้เทคนิคระดมสมองให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 7 คน เพื่อสำรวจปัญหาจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ สร้างความคิดด้วยการระดมสมองจากสมาชิกภายในกลุ่ม
- 3) *ขั้นวางโครงเรื่อง* พัฒนาแก้ไขการเขียนด้วยการรวบรวม เชื่อมโยงความคิด และจัดหมวดหมู่ และใช้เทคนิคผังมโนทัศน์ โดยการเขียนความคิดหลักไว้ตรงกลาง เขียนคำเป็นตัวแทนความหมาย แล้วลากเส้นเชื่อมโยงความคิด ใช้สัญลักษณ์แทนความคิดเพื่อสร้างผังมโนทัศน์ให้สมบูรณ์ และจัดลำดับเนื้อหาและความคิดตามองค์ประกอบของเรียงความ คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป
- 4) *ขั้นเขียนร่างและพัฒนาเนื้อหา* ด้วยการร่างข้อเขียนเป็นการนำข้อมูลที่ได้ในขั้นที่ 3 ลงมือเขียนเรียงความให้สัมพันธ์ต่อเนื่องและได้ใจความ
- 5) *ขั้นทบทวน* เป็นการอ่านทบทวน ตรวจสอบ ปรับปรุง และแก้ไข เพื่อให้ได้งานเขียนที่ถูกต้อง
- 6) *ขั้นเขียนฉบับสมบูรณ์* การเขียนเรียงความให้ถูกต้องด้วยรูปแบบการเขียนเรียงความที่สมบูรณ์ประกอบด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจความถูกต้องของเครื่องมือ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการสอนเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ ด้านความเหมาะสมของเรื่องที่น่ามาเขียนเรียงความสอดคล้องในด้านมาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล แล้วนำเครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจนำมาแก้ไขในประเด็นการใช้หัวข้อในการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาต้องกำหนดประเด็นแผนการเรียนรู้ให้ชัดเจน และเครื่องมือวัดผลประเมินผลต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน แล้วจึงหาค่าดัชนี

ความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 0.96

3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ เรื่องของเวลา ซึ่งช่วงแรกของการเรียนนักเรียนยังทำไม่ทันในเวลาที่กำหนด และความยากง่ายของเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้สอนค่อนข้างยากไป จากนั้นนำปัญหาที่พบมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์จนแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและนักเรียนมีความเข้าใจต่อเนื้อหาได้ดีและทำกิจกรรมทันในช่วงเวลาที่กำหนดให้

3.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสตูลวิทยา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 35 คน

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างแบบทดสอบอัตนัย ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความจากเอกสารหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนการเขียนเรียงความซึ่งการกำหนดหัวข้อในการเขียนเรียงความโดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัดเป็นการเขียนเรียงความเชิงพรรณนา

3.2.3 จัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงพรรณนา โดยใช้ภาพเป็นสื่อประกอบ ซึ่งเป็นภาพที่สอดคล้องกับการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกทำให้นักเรียนเกิดแนวทางในการใช้เทคนิคระดมสมองและสร้างผังมโนทัศน์เพื่อนำไปสู่การเขียนเรียงความ ซึ่งแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ จากนั้นได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณาความเหมาะสมของภาพว่ามีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ซึ่งรายละเอียดของแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน นักเรียนดูภาพที่กำหนดให้แล้วเขียนเรียงความ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับประเภทของการเขียนเรียงความการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก จะเป็นการเก็บคะแนนนักเรียนรายบุคคล โดยแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนใช้เวลาในการทดสอบ 50 นาที และความยาวของเรื่องไม่ต่ำกว่า 15-20 บรรทัด

3.2.4 การตรวจคุณภาพของแบบทดสอบ

การตรวจคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบรูปแบบและภาพสื่อประกอบเพื่อนำไปสู่การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา ตลอดจนข้อความแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข

2) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน พิจารณาความเหมาะสมด้านคำสั่ง ภาพสื่อประกอบ การกำหนดความยาวของเรื่องรวมถึงเวลาที่ใช้ในการเขียนเรียงความ ซึ่งมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มีความเห็นตรงกันว่าเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นแบบทดสอบ แล้วจึงหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งในแบบทดสอบการเขียนเรียงความ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 1.00

3) นำแบบทดสอบการเขียนเรียงความไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เคยเรียนการเขียนเรียงความมาแล้ว จำนวน 34 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเวลาและความยากง่าย จากนั้นนำมาปรับปรุงก่อนที่จะนำไปใช้จริง

4) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งค่าความเชื่อมั่นก่อนเรียน ได้เท่ากับ 0.96 แปลผลระดับคุณภาพสูง เกือบเท่ากับ 1 และหลังเรียนได้เท่ากับ 0.85 แปลผลระดับคุณภาพสูง เกือบเท่ากับ 1 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้อยู่ระหว่าง 0.00-1.00

3.2.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3.3 การสร้างเกณฑ์ประเมินผลการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หนังสือแบบเรียนคู่มือครู รวมถึงศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนการเขียนเรียงความเพื่อนำมาสร้างเกณฑ์ในการประเมินการเขียนเรียงความ

3.3.2 นำแบบทดสอบการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียนให้ผู้ตรวจ 3 คน ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และหนึ่งใน 3 คนที่ตรวจข้อสอบนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้ตรวจด้วยตนเอง 1 คน

3.3.3 การสร้างเกณฑ์ประเมินการเขียนเรียงความของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น. 64-67) โดยมีเกณฑ์การตรวจการให้คะแนนเต็ม 20 คะแนน ดังนี้

- 1) องค์ประกอบ หมายถึง ความถูกต้องตามลักษณะการเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
- คะแนน 0 ไม่มีเนื้อเรื่องและขาดองค์ประกอบส่วนของคำนำและสรุป
- คะแนน 1 มีเนื้อเรื่อง แต่การนำเสนอเนื้อหาไม่มีการเขียนคำนำ แต่เขียนเนื้อเรื่องและสรุป หรือมีการเขียนคำนำ เขียนเนื้อเรื่อง แต่ไม่มีการเขียนสรุป
- คะแนน 2 มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
- 2) เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจและมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับประเภทของการเขียนเรียงความเชิงพรรณนา คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
- คะแนน 0 เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด และไม่มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกที่ปรากฏอย่างชัดเจน
- คะแนน 1 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด และมีการพรรณนาตามความจริงแต่ไม่มีการพรรณนาตามความรู้สึก หรือไม่มีการพรรณนาตามความจริงแต่มีการพรรณนาตามความรู้สึก
- คะแนน 2 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกอยู่น้อย
- คะแนน 3 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกอยู่บ้าง
- คะแนน 4 เนื้อหาสาระมีเอกภาพ และสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกอย่างชัดเจน
- 3) ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิด หรือข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
- คะแนน 0 ไม่มีความคิดสร้างสรรค์
- คะแนน 1 มีแนวคิดที่แปลกใหม่
- คะแนน 2 มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม
- คะแนน 3 การนำเสนอที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม
- คะแนน 4 การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิดหรือข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม

4) การใช้ภาษา หมายถึง ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน และการลำดับความไม่วกวน คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0 ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

คะแนน 1 ใช้ภาษาถูกต้อง ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมเกิน 12 แห่ง การลำดับความสับสน

คะแนน 2 ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมไม่เกิน 8 แห่ง

คะแนน 3 ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมไม่เกิน 4 แห่ง การลำดับความไม่วกวน

คะแนน 4 ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย ใช้สำนวนโวหาร หรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสมสื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน

5) อักษรวิธี หมายถึง สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0 สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน 13 แห่ง

คะแนน 1 สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด 10-12 แห่ง

คะแนน 2 สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด 7-9 แห่ง

คะแนน 3 สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด 4-6 แห่ง

คะแนน 4 สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด 1-3 แห่ง

หมายเหตุ การนับคำผิด ถ้าผิดซ้ำคำเดียวกันให้นับเป็น 1 แห่ง

6) ความสะอาด หมายถึง ลักษณะโดยทั่วไปของชิ้นงานโดยภาพรวม ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0 การเขียนไม่เป็นระเบียบ ตัวอักษรอ่านยาก มีรอยขีด รอยลบจนเลอะเทอะมากกว่า 3 จุด

คะแนน 1 เขียนไม่เป็นระเบียบในบางจุด ตัวอักษรอ่านยากในบางจุด มีรอยขีด รอยลบจนเลอะเทอะแต่ไม่เกิน 3 จุด

คะแนน 2 ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด เป็นระเบียบ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองดังนี้

4.1 ให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบอัตนัยวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียน

4.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น จำนวน 8 แผน ซึ่งผลการสอนการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ พบว่าการฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ คะแนนจะดีขึ้นตามลำดับในการฝึกเป็นกลุ่ม 7 คน และผลการฝึกเป็นคู่ เพราะนักเรียนช่วยกันคิดเชื่อมโยงข้อมูล จากคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 คะแนน

ผลการฝึกเป็นกลุ่ม 7 คน

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เท่ากับ 2.20
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เท่ากับ 2.58
3. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เท่ากับ 2.84
4. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เท่ากับ 2.94

ผลการฝึกเป็นคู่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เท่ากับ 3.11

เมื่อฝึกเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เป็นรายบุคคล คะแนนจะลดลง แต่เมื่อทำซ้ำในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 คะแนนก็จะเพิ่มขึ้น

ผลการฝึกเป็นรายบุคคล

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เท่ากับ 2.44
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เท่ากับ 3.17

4.3 ให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบอัตนัยวัดความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียน และนำแบบทดสอบการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียนให้ผู้ตรวจ 3 คน หนึ่งใน 3 คนนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้ตรวจเอง 1 คน

4.4 นำคะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียนไปวิเคราะห์ผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

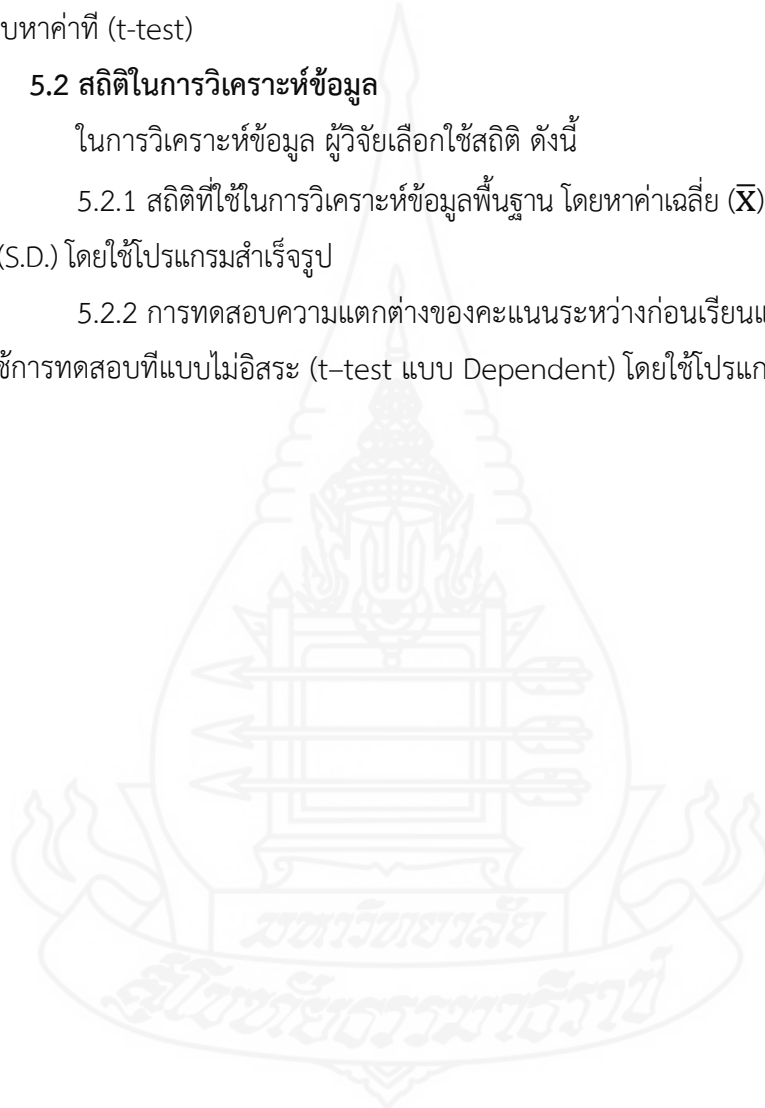
เปรียบเทียบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิคครุฑมสมองและผังมโนทัศน์ โดยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบหาค่าที (t-test)

5.2 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติ ดังนี้

5.2.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5.2.2 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของเรียนโดยใช้การทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test แบบ Dependent) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล ด้วยเทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการเขียนเรียงความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของผลต่างคะแนน (t-test)

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	35	20	10.95	0.71	25.64*
หลังเรียน	35	20	16.10	0.24	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 df = 34

จากตารางพบว่า คะแนนสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล ก่อนเรียนนักเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.95 หลังเรียนนักเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.10 ผลเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง “ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล” สามารถสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล ด้วยเทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.2 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ มีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ทั้งหมด 10 ห้องเรียน จำนวน 365 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ

2) กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสตูลวิทยา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.4 ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาในการทดลอง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยใช้เวลาปกติในวิชาเรียนภาษาไทย สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที จำนวน 15 ชั่วโมง สัปดาห์ที่ 1 ใช้เวลา 1 คาบ สำหรับการทดสอบก่อนเรียน สัปดาห์ที่ 1-5 ใช้เวลาเรียน 14 คาบ จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้

และสัปดาห์ที่ 6 ใช้เวลา 1 คาบ สำหรับการทดสอบหลังเรียน ทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนและทดสอบ

1.5 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.1 **ตัวแปรอิสระ** ได้แก่ การสอนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์

1.5.2 **ตัวแปรตาม** ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทย

1.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.6.1 **เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้** ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ จำนวน 8 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที

1.6.2 **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล** เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบอัตนัย ก่อนเรียน 1 ฉบับ และหลังเรียน 1 ฉบับ

1.7 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบอัตนัย 1 ฉบับ เมื่อสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบอัตนัย 1 ฉบับ จากนั้นเริ่มการสอนเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ โดยเริ่มจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เตรียมความพร้อมพัฒนางานเขียน เป็นการเตรียมความพร้อมการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์พัฒนางานเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-3 เกี่ยวกับการพรรณนาตามความจริง เก็บคะแนนนักเรียนรายกลุ่ม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-5 เกี่ยวกับการพรรณนาตามความรู้สึก เก็บคะแนนนักเรียนรายกลุ่ม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เกี่ยวกับการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก เก็บคะแนนนักเรียนเป็นคู่ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-8 เกี่ยวกับการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก เก็บคะแนนนักเรียนรายบุคคล

1.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.9 ผลการวิจัย

ความสามารถในการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2. อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

2.1 ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.95 และความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.10 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้เนื่องจาก

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความสูงขึ้นทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการสอนเขียนเรียงความที่ใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์มาใช้ในการเขียนเรียงความ ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ขั้นตอนของการเขียนเรียงความจากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งสรุปออกมาเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม เป็นขั้นที่นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศให้ความสำคัญและจำเป็นต้องมีทุกคน เพื่อเป็นการทบทวนและสร้างความเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม และยังเป็น การให้แนวทางในการเขียนเรียงความให้ถูกต้องด้วยการอธิบายและซักถามความเข้าใจของนักเรียน

ขั้นที่ 2 รวบรวมและวางแผน ก็มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศให้ความสำคัญในการสำรวจปัญหาจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ สร้างความคิดด้วยการระดมสมองจากสมาชิกภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 3 วางโครงเรื่อง นักวิชาการต่างประเทศให้ความสำคัญว่า เป็นขั้นที่ใช้การสำรวจปัญหาจากหัวข้อเรื่องและสร้างความคิดให้เป็นระบบจัดหมวดหมู่ เพื่อพัฒนาหาหนทางแก้ไขให้ ได้งานเขียนที่ดีมีประโยชน์ ตามลำดับในองค์ประกอบของเรียงความ

ขั้นที่ 4 เขียนร่างเนื้อหา และขั้นที่ 5 ทบทวน ทั้งสองขั้นนี้นักวิชาการทั้งในและ ต่างประเทศให้ความสำคัญและจำเป็นต้องมีทุกคน เป็นขั้นที่ต้องนำงานเขียนมาเรียบเรียงให้สัมพันธ์ ต่อเนื่องและได้ใจความแล้วก็ต้องมีขั้นทบทวนเพื่อตรวจสอบข้อผิดพลาดซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการ เขียนก็ว่าได้ และนักเรียนก็ให้ความสำคัญในการเขียนร่างเนื้อหาก่อนและอ่านทบทวนจึงทำให้งาน เขียนเรียงความของนักเรียนครั้งนี้มีข้อผิดพลาดน้อย

ขั้นที่ 6 เขียนฉบับสมบูรณ์ เป็นขั้นที่นำเสนอผลงานตามรูปแบบให้สมบูรณ์ ทำให้ สอดคล้องกับผลการทดลองของผู้วิจัยครั้งนี้ที่นำขั้นตอนที่ 1-5 ของเทคนิคผังความคิด มาเป็น กิจกรรมในขั้นที่ 2 การสร้างความคิดของเทคนิคระดมสมอง ส่วนขั้นตอนที่ 6 ของเทคนิคระดมสมอง จะมาเป็นกิจกรรมในขั้นที่ 3 การพัฒนาเนื้อหาให้นักเรียนมีพัฒนาการเขียนเรียงความดีขึ้นทุกคน

ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ จิตต์นิภา ศรีไสย์ (2549, น. 26) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมการเขียนจะเป็นสื่อแสดงความคิดเห็นออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ครูควรฝึกให้นักเรียน เขียนแสดงความคิดเห็น เขียนเรียงความอย่างน้อยเดือนละครั้ง ส่วนหัวข้อเรื่องแล้วแต่ครูจะกำหนด

ว่าต้องการให้นักเรียนคิดแบบใด ถ้ายังมีกิจกรรมประกวดเรียงความเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ก็จะเป็นการฝึกความคิดที่สังเคราะห์คือได้มาจากการเขียนเรียงความ ดังนั้นครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้บรรยากาศในการสอนมีชีวิตชีวน่าสนใจ และนักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเขียนโดยค่านึงเสมอว่า การสอนเรียงความซึ่งเป็นวิชาทักษะวิชาหนึ่งนั้น นอกจากจะต้องปลูกฝังทักษะที่จำเป็น เช่น ความสนใจใฝ่ค้นคว้า การรู้จักลำดับความคิดการรู้จักใช้สำนวนภาษา แล้วยังต้องมีการฝึกบ่อย ๆ ดังที่ สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2553, น. 106) กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า นักเรียนไม่สามารถจะจัดลำดับความรู้ได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนคิดแยกส่วน ทำให้มองเห็นภาพที่ไม่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จึงควรมีวิธีการทำให้นักเรียนได้เห็นภาพความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันตลอดแนวเพื่อนำไปพัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ต่อไป

2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นผลที่เกิดจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่

2.2.1 มีการเตรียมความพร้อมโดยการให้ความรู้เรื่องการใช้เทคนิคระดมสมองและการเขียน ผังมโนทัศน์ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ชัดเจน นั่นคือนักเรียนได้รู้ว่าเตรียมพร้อมเพื่อทำอะไรและได้ประโยชน์อย่างไร การเตรียมความพร้อมโดยให้ความรู้เรื่องการใช้เทคนิคระดมสมองและการเขียนผังมโนทัศน์จึงเป็นฐานในการฝึกการเขียนเรียงความ ซึ่งตรงกับแนวคิดของกาเย่ (อ้างถึงในมณฑล วิงศ์เมฆ, 2556, น. 44) ที่เชื่อว่า ความรู้ในระดับที่สูงกว่าจะต้องอาศัยความรู้ในระดับที่ต่ำกว่าเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนเข้าใจวิธีการใช้เทคนิคระดมสมองและการเขียนผังมโนทัศน์ก็จะง่ายในการเขียนเรียงความ

2.2.2 มีการวางแผนการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ซึ่งทำให้นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ จะไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์หรือตัดสินความคิดของคนทุกคน ให้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระ ไม่ว่าแนวความคิดนั้นจะดีหรือไม่ก็ต้องบันทึกเอาไว้ คำนึงถึงคุณภาพของความคิดต้องยอมรับความคิดทุกความคิด และผสมผสานความคิดต่าง ๆ เพื่อให้ได้แนวคิดที่ดีที่สุดมีประเด็นหลัก แล้วขยายไปเป็นประเด็นย่อย นอกจากนี้มีการฝึกทำซ้ำ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-8 ทั้งนี้เพราะได้ฝึกการทำซ้ำ และการทำซ้ำนั้นเกิดจากความเข้าใจ ซึ่งการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์แล้วเกิดผลดีขึ้นเพราะเกิดจากการทำซ้ำ ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2550, น. 66-67) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ที่ได้ผลดีที่สุดคือการให้ผู้เรียนค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึกฝน การฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะที่เพิ่มขึ้นจนเกิดความชำนาญ

2.2.3 ประเด็นที่นำมาใช้ในการฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เน้นเรื่องจากประสบการณ์ที่เป็นเรื่องใกล้ตัวของนักเรียนแล้วมีการเพิ่มความเข้าใจโดยการใช้สื่อ เพลง ภาพ ช่วยให้นักเรียนมีข้อมูลในการเขียนอย่างเพียงพอ การเลือกหัวข้อเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคย และมีประสบการณ์มาก่อนนั้นจะให้นักเรียนมีข้อมูลในการเขียนอย่างเพียงพอ ทำให้สามารถเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้และการเขียนเรียงความถูกต้องตามองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ ได้แสดงออกถึงความรู้ความคิดอย่างมีศิลปะ และนักเรียนสามารถวางแผนการใช้เทคนิคระดมสมองและการเขียนผังมโนทัศน์ได้อย่างเข้าใจและมีรายละเอียดของเรื่องชัดเจน

2.2.4 มีการเสริมแรงและการให้ข้อมูลย้อนกลับขณะนักเรียนเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ ซึ่งในการทำงานแต่ละครั้งจะมีการนำเสนอผลงานที่ประกอบไปด้วยการระดมสมอง ผังมโนทัศน์ และการเขียนเรียงความ มีการให้คะแนนผลงานโดยครูผู้สอน เมื่อมีการนำเสนอจะเห็นจุดเด่นและจุดบกพร่องของแต่ละกลุ่ม ซึ่งข้อมูลนี้จะเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนจะนำไปปรับปรุงงานในครั้งต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนานุต อุ๋นมะติ (2550, น. 67) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิด พบว่า คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิคระดมสมองและผังความคิด ก่อนเรียนและหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ สามารถนำมาใช้สอนเขียนเรียงความได้ดีเนื่องจากผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลของการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาวิจัย ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์

3.1.1 ครูควรศึกษาการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ให้เข้าใจ เพื่อที่จะนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและเหมาะสมกับเวลา ก่อนนำไปสอนจริงจะช่วยให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.2 ในการนำเทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้นครูควรมีการเตรียมความพร้อม เช่น เตรียมตัวอย่างการใช้ผัง

มโนทัศน์ วิธีการสร้างผังมโนทัศน์ เตรียมอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมและครบถ้วน ตลอดจนการ กำหนดเวลาและกิจกรรมต่าง ๆ คอยให้กำลังใจและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อย่างเป็นกันเอง กระตุ้นการทำงานของนักเรียนเป็นระยะ ๆ ให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการของนักเรียนเพื่อให้ ทำงานทันตามกำหนดเวลาแล้ว เมื่อได้งานเขียนเรียงความของนักเรียนในแต่ละครั้งแล้ว ครูจะต้อง ตรวจสอบงานเขียนนั้นทันที เพื่อนำงานเขียนมาชมเชย ให้ข้อเสนอแนะ และให้กำลังใจในการทำงานเพื่อ พัฒนางานเขียนในครั้งต่อไป

3.1.3 ในการนำเทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ไปใช้ในทักษะการเขียนของ นักเรียนในแต่ละครั้งนั้น เพื่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียนยิ่งขึ้นครูควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมกำหนดหัวข้อ ตามความสนใจของนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ มีความเข้าใจในเรื่องนั้นเป็นอย่างดี เพื่อ เพิ่มความสามารถในการเขียนเรียงความให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรนำวิธีการสอนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ไปทดลองใช้ใน กิจกรรมการเรียนการสอนในการเขียนประเภทอื่น ๆ เช่น การเขียนบทความ การเขียนสารคดี

3.2.2 ควรทำวิจัยโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ไปจัดกิจกรรมการเรียน การสอนในทักษะอื่น เช่น ทักษะการพูด ทักษะการฟังการดู ทักษะการคิด เป็นต้น

3.2.3 ควรมีการนำเทคนิคระดมสมองหรือเทคนิคผังมโนทัศน์ไปใช้กับเทคนิคอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน

บรรณานุกรม

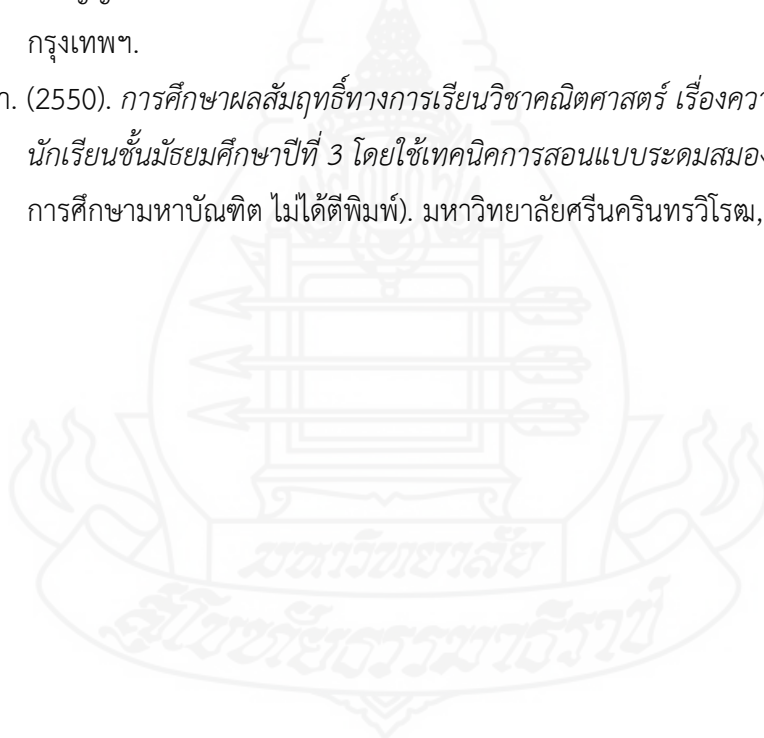
บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *การวัดและประเมินผลอ้างอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- เกศมณี คันธภูมิ. (2552). *ผลการใช้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความ ด้วยกลุ่มร่วมมือ โดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- งามพิศ เจียรประวัตติ. (2550). *การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้รูปแบบแผนที่ความคิดกับการสอนปกติ*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- จิตต์นิภา ศรีไสย์. (2549). *ภาษาไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรนุช ศาสนะสนธิ. (2555). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการ จัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ด้วยเทคนิคระดมสมองกับการจัดการเรียนรู้แบบ โยนิโสมนสิการ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- ชานนุต อุ๋นมะดี. (2550). *ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการ เขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- ฐะปะนีย์ นาคทรพร และคณะ. (2552). *ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ณัฐมน เดชมา. (2555). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สารและสมบัติของสารและเจตคติ ต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้วัฏจักรการ เรียนรู้ 7 ชั้น (7E) ร่วมกับการใช้แผนผังมโนทัศน์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ดวงใจ แนวโนนทัน. (2555). *ผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนสรุปความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ผังมโนทัศน์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ทวีศักดิ์ ปันทอง. (2550). *การพัฒนาทักษะการเขียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ทัตติญา สืบสายสิงห์. (2555). *การพัฒนาความสามารถคำนำณสูตรทางฟิสิกส์โดยใช้การเรียนรู้แบบ
ฝังมโนทัศน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/7 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี*. สืบค้น
จาก http://swis.sct.ac.th/html_edu/act/temp_emp_research/1613.pdf.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์. (2550). *MIND MAP กับการศึกษาและการบริหารความรู้*.
กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว'94.
- นเรศ สุรสิทธิ์. (2550). *การเขียนเรียงความ (Essay Writing)*. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- บุญชอบ สุขสมพีช. (2551). *การเปรียบเทียบความสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิชา
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ
โมเดลชิปปากับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคระดมสมองสู่ฝังความคิด*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา,
พระนครศรีอยุธยา.
- ประพร โชติพงษ์. (2550). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ผจงวาด พลูแก้ว และคณะ. (2551). *การเขียนเรียงความจดหมาย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชยา สุขพัชรภรณ์. (2552). *การใช้กิจกรรมแผนผังความคิดเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและ
ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2552). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดวิธีและ
เทคนิคการสอน*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- พิสมัย คำทะเนตร. (2553). *การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถเขียนเรียงความกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- เพ็ญดาว ธนาบุญฤทธิ. (2551). *การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการเขียน
เรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.

- มณฤดี วงศ์เมฆ. (2556). ผลของการใช้ผังมโนภาพที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- มหิศร นันตโลहित. (2550). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์กับการสอนตามแบบปกติ. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2554). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด *Thinking skills instructional models and strategies*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). *การจัดการเรียนรู้ (Learning Management)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เศรษฐวิทย์. (2558). *สุดยอดเทคนิคการเขียนเรียงความ*. กรุงเทพฯ: เม็ดทราย.
- สมจิตร ศรีสุข. (2550). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการเขียนแบบซินแนคติกส์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2553). *หลักการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการประเมินตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ: ดวงกลมพับลิชชิง.
- สายพิณ มาวรณ. (2551). ผลการใช้แผนผังมโนทัศน์ประกอบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการนำเสนอผลงานทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- สาโรช โศภีรักษ์. (2546). *นวัตกรรมการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สุดารัตน์ สกกุลศรีชัย. (2550). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2553). *กลยุทธ์การสอนคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อภัยวัลย์ กีก้อง. (2554). *การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการจัดกิจกรรม แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- อาณัติ รัตนธิรกุล. (2550). *สร้าง MindManager (ภาคปฏิบัติ)*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อาร์ม โพธิ์พัฒน์. (2550). *การศึกษามลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเขียนผังมโนคติ*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อารี แสงขำ. (2550). *การศึกษามลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องความน่าจะเป็นของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบระดมสมอง*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. **ชื่อ** นายอรรถพร สารานพกุล
สถานที่ทำงาน โรงเรียนพิมานพิทยาสรรค์
วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ
ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 1. ตำแหน่งครูชำนาญการ (ค.ศ. 2) ด้านการสอนภาษาไทย
 2. มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย
 3. อายุราชการ 19 ปี

2. **ชื่อ** นางสาวจริยา จิตตพงศ์
สถานที่ทำงาน โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล
วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ
ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 1. ตำแหน่งครู ค.ศ. 1 ด้านการสอนภาษาไทย
 2. มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย
 3. อายุราชการ 7 ปี

3. **ชื่อ** นางสาวจรรวดี ศรีสีกะ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนท่าแพผดุงวิทย์
วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ
การศึกษาอิสลาม
ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 1. ตำแหน่งครู ค.ศ. 1 ด้านการสอนภาษาไทย
 2. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 3. มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย
 4. อายุราชการ 7 ปี

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๒๙๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายอรรถพร สารานพกุล โรงเรียนพิมานพิทยาสรรค์
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนาราภัทร ชัยศิริ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อ การปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วย ตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๘-๓๔๕๑๖๔

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๒๙๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวจริยา จิตตพงศ์ โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย สตูล
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนาราภัทร ชัยศิริ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อ การปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วย ตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๘-๓๔๕๑๖๔

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๒๙๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวจรรวดี ศรีสีกะ โรงเรียนท่าแพผดุงวิทย
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนาราภัทร ชัยศิริ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอก ภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๘-๓๔๕๑๖๔

ภาคผนวก ข

แบบตรวจคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

คำชี้แจง ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม ความครอบคลุม ความสอดคล้อง และสิ่งที่ต้องการ
วัดกับจุดประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นต่อข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

1. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้ประเมินเห็นสมควรว่าแต่ละข้อตรงกับความคิดเห็นของท่านหรือไม่

+1	แทน	เหมาะสม
0	แทน	ไม่แน่ใจ
-1	แทน	ไม่เหมาะสม

2. กรุณาประเมินทุกข้อหากขาดข้อใดข้อหนึ่งไปแล้วผู้วิจัยจะถือว่าแบบประเมินนี้ไม่
สมบูรณ์

3. โปรดแสดงความคิดเห็นและคำแนะนำลงในข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวนาราภัทร ชัยศิริ

ผู้วิจัย

แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ผู้วิจัย นางสาวนารินทร์ ชัยศิริ

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ตำแหน่ง

สถานที่ทำงาน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น
		+1	0	-1	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เตรียมความพร้อมพัฒนางานเขียน					
1	แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน				
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์				
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์				
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน				
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น				
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์				
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ ง่าย และความสามารถผู้เรียน				
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้				
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น
		+1	0	-1	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง มหันตภัยยาเสพติด					
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน				
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์				
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์				
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน				
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น				
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์				
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ วย และความสามารถผู้เรียน				
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้				
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ				
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เด็กไทยรักการอ่าน					
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน				
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์				
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์				
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน				
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น				
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น
		+1	0	-1	
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ วิทย และ ความสามารถผู้เรียน				
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์ และกิจกรรมการเรียนรู้				
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ และเจตคติ				
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง คนดีที่ชื่นชม					
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน				
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์				
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและ จุดประสงค์				
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและ สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน				
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือ ปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น				
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ และจุดประสงค์				
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ วิทย และ ความสามารถผู้เรียน				
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์ และกิจกรรมการเรียนรู้				
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ และเจตคติ				
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง สัตว์เลี้ยงแสนรัก					
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน				
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์				
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและ จุดประสงค์				
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและ สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น
		+1	0	-1	
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น				
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์				
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ วิจัย และความสามารถผู้เรียน				
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้				
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ				
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เล่าเรื่องเมืองสตูล					
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน				
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์				
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์				
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน				
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น				
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์				
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ วิจัย และความสามารถผู้เรียน				
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้				
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น
		+1	0	-1	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ป่าไม้อุดมรมเย็นเป็นสุข					
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน				
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์				
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์				
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน				
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น				
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์				
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ วย และความสามารถผู้เรียน				
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้				
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ				
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การศึกษาสร้างอนาคต					
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน				
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์				
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์				
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน				
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง				
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น				
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น
		+1	0	-1	
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ วิทย และ ความสามารถผู้เรียน				
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์ และกิจกรรมการเรียนรู้				
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ และเจตคติ				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

..... / /

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการพิจารณา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เตรียมความพร้อมพัฒนางานเขียน						
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	0	+1	+1	0.66	สอดคล้อง
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์วัย และความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ต่อ)
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการพิจารณา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง มหันตภัยยาเสพติด						
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	0	+1	+1	0.66	สอดคล้อง
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์วัย และความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ต่อ)
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการพิจารณา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เด็กไทยรักการอ่าน						
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	0	+1	+1	0.66	สอดคล้อง
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์วัย และความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ต่อ)
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการพิจารณา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง คนดีที่ชื่นชม						
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	0	+1	+1	0.66	สอดคล้อง
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์วัย และความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ต่อ)
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการพิจารณา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง สัตว์เลี้ยงแสนรัก						
1	แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	0	+1	+1	0.66	สอดคล้อง
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ วย และความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ต่อ)
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการพิจารณา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เล่าเรื่องเมืองสตูล						
1	แผนม็องค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	0	+1	+1	0.66	สอดคล้อง
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์วัย และความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ต่อ)
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการพิจารณา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ป่าไม้อุดมสมบูรณ์เป็นสุข						
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	0	+1	+1	0.66	สอดคล้อง
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์วัย และความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ต่อ)
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการพิจารณา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การศึกษาสร้างอนาคต						
1	แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	0	+1	+1	0.66	สอดคล้อง
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์วัย และความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
จำนวนข้อรายการพิจารณา N = 80		ผลรวมคะแนน IOC ของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน (ΣN)			77.28	

จากตารางพบว่า การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 0.96 สามารถนำไปใช้ได้

ภาคผนวก ค

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง เตรียมความพร้อมพัฒนางานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท21101 รายวิชา ภาษาไทย 1
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เวลา 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.1/4 เขียนเรียงความ

ม.1/9 มีมารยาทในการเขียน

2. สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา เป็นงานเขียนร้อยแก้วที่มีการแทรกเนื้อความที่กล่าวอย่างละเอียด และเลือกใช้คำเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพ มีโครงสร้างที่ประกอบด้วยคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายองค์ประกอบของการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาได้
2. เขียนเรียงความเชิงพรรณนา

4. สาระการเรียนรู้

การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
 - ทักษะการอ่าน
 - ทักษะการเขียน
 - ทักษะการฟัง การดู การพูด
2. ความสามารถในการคิด
 - การคิดวิเคราะห์
 - การสังเคราะห์
 - การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ
 - การสรุปความรู้
 - การประเมินค่า

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- ทักษะกระบวนการปฏิบัติ
- ทักษะกระบวนการทางภาษา

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. รักความเป็นไทย

7. กิจกรรมการเรียนรู้

(ใช้เทคนิคการสอนระดมสมองและผังมโนทัศน์)

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (ใช้เวลา 20 นาที)

1. ครูนำแจกันใส่ดอกกุหลาบสีชมพู มาวางไว้หน้าห้องเรียน แล้วถามนักเรียนว่า เมื่อนักเรียนเห็นแจกันกุหลาบ นักเรียนมีความรู้สึกหรือนึกถึงอะไร แล้วให้นักเรียนตอบอย่างอิสระเพื่อไม่ให้เป็นการปิดกั้นความรู้สึกและจินตนาการของนักเรียน เช่น

- แจกันใส่ดอกกุหลาบสีชมพู ให้ความรู้สึกถึงความรักของหนุ่มสาว
- แจกันใส่ดอกกุหลาบสีชมพู ให้ความรู้สึกสดชื่น มีความสุข

2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า สิ่งที่นักเรียนได้ตอบไปนั้นถือว่าเป็นเทคนิคการคิด และสามารถนำมาจัดระบบ เรียบเรียง แล้วถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความรู้สึกของตนเองได้ โดยเฉพาะการใช้ความคิดในการเขียนเรียงความ

3. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
4. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 รวบรวมและวางแผน (ใช้เวลา 30 นาที)

1. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่องเทคนิคระดมสมอง และใบความรู้ที่ 2 เรื่องเทคนิคผังมโนทัศน์ ใช้เวลา 10 นาที แล้วถามนักเรียนว่าถ้านำเทคนิคทั้งสองมาใช้ในการเขียนเรียงความจะมีประโยชน์อย่างไร โดยการสุ่มถามนักเรียน จากนั้นครูสรุปให้นักเรียนทราบถึงเทคนิคทั้งสอง และซักถามนักเรียนเพื่อความเข้าใจอีกครั้ง จากคำถามต่อไปนี้

- เทคนิคระดมสมองเป็นอย่างไร
- มีขั้นตอนอย่างไร
- เทคนิคผังมโนทัศน์เป็นอย่างไร
- มีขั้นตอนอย่างไร
- ทั้งสองเทคนิคเมื่อนำมาใช้ในการเขียนเรียงความจะเกิดประโยชน์อย่างไร

2. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 3 เรื่องการเขียนเรียงความ ให้นักเรียนอ่าน ใช้เวลา 10 นาที เพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน และใช้คำถามเพื่อสอบถามประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับการเขียนเรียงความของนักเรียน เช่น

- การเขียนเรียงความมีส่วนประกอบอะไรบ้าง
- ส่วนประกอบของการเขียนเรียงความส่วนที่ 1 คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร
- ส่วนประกอบของการเขียนเรียงความส่วนที่ 2 คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร
- ส่วนประกอบของการเขียนเรียงความส่วนที่ 3 คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร

(การเขียนเรียงความมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ คำนำ เป็นส่วนที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเนื้อเรื่อง เป็นสาระสำคัญของเรื่อง และสรุป เป็นการสรุปสาระสำคัญของเรื่องหรือให้ข้อคิด คำคมแก่ผู้อ่าน)

3. นักเรียนศึกษาตัวอย่างเรียงความที่ถูกต้อง เรื่อง “ความสุข” และร่วมกันแสดงความคิดเห็นจากเรียงความตัวอย่าง โดยครูนำเสนอประเด็นสิ่งที่จะต้องวิเคราะห์ คือ ความถูกต้อง นำอ่าน การค้นคว้า การลำดับความคิด การเขียน การใช้ภาษา เป็นต้น เพื่อจะได้ข้อสรุป ดังนี้

- การเขียนเรียงความต้องอาศัยการฝึกฝน ค้นคว้า หาอ่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลและสำนวนภาษามาใช้พัฒนางานเขียน
- ก่อนเขียนต้องลำดับความคิดให้ดีกว่าก่อนว่า จะเรียงลำดับความอย่างไร แล้วจึงนำมาเรียบเรียงเป็นข้อความ
- ขณะที่เขียนเรียงความควรคำนึงถึงความต่อเนื่องของเนื้อเรื่อง ขณะเดียวกันก็ย้อนกลับไปอ่านหัวข้อของเรียงความโดยให้มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่เขียน
- เมื่อเขียนจบ ควรอ่านทบทวนตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อหาข้อบกพร่องและแก้ไขเพื่อให้เรียงความนั้นสมบูรณ์ที่สุด

ขั้นที่ 3 วางโครงเรื่อง (ใช้เวลา 10 นาที)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 7 คน แล้วครูกำหนดเรื่องหรือหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่งบนกระดานให้แต่ละกลุ่มคิดหารายละเอียดปลีกย่อยของหัวเรื่อนั้นและส่งตัวแทนลากเส้นโยงความคิดบนกระดาน กลุ่มละ 1 รายการ เช่น กลุ่มที่ 1 บอกชื่อ งูเห่า กลุ่มที่ 2 บอกชื่อ ตะขาบ กลุ่มที่ 3 บอกชื่อ แมงป่อง เป็นต้น

2. ครูแจกใบงานที่ 1 เขียนผังมโนทัศน์ตามหัวข้อที่กำหนดให้

ขั้นที่ 4 เขียนร่างและพัฒนาเนื้อหา (ใช้เวลา 20 นาที)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอผลการศึกษานำหน้าชั้นเรียน
2. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง หรือแก้ไขผังมโนทัศน์ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขั้นที่ 5 ทบทวน (ใช้เวลา 10 นาที)

ครูอธิบายเสนอแนะเป็นความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 6 เขียนฉบับสมบูรณ์ (ใช้เวลา 10 นาที)

1. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ เทคนิคระดมสมอง และผังมโนทัศน์ รวมถึงเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย และครูเป็นผู้สรุปปิดท้ายการเรียนรู้อีกครั้ง
2. ครูแจ้งการจัดกิจกรรมในชั่วโมงถัดไป

8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 8.1.1 แจกกันใส่ดอกกุหลาบสีชมพู
- 8.1.2 แบบทดสอบก่อนเรียน
- 8.1.3 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องเทคนิคระดมสมอง
- 8.1.4 ใบความรู้ที่ 2 เรื่องผังมโนทัศน์
- 8.1.5 ใบความรู้ที่ 3 เรื่องการเขียนเรียงความ
- 8.1.6 ตัวอย่างเรียงความ เรื่อง “ความสุข”
- 8.1.7 ใบงานที่ 1 เขียนผังมโนทัศน์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 8.2.1 ห้องสมุด
- 8.2.2 หนังสือเรียน ภาษาไทย ม.1 หลักภาษาและการใช้ภาษา

9. การวัดและประเมินผล

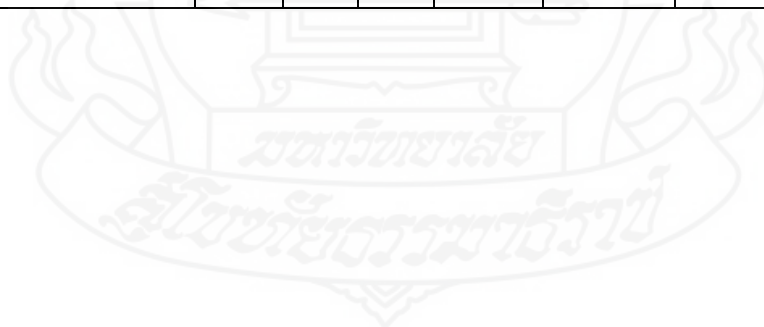
จุดประสงค์การเรียนรู้	เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. อธิบายองค์ประกอบ การเขียนเรียงความเชิงพรรณนาได้	ด้านความรู้	คะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียน	การทดสอบ	แบบทดสอบก่อนเรียน	ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ในระดับพอใช้
2. เขียนเรียงความเชิงพรรณนา	ด้านทักษะ/กระบวนการ	ใบงานที่ 1 เขียนผังมโนทัศน์	ตรวจการเขียนผังมโนทัศน์	แบบตรวจผลงานการสร้างผังมโนทัศน์	ผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง

แบบประเมินการสร้างผังมโนทัศน์
ใบงานที่ 1 เรื่อง การเขียนผังมโนทัศน์

รายการประเมิน ชื่อ - สกุล	รูปแบบ (จุดเน้นน้ำหนัก 3)			ความสะอาด (จุดเน้นน้ำหนัก 2)		รวม 5 คะแนน	เกณฑ์ การประเมิน
	3	2	1	2	1		
กลุ่มที่ 1							
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
กลุ่มที่ 2							
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
กลุ่มที่ 3							
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							

แบบประเมินการสร้างผังมโนทัศน์
ใบงานที่ 1 เรื่อง การเขียนผังมโนทัศน์

รายการประเมิน ชื่อ - สกุล	รูปแบบ (จุดเน้นน้ำหนัก 3)			ความสะอาด (จุดเน้นน้ำหนัก 2)		รวม 5 คะแนน	เกณฑ์ การประเมิน
	3	2	1	2	1		
กลุ่มที่ 4							
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
กลุ่มที่ 5							
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							

เกณฑ์การให้ค่าระดับคะแนน
การสร้างผังมโนทัศน์

รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน		
	ดี (3)	ปานกลาง (2)	ปรับปรุง (1)
1. รูปแบบ ลักษณะความสมบูรณ์และชัดเจนของ การสร้างผังมโนทัศน์และมีการ นำเสนอที่น่าสนใจ (จุดน้ำหนัก 3 คะแนน)	การสร้างผังมโนทัศน์มีความน่าสนใจ มีความชัดเจนและการนำเสนอหน้า สนใจ	การสร้างผังมโนทัศน์ขาดความ สมบูรณ์ 1-2 จุด การนำเสนอติดขัด ไม่เกิน 2 จุด	การสร้างผังมโนทัศน์ขาดความ สมบูรณ์มากกว่า 2 จุด การนำเสนอ ขาดความน่าสนใจ
2. ความสะอาด ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด เป็น ระเบียบ (จุดน้ำหนัก 2 คะแนน)	-	เขียนเป็นระเบียบ ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด	ขาดการเขียนให้เป็นระเบียบ ตัวอักษรอ่านยาก มีรอยขีด รอยลบ จนเลอะเทอะมากกว่า 3 จุด

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5	ดี
3-4	ปานกลาง
2	ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง เทคนิคระดมสมอง

ความหมายของเทคนิคระดมสมอง

เทคนิคระดมสมอง หมายถึง สิ่งสำคัญในการเน้นปริมาณของความคิด โดยการปล่อยให้ความคิดไหลออกมาอย่างอิสระ จะไม่มีการตัดสินหรือวิพากษ์วิจารณ์ใดๆ ทั้งสิ้น จนกว่าการระดมสมองจะเสร็จสิ้นจึงนำความคิดเหล่านั้นมาประเมิน ปรับปรุง ตกแต่ง และผสมผสานกันเพื่อให้ได้ความคิดที่ดีที่สุด

หลักสำคัญในการระดมสมอง

หลักสำคัญในการระดมสมอง มีดังนี้

1. จะไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์หรือตัดสินความเห็นต่างๆ และความคิดทุกความคิด
2. ปริมาณความคิดยิ่งมากยิ่งดี
3. ความคิดของกลุ่มสามารถทำให้มีคุณค่าได้มากกว่าความคิดของคนคนเดียว
4. พยายามปรับปรุงตกแต่ง ดัดแปลงความคิดที่มีอยู่

ขั้นตอนในการระดมสมอง

ขั้นตอนในการระดมสมอง มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจปัญหา (Exploring the Problem) เจ้าของปัญหาจะเป็นผู้ทำการ “เปิดประเด็น” เพื่อให้สมาชิกในทีมร่วมกันอภิปรายประเด็นเพื่อให้ความเข้าใจในปัญหานั้นๆ

ขั้นที่ 2 สร้างความคิด (Generating Ideas) สมาชิกในทีมจะร่วมกันนำเอาประเด็นที่ตนได้ทำความเข้าใจนั้น มาสร้างสมมติฐาน ด้วยคำถามประเภท “แล้วถ้า...(เป็นอย่างนั้น/อย่างนี้)” เพื่อกำหนดเงื่อนไขที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหา ดังกล่าวก่อนที่จะแปรรูปให้เป็นแนวคิดจากนั้นเจ้าของงานก็จะทำการเลือกว่าแนวคิดใด มีศักยภาพเพียงพอที่จะนำมาพัฒนา

ขั้นที่ 3 พัฒนาหนทางแก้ไข (Developing the Solution) ทั้งเจ้าของงานและสมาชิกอื่นๆ

ในทีม จะร่วมกันประเมินจุดอ่อนและข้อดีของแนวคิด เพื่อพัฒนาไปยังข้อเสนอที่มีความเป็นไปได้

ได้ ซึ่งในแต่ละส่วนนั้นก็ต้องใช้ทั้ง 2 ขั้นตอน เพื่อรวบรวมความคิด และพัฒนาให้เป็นประโยชน์ขึ้นมา

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ผังมโนทัศน์

การจัดระเบียบความคิดเพื่อแสดงออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ มีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับทุกคน ทั้งนี้เพราะเราต้องสื่อสารกับผู้อื่นอยู่เป็นนิจ ทั้งโดยการพูดและการเขียนถ้าความคิดไม่เป็นระเบียบ การสื่อสารก็ยากที่จะสัมฤทธิ์ผล วิธีการที่ปฏิบัติได้ไม่ยากวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ความคิดเป็นระเบียบ คือการฝึกสร้างผังมโนทัศน์

ผังมโนทัศน์ คืออะไร

ผังมโนทัศน์ คือ รูปจำลองที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของมโนทัศน์ที่สัมพันธ์กันโดยปกติใช้รูปวงกลมแทนมโนทัศน์ ใช้เส้นลูกศรแทนลักษณะและทิศทางของความสัมพันธ์นั้น มีคำกำกับไว้ว่าวงกลมแทนมโนทัศน์ของอะไร เส้นลูกศรแทนความสัมพันธ์ในลักษณะและทิศทางใด

คำว่า มโนทัศน์ หมายถึง ภาพซึ่งเกิดขึ้นในใจของคนเราแต่ละคน มีลักษณะอยู่ตัวแล้วเพราะค่อย ๆ ก่อเกิดขึ้นโดยต่อเนื่องกันในชั่วระยะเวลาอันนานพอ โดยปกติคนเราเริ่มมีมโนทัศน์ตั้งแต่เริ่มเรียนรู้ภาษาและมีวัยวัยรับสัมผัสที่เจริญเติบโตพอ

ภาพที่เกิดขึ้นในใจหรือมโนทัศน์นี้ต้องอาศัยการรับรู้ผ่านทางประสาททั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย รวมทั้งที่เกิดขึ้นภายในใจเองด้วย ในทางพระพุทธศาสนาเรียกทางรับรู้เหล่านี้ว่า ทวาร

มโนทัศน์ไม่ใช่สิ่งที่จับต้องได้ แต่ปรากฏขึ้นในใจของคนและมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ปรากฏอยู่จริงภายนอก ถ้าเรานึกถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้ เป็นต้นว่า มนุษย์ พืช สัตว์ การทำงาน การสั่งสอน การยืน เดิน นั่ง นอน ความรัก ความเสียสละ สันติภาพ สิ่งทีนี้กล้วนเป็นมโนทัศน์ทั้งสิ้น จึงจะเห็นได้ว่า หลังจากที่เรผ่านระบบการศึกษาเล่าเรียนมาจนถึงช่วงชั้นที่ 4 แต่ละคนจะมีมโนทัศน์มากมาย หลากหลายสุดประมาณ มโนทัศน์เหล่านี้ส่วนหนึ่งจะคล้ายคลึงกันกับของบุคคลอื่น ๆ ยิ่งบุคคลที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันหรืออยู่ร่วมวัฒนธรรมเดียวกัน ใช้ภาษาเดียวกัน มโนทัศน์น่าจะใกล้เคียงกัน ยิ่งกว่าบุคคลที่อยู่ห่างไกล

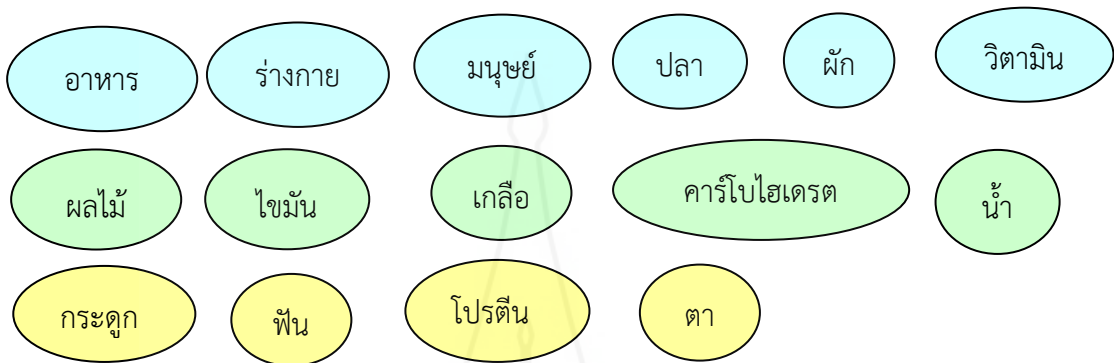
มโนทัศน์กับการคิดเกี่ยวข้องกันอย่างไร

การคิดของมนุษย์ต้องอาศัยมโนทัศน์ที่สัมพันธ์กัน ถ้ามโนทัศน์จำกัด การคิดก็พลอยถูกจำกัดไปด้วย ในการคิดของมนุษย์นั้นเราทราบกันดีว่า ถ้าเป็นการคิดที่ดีมีประสิทธิผลก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนและคนอื่น จะต้องเป็นการคิดที่มีระเบียบ และดังที่กล่าวไว้แล้วตั้งแต่ต้นว่า วิธีการที่จะทำให้ความคิดมีระเบียบวิธีหนึ่งคือ ฝึกสร้างมโนทัศน์ไว้เสมอ ๆ

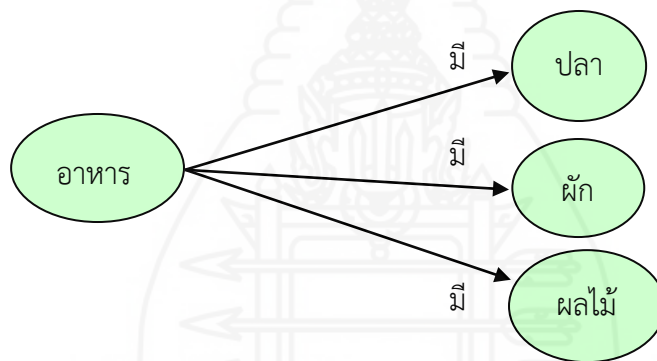
วิธีเขียนผังมโนทัศน์ที่ใกล้เคียงกัน

มโนทัศน์ที่ใกล้เคียงกันซึ่งอยู่ในใจของเรานั้นมีอยู่มากมายและมโนทัศน์แต่ละอย่างต่างอยู่อย่างเอกเทศแต่อาจนำมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกันได้

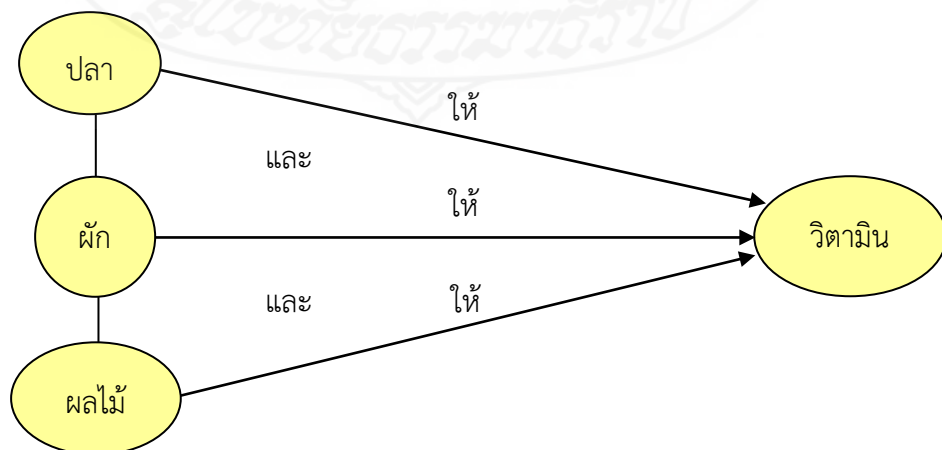
ต่อไปนี้เป็นมโนทัศน์ที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งแต่ละมโนทัศน์อยู่กันอย่างเอกเทศ

เราอาจนำมโนทัศน์ข้างต้นมาเชื่อมโยงกัน ดังผังต่อไปนี้

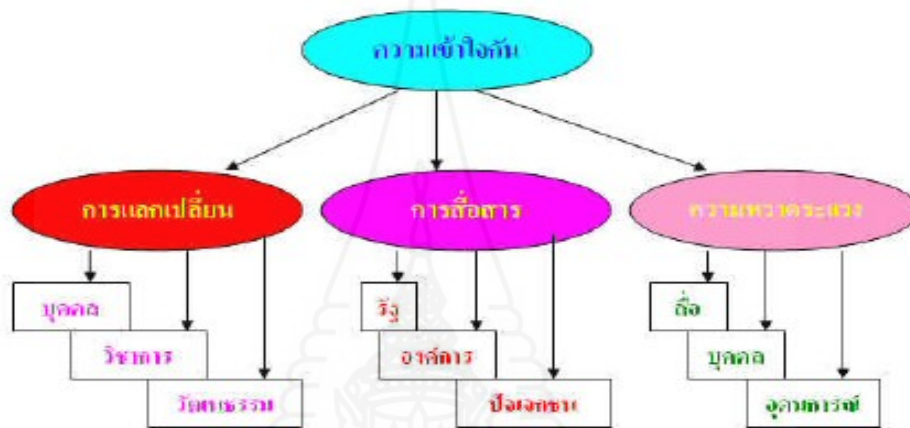
เราจะเห็นว่า มโนทัศน์ของ อาหาร เชื่อมโยงกับ ปลา ผัก ผลไม้ เครื่องเชื่อมโยงได้แก่ “มี” นอกจากนี้ มโนทัศน์ทั้งสาม คือ ปลา ผัก ผลไม้ อาจเชื่อมโยงถึงกันด้วย “และ” ทั้งโยงต่อไปยัง มโนภาพวิตามิน ด้วยเครื่องเชื่อม “ให้” ดังผังข้างล่างนี้

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่า มโนทัศน์ที่สัมพันธ์กันนั้นคือความคิดของมนุษย์นั่นเอง
เราอาจใช้ผังมโนทัศน์เรียบเรียงข้อความได้อย่างไร

ก่อนเรียบเรียงความคิดให้เป็นเรื่องราว อาจเขียนมโนทัศน์ขึ้นก่อน จากผังมโนทัศน์นั้น
เราก็ร้อยเรียงโดยใช้ภาษาให้รัดกุม เพิ่มเติมถ้อยคำที่จำเป็นเข้าไปให้เหมาะสมวิธีการนี้ใช้ได้ทั้งในการ
เรียงความ ย่อความ การเขียนจดหมาย บันทึก รวมตลอดไปจนถึงการเขียนโครงการ แผนการ
ข้อเสนอ ข้อเสนอแนะ และคำกล่าวต่าง ๆ

ตัวอย่างผังมโนทัศน์ เรื่อง ความเข้าใจกัน

ผังมโนทัศน์ข้างต้นอาจเรียบเรียงเป็นเรียงความสั้น ๆ ได้ดังต่อไปนี้

ความเข้าใจกัน

ความเข้าใจกันเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา แต่ใช้ว่าจะเกิดขึ้นโดยง่ายดังจะเห็นได้จาก
ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในที่ต่าง ๆ ทุกระดับสังคม ตามหลักการแล้วความเข้าใจกันอาจเกิดได้ โดยการ
ส่งเสริมทางหนึ่งและการขจัดอีกทางหนึ่ง

การส่งเสริมอาจทำได้ด้วยการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม เช่น ศิลปะ อาหาร ผลิตภัณฑ์
การแสดงของผู้ที่ต่างวัฒนธรรมกัน การส่งเสริมอาจทำได้ด้วยการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ
แลกเปลี่ยนบุคคลผู้รู้ผู้ชำนาญ ให้ต่างฝ่ายเดินทางไปมาหาสู่กัน นำโมติจริตและภูมิธรรมความรู้ไป
ให้แก่กัน แลกของขวัญหรือของที่ระลึกกัน รวมทั้งการผูกมิตรไมตรีระหว่างคนต่างพื้นเพโดยไม่ต้อง
เดินทางไปหากัน

นอกจากนี้ความเข้าใจกันอาจส่งเสริมให้เกิดขึ้นได้ด้วยการสื่อสารระดับต่าง ๆ ทั้งระดับ รัฐ
องค์การ สถาบัน และปัจเจกชน

สิ่งที่ก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกันนั้นสำคัญที่สุด คือ ความหวาดระแวง ความเคลือบแคลง
ซึ่งกันและกัน อันจะขจัดได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคคล การมีอุดมคติหรืออุดมการณ์
ดังเช่น มหาตมะคานธีสอนว่า มนุษย์ทั้งผองล้วนพี่น้องกัน รวมทั้งต้องอาศัยสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อคน
จำนวนมาก สื่อมวลชนอาจชักนำให้ผู้คนคลายความหวาดระแวง หันหน้าเข้าหากัน เข้าอกเข้าใจกันได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การเขียนเรียงความ

เรียงความ เป็นการเขียนที่เรียงร้อยถ้อยความหลาย ๆ ย่อหน้าเข้าด้วยกัน โดยมีชื่อเรื่องชัดเจน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้ข้อเท็จจริง ความรู้ ให้ข้อคิด และทำให้ผู้อ่านคล้อยตาม การเขียนเรียงความมีลักษณะการเขียนทั่วไปคล้ายกับการเขียนข้อความหลายย่อหน้า คือประกอบด้วยย่อหน้าคำนำ ย่อหน้าเนื้อเรื่อง และย่อหน้าสรุป อย่างไรก็ตามการเขียนย่อหน้าหนึ่ง ๆ ควรมีเกณฑ์ดังนี้

ย่อหน้าหนึ่ง ๆ ควรมีขนาดพอเหมาะ คือ ต่อยาวพอที่จะให้ความคิดในเรื่องนั้น ๆ จนได้เห็นความสำคัญเพียงพอ โดยทุกย่อหน้าต้องมีจุดมุ่งหมายเด่นชัดและมีความสอดคล้องกันหรือมีสัมพันธ์ภาพ และประโยคทุกประโยคต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

ย่อหน้าคำนำ อยู่ต้นข้อความ ทำหน้าที่นำเรื่องเพื่อมุ่งไปสู่จุดประสงค์ มีวิธีขึ้นต้นได้หลายแบบ เช่น ยกบทประพันธ์ พระบรมราโชวาท เล่าเรื่องส่วนรวมไปสู่เรื่องเฉพาะ ขึ้นต้นด้วยข้อความตรงข้ามหรือทำให้เกิดความพิศวง ขึ้นต้นด้วยการบรรยายหรือการมุ่งตรงสู่เรื่อง แต่ทั้งหมดล้วนต้องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง

ย่อหน้าเนื้อเรื่อง อยู่ถัดจากย่อหน้าคำนำ ทำหน้าที่ขยายความของเรื่อง จะมีกี่ย่อหน้าแล้วแต่ขนาดของเนื้อเรื่อง ทุกย่อหน้าต้องสัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่องอย่างเป็นเอกภาพ

ย่อหน้าสรุป อยู่ท้ายข้อความ ทำหน้าที่ปิดเรื่อง เป็นการฝากความรู้หรือความประทับใจให้ผู้อ่าน การเขียนสรุปมีหลายแบบต้องเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เช่น อาจยกคำถาม สำนวน สุภาษิตที่สอดคล้องกับเรื่องมาลงท้ายเพื่อเป็นการเน้นย้ำเนื้อหา หรืออาจใช้ประโยคที่สั้นกระชับเป็นการฝากข้อคิดก็ได้

1. การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา การพรรณนาเป็นการถ่ายทอดสิ่งที่ผู้เขียนได้สังเกตหรือพบเห็นและรู้สึกประทับใจไปสู่ผู้อ่าน

การพรรณนา คือ การเล่าเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพพจน์และมีอารมณ์คล้อยตามไปกับข้อความนั้น การเล่าเรื่องนี้ไม่คำนึงถึงการเรียงลำดับเหตุการณ์เหมือนการบรรยาย แต่มุ่งอธิบายขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ละเอียดเด่นชัดขึ้น หากเป็นการพรรณนาความรู้สึกรักก็จะมีเนื้อความที่กระตือรือร้น ก่อให้เกิดความรู้สึกประทับใจ

การเขียนพรรณนาและการเขียนบรรยายอาจแทรกอยู่ในเรื่องเดียวกัน และในบางโอกาสอาจต้องใช้การเขียนอธิบายแทรกไว้ในกาพรรณนา

2. ประเภทของการเขียนเรียงความเชิงพรรณนา

2.1 การพรรณนาตามความเป็นจริง ได้แก่ การพรรณนาสิ่งต่างๆ เช่น ทิวทัศน์ ต้นไม้ สัตว์ ท้องฟ้ายามรุ่งอรุณ ฯลฯ ตามสิ่งที่เป็นจริงปรากฏต่อประสาทสัมผัส เปรียบได้กับภาพถ่ายที่มีรายละเอียดและสิ่งแวดล้อมตามจริง มีการใช้คำวิเศษณ์มาประกอบคำเพื่อให้อ่านเกิดจินตภาพ เช่น แสงแดดยามเช้าทอประกายระยิบระยับบนพื้นน้ำ

2.2 การพรรณนาตามความรู้สึก ได้แก่ การพรรณนาตามความรู้สึกของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออาจเป็นการพรรณนาอารมณ์ของผู้พรรณนาเอง การพรรณนาตามความรู้สึกเปรียบได้กับภาพวาดซึ่งศิลปินผู้วาดสามารถใส่รายละเอียดแสง สี เงา ตามความรู้สึกของตนเองอย่างอิสระ เช่น เด็กน้อยผู้เศร้าสร้อยทอดสายตาอาลัยร่างของสุนัขที่เป็นเสมือนเพื่อนรักของเขา

3. กลวิธีในการเขียนเรียงความเชิงพรรณนา ไม่ว่าจะเป็นการพรรณนาตามความเป็นจริง หรือการพรรณนาตามความรู้สึก จะมีส่วนเหมือนกันในเรื่องกลวิธี ดังนี้

3.1 รายละเอียด เป็นรายละเอียดที่กระทบความรู้สึกของผู้อ่าน มิใช่รายละเอียดทั่วไป เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร การพรรณนาที่จะสร้างให้กระทบความรู้สึกได้ ต้องพรรณนารายละเอียดเกี่ยวกับภาพที่เห็น ได้แก่ โครงสร้าง สี เส้น เงา พรรณนารายละเอียดที่เกี่ยวกับเรื่องเสียง ได้แก่ ความสูงต่ำ ความกังวาน ทำนอง จังหวะ ถ้าผู้เขียนวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้ละเอียดมากและเขียนได้อย่างกลมกลืน ผู้อ่านจะเกิดการกระทบความรู้สึกได้มาก

3.2 มุมมอง เมื่อจะพรรณนาสิ่งใดจะต้องกำหนดจุดเริ่มต้นพรรณนาและมองสิ่งต่าง ๆ จากจุดนั้นตามลำดับ เช่น ถ้าจะพรรณนาเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ไกลมาใกล้ก็ไม่ควรเขียนพรรณนาสลับไปมา หากเป็นการพรรณนาความรู้สึกก็ต้องกำหนดก่อนว่าจะเขียนเรื่องนั้นด้วยความรู้สึกอย่างไรหรือมีแง่คิดอะไร โดยข้อเขียนนั้นต้องเน้นอารมณ์และความรู้สึกนั้นเป็นหลัก

3.3 เลือกใช้ภาษา ในการพรรณนา การใช้คำในการพรรณนามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดภาพพจน์ เช่น เมื่อจะพูดว่าสิ่งใดขาว สามารถเขียนถึงสิ่งนั้นว่า ขาวจืด ขาวเหมือนสำลี หรือค้ำขาว จะเห็นภาพว่าสิ่งนั้นขาวจริงๆ การใช้คำในการพรรณนานี้สามารถใช้ได้หลายวิธี ดังนี้

1. การใช้คำตรงข้าม เช่น
ความรักทำให้**ความขี้ริ้ว**กลับมาเป็น**ความงาม**
ความโง่กลับเป็น**ความฉลาด**
2. การใช้คำเปรียบเทียบ เช่น
ความรัก**เหมือน**โคลีค
ขาดเจ้า**ตั้ง**ว่าขาด**ลมลอย**
3. การเปรียบเทียบโดยนัย เช่น
ความเปล่าประโยชน์เป็น**ของแพงที่สุด**และเป็น**ของหาง่าย**
4. การใช้ข้อความกล่าวเกินจริง เช่น
เขาร้องไห้จน**น้ำตาแทบจะเป็นสายเลือด**
ฉันคิดถึงเธอ**ทุกลมหายใจ**เข้าออก
5. การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น
หนุ่มสาวคู่นั้น**คุยกัน**หงุ**หงิง** น่าเอ็นดู
ฝนตกกระทบหลังคา**สังกะสีกราวใหญ่**
6. การสมมติสิ่งที่ไม่มีตัวตน ให้มีกิริยาอาการเช่นสิ่งที่มีตัวตน เช่น
มอง**ชิมองทะเล** เห็น**ลมคลื่น**เห่**จูบหิน**
เมื่อ**แสงอาทิตย์****ลုပ်**ลับนบใบหน้า**น้ำค้าง**ก็ลาจาก

7. การเล่นคำ คือ การใช้คำคำเดียวให้ความหมายต่างกัน เช่น
เมื่อเรื่องแล่นเข้าคลองมา มีแต่กออกจากทั้งสองฝั่ง จากที่พบไม่ช่วยให้พี่คลายคิดถึง

เมื่อจากน้องมา

ตัวอย่างเรียงความ เรื่อง “ความสุข”

เมื่อต้นเทอมนี้ ข้าพเจ้าได้เรียนวรรณคดีเรื่องความสุขซึ่งผู้แต่ง คือ พระสารประเสริฐ (ตรี นาคะประทีป) ซึ่งหนังสือเล่มนี้กล่าวถึงความสุขในสมัยยังเด็กและสมัยเป็นผู้ใหญ่ทั้งในคดีโลก และคดีธรรมตามความคิดเห็นของท่านผู้แต่ง อาจารย์ผู้สอนยังให้ตอบคำถามท้ายบทเพื่อให้เข้าใจเรื่อง ได้ดีลึกซึ้งขึ้นเนื่องจากเรื่องความสุขนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจมากเรื่องหนึ่ง ซึ่งถ้านำมาเป็นหัวข้ออภิปราย หรือปาฐกถาแล้วคงมีผู้สนใจไปฟังมากทีเดียว

เกี่ยวกับเรื่องความสุขนั้นเคยมีผู้ถามข้าพเจ้าว่า คำว่า “ความสุข” นั้น ในทัศนะของ ข้าพเจ้าคืออะไร ขณะนั้นหลายปีมาแล้วข้าพเจ้ายังไม่พร้อมที่จะตอบคำถามนี้เพราะไม่เคยคิดเลยว่า ตนเองมีความสุขหรือทุกข์อย่างไรจึงตอบเขาเพียงสั้น ๆ ว่า ความสุข คือ การกระทำใด ๆ ก็ได้ที่ดี และไม่บังเกิดผลเสียที่จะทำให้เกิดความทุกข์ใจ กังวลใจในการกระทำครั้งนั้น หลังจากนั้นข้าพเจ้าก็ ไม่ได้คิดถึงเรื่องนี้อีกเลยจนได้เรียนในหนังสือวรรณคดีนี้แหละ

ในปัจจุบันนี้ ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องกับพระสารประเสริฐว่า ความสุขที่แท้จริงนั้นไม่มีในโลก มีแต่เพียง “ทุกข์น้อย” เท่านั้น ความทุกข์เกิดจากความกังวล ซึ่งมนุษย์ทั้งหลายที่ยังไม่สำเร็จ พระอรหันต์ ยังมีกิเลสอยู่ย่อมมีทุกข์หรือมีความกังวลด้วยกันทั้งสิ้น เด็ก ๆ ซึ่งผู้ใหญ่จะกล่าวว่าสบาย มีความสุข เพราะไม่มีกังวลนั้น ก็มีกังวล คือ มีกังวลว่าวันนี้จะมีที่เล่นหรือไม่ การเรียนจะเป็นอย่างไร ถ้าเรียนไม่ดีอาจถูกคุณพ่อคุณแม่ดุหรือตีเอา ต้องคอยกังวลที่จะเอาใจผู้ใหญ่ทำอะไรทั้งหลาย ต้องทำแต่สิ่งที่ผู้ใหญ่ชอบใจ แต่สิ่งที่ข้าพเจ้าซึ่งยังเป็นเด็กอยู่กังวลมากที่สุด คือ เรื่องอนาคต ซึ่ง อาจจะกังวลมากกว่าผู้ใหญ่เสียอีก เพราะเด็กยังมีเหตุการณ์ต่าง ๆ รออยู่เบื้องหน้าอีกมากมาย (ตามปกติ) ไม่เหมือนกับผู้ใหญ่ซึ่งอนาคตเหลือน้อยลงทุกที ๆ ซึ่งเมื่อมีความกังวลมากมายนี้จะมี ความสุขได้อย่างไร

ท่านอาจคิดว่าข้าพเจ้าเป็นเด็กจึงคิดเข้าข้างเด็กแต่ไม่เห็นความทุกข์ของผู้ใหญ่บ้างแต่ก็ นั้นแหละข้าพเจ้าจะเอาความทุกข์ของผู้ใหญ่มานั่งคิดให้หนักสมอง ทำให้ความสุขซึ่งในที่นี่หมายถึง ทุกข์น้อยให้กลายเป็นทุกข์มากไปทำไม

เมื่อกล่าวถึงความทุกข์มากมายแค่นี้จนเกือบจะขัดกับชื่อเรื่องไปแล้ว ก็ขอย้อนมา กล่าวถึงความสุขที่แท้จริงอีกครั้งหนึ่งเมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้โมกษธรรมอันเป็น เครื่องนำมาซึ่งความสุข แล้วได้เสวยวิมุตติสุขอยู่ในบริเวณนั้นเป็นเวลานาน ภายหลังจึงได้ทรงออก ประกาศพระศาสนาเพื่อให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ต่อไป การที่พระองค์ประสบความสำเร็จแล้วทรงยัง ออกมาเพื่อสั่งสอนผู้อื่นนั้นมิได้เป็นความกังวลเพราะทรงใช้พระเมตตาธรรม ผู้ที่มีความรู้สติปัญญาที่ จะเข้าใจได้ก็จะพ้นทุกข์และมีความสุข พวกเราทั่ว ๆ ไปนั้นหายน้อยมากหรืออาจไม่มีเลยที่สามารถ บรรลุธรรมชั้นสูงสุดได้ แต่อาจจะใช้ธรรมะนั้นเป็นเครื่องปลอบใจให้ความทุกข์น้อยลงได้บ้าง

นอกจากที่กล่าวมาแล้วนี้ ข้าพเจ้ายังมีความเห็นเฉพาะตัวข้าพเจ้าเองว่า ความสุขของข้าพเจ้านั้น คือ การทำดีทำประโยชน์เพื่อเป็นการแสดงความกตัญญูทวดเวทื่อสิ่งหรือบุคคลที่มีพระคุณ เช่น บิดา มารดา ประเทศชาติ ดังนั้นความคิดของข้าพเจ้าก็ยังมีส่วนคล้ายความคิดเมื่อหลายปีมาแล้วนั่นเอง

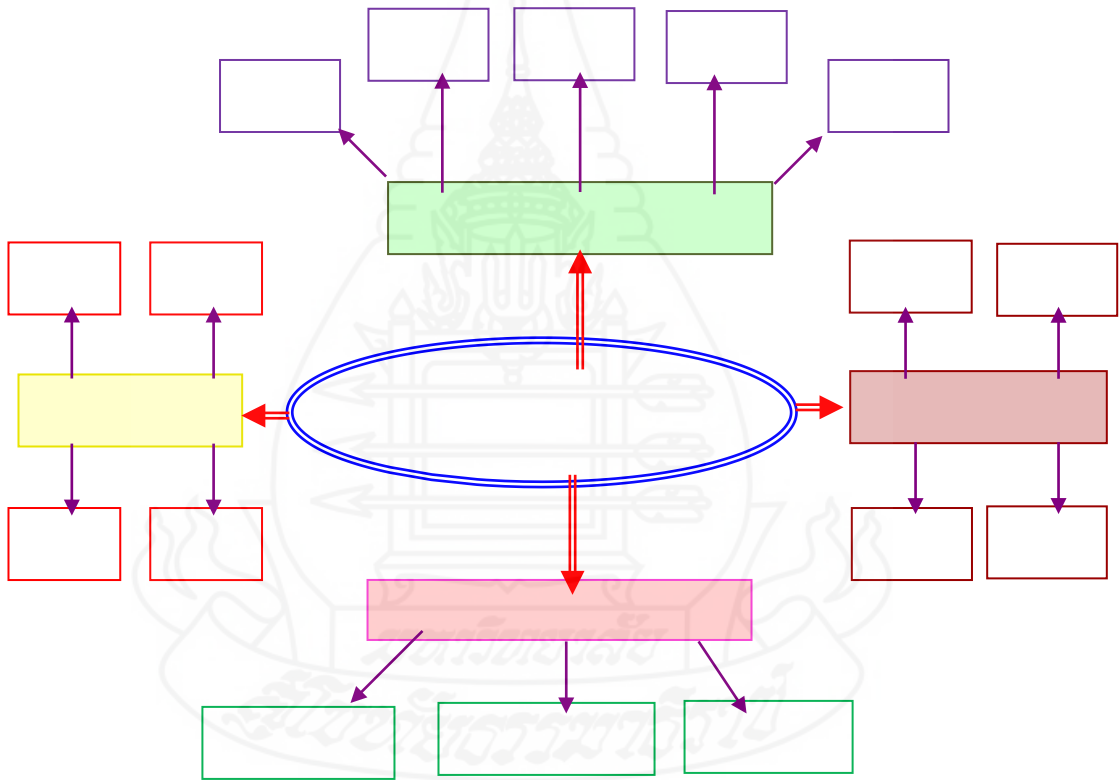
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ 1
เรื่อง การเขียนผังมโนทัศน์

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกเขียนผังมโนทัศน์ตามหัวข้อที่กลุ่มตนเองจับสลากได้

- (1) สัตว์มีพิษ (2) สัตว์ไม่มีพิษ
- (3) ดอกไม้ (4) สัตว์เลี้ยง
- (5) แมลง

กลุ่มที่

๑. ชื่อ - สกุล ชั้น / เลขที่

๒. ชื่อ - สกุล ชั้น / เลขที่

๓. ชื่อ - สกุล ชั้น / เลขที่

๔. ชื่อ - สกุล ชั้น / เลขที่

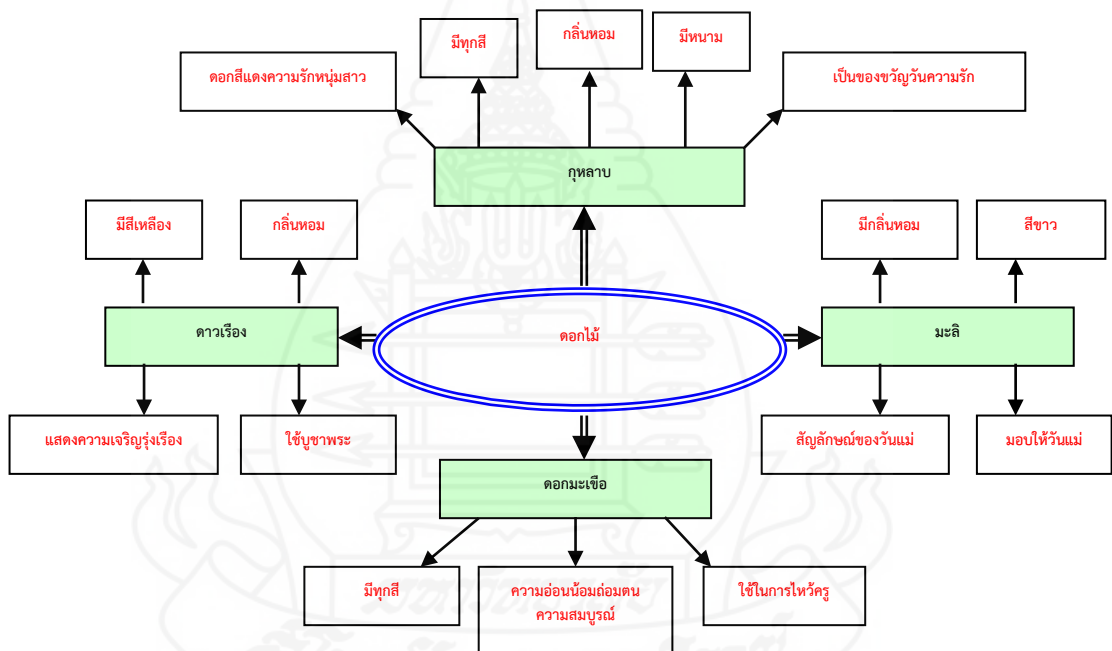
๕. ชื่อ - สกุล ชั้น / เลขที่

เรื่อง การเขียนผังมโนทัศน์

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกเขียนผังมโนทัศน์ตามหัวข้อที่กลุ่มตนเองจับสลากได้

- (1) สัตว์มีพิษ (2) สัตว์ไม่มีพิษ
 (3) ดอกไม้ (4) สัตว์เลี้ยง
 (5) แมลง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง มหันตภัยยาเสพติด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท21101 รายวิชา ภาษาไทย 1
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เวลา 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ม.1/4 เขียนเรียงความ

ท 2.1 ม.1/9 มีมารยาทในการเขียน

2. สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความจัดเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีการใช้รูปแบบและมีการเรียบเรียงภาษาที่สละสลวย โดยเฉพาะการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความเป็นจริง จะต้องเขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนเรียงความจะต้องอาศัยการเลือกสรรถ้อยคำที่ทำให้เกิดจินตภาพและความงามของภาษา และเป็นพื้นฐานในการเขียนเรียงความที่สมบูรณ์และยังชี้ให้เห็นโทษของยาเสพติดที่มีความรุนแรงมากจะเห็นได้จากพฤติกรรมที่ผู้เสพกระทำก่อให้เกิดคดีร้ายแรงตามข่าวในสังคมปัจจุบัน กระตุ้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เห็นถึงโทษที่ร้ายแรงเพื่อเป็นการยับยั้งไม่ให้เกิดขึ้นอีกในอนาคต

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความเป็นจริงได้
2. เขียนเรียงความเชิงพรรณนาด้วยภาษาที่สร้างสรรค์

4. สาระการเรียนรู้

การเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความเป็นจริง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - การคิดสร้างสรรค์
 - การประเมินค่า
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - ทักษะกระบวนการปฏิบัติ

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้

(ใช้เทคนิคการสอนระดมสมองและผังมโนทัศน์)

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (ใช้เวลา 20 นาที)

1. ครูนำตัวอย่างภาพข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้เสพยาเสพติดให้นักเรียนดู และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวว่านักเรียนจะมีวิธีการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์เหล่านั้นได้อย่างไร โดยใช้คำถาม เช่น

- นักเรียนดูภาพดังกล่าวแล้วรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าตนเองจะเจอกับเหตุการณ์ดังกล่าวหรือไม่ เพราะเหตุใด
- นักเรียนจะมีวิธีการใดที่จะช่วยไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวได้อย่างไร

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 รวบรวมและวางแผน (ใช้เวลา 30 นาที)

1. นักเรียนศึกษาทวิทัศน์ในการเขียนเรียงความเชิงพรรณนา จากหนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.1
2. ครูยกตัวอย่างการใช้ภาษาในการพรรณนา เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ดังนี้
 - การใช้คำตรงกันข้าม เช่น ความรักทำให้ความชู้ริ้วกลับกลายเป็นความงาม
 - การเปรียบเทียบโดยนัย เช่น หญิงงามและหนามกุหลาบที่แหลมคมเป็นของคู่กัน
 - การใช้ข้อความกล่าวเกินจริง เช่น เธอเป็นดั่งลมหายใจ ร้องไห้จนน้ำตาเป็นสายเลือด

3. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำที่ใช้ในปัจจุบันที่เกิดมาจากคำเลียนเสียงธรรมชาติ
4. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า การมีพื้นฐานในการเลือกคำ และการใช้ภาษาในการพรรณนาจะช่วยให้ภาษาในการเขียนเรียงความมีความน่าสนใจ
5. นักเรียนศึกษาตัวอย่าง การเขียนเรียงความเชิงการพรรณนาตามความเป็นจริง จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 วางโครงเรื่อง (ใช้เวลา 10 นาที)

1. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 4 เรื่องยาเสพติด...ภัยสังคมไทย มาให้นักเรียนอ่าน กำหนดเวลา 10 นาที
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 7 คน เพื่อดำเนินการสำรวจปัญหาโดยครูกำหนดหัวข้อเรื่อง มหันตภัยยาเสพติด ให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับมหันตภัยยาเสพติดให้ได้มากที่สุด ตามใบงานที่ 2 ผังมโนทัศน์ โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังต่อไปนี้
 - จะไม่มีการวิจารณ์หรือตัดสินความเห็นต่างๆ
 - คิดขบคิดยิ่งมากยิ่งดี
 - ความคิดของสมาชิกในกลุ่มมีคุณค่ามากกว่าความคิดของคน ๆ เดียว
 - พยายามปรับปรุงตกแต่ง ดัดแปลงความคิดที่มีอยู่ให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกับ เรื่อง มหันตภัยยาเสพติด
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำผังมโนทัศน์ จากคำที่ได้จากการระดมสมองเรื่อง มหันตภัยยาเสพติด โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้
 - เขียนความคิดหลัก “มหันตภัยยาเสพติด” ไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ
 - เขียนคำเป็นตัวแทนความหมายสัมพันธ์กับความคิดหลัก
 - ลากเส้นเชื่อมโยงความคิด
 - ใช้สัญลักษณ์แทนความคิด
 - สร้างผังความคิดให้สมบูรณ์
4. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง หรือแก้ไขผังมโนทัศน์ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขั้นที่ 4 เขียนร่างและพัฒนาเนื้อหา (ใช้เวลา 20 นาที)

1. ครูแจกใบงานที่ 3 เรื่องโครงเรื่องมหันตภัยยาเสพติด ให้นักเรียนแต่ละคนนำคำที่ได้จากผังมโนทัศน์ มาจัดลำดับเพื่อวางโครงเรื่องให้เหมาะสม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนเรียงความตามองค์ประกอบของเรียงความ คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป
2. นักเรียนแต่ละคนนำโครงเรื่องที่ได้มาเขียนเรียงความ โดยการนำข้อมูลที่ได้ในจากผังมโนทัศน์มาลงมือเขียน เรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวต่อเนื่องและได้ใจความ

ขั้นที่ 5 ทบทวน (ใช้เวลา 10 นาที)

นักเรียนนำงานเขียนเรียงความที่ได้มาอ่านทบทวน ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อเป็นโครงร่างที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 6 เขียนฉบับสมบูรณ์ (ใช้เวลา 10 นาที)

1. นักเรียนนำโครงร่างที่สมบูรณ์ มาเขียนเรียงความที่สมบูรณ์ ตามใบงานที่ 4 เรียงความเรื่อง มหันตภัยยาเสพติด ประกอบด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป แล้วส่งครูเพื่อตรวจประเมินผลตามเกณฑ์
2. ครูแจ้งการจัดกิจกรรมในชั่วโมงถัดไป

8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 8.1.1 ตัวอย่างภาพข่าวเหตุการณ์ผู้เสพยาเสพติด
- 8.1.2 ใบความรู้ที่ 4 เรื่องยาเสพติด...ภัยสังคมไทย
- 8.1.3 ใบงานที่ 2 เรื่องผังมโนทัศน์มหันตภัยยาเสพติด
- 8.1.4 ใบงานที่ 3 เรื่องโครงเรื่องมหันตภัยยาเสพติด
- 8.1.5 ใบงานที่ 4 เรียงความเรื่องมหันตภัยยาเสพติด

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 8.2.1 ห้องสมุด
- 8.2.2 หนังสือเรียน ภาษาไทย ม.1 หลักภาษาและการใช้ภาษา

9. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. บอกความสำคัญของการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความเป็นจริงได้	ด้านความรู้	- ใบงานที่ 2 เขียนผังมโนทัศน์	- ตรวจสอบการเขียนผังมโนทัศน์	- แบบตรวจผลงาน	- ผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง
2. เขียนเรียงความเชิงพรรณนาด้วยภาษาที่สร้างสรรค์	ด้านทักษะ/กระบวนการ	- ใบงานที่ 4 เรียงความ	- ตรวจสอบการเขียนเรียงความ	- แบบตรวจผลงาน	- ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ในระดับพอใช้

ใบความรู้ที่ 4 เรื่อง ยาเสพติด...ภัยสังคมไทย

ในอดีทยาเสพติดที่แพร่ระบาดมากที่สุดในประเทศไทย คือ เฮโรอีน แต่ในปัจจุบันนี้ไม่ใช่แล้ว ยาเสพติดที่กำลังแพร่ระบาดมากที่สุด ได้แก่ ยาบ้า ยาไอ และกำลังแพร่ระบาดเข้าสู่กลุ่มวัยรุ่นและสถาบันการศึกษาอย่างน่าเป็นห่วงยิ่ง

ยาบ้ามีชื่อเรียกหลายชื่อแต่ชื่อที่เป็นทางการว่า แอมเฟตามีน ก่อนหน้านั้นเรียกกันว่า ยาม้าหรือยาขยันเพราะเชื่อกันว่าเมื่อเสพแล้วคึกเหมือนม้าที่กำลังจะออกจากของ ต่อมาเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2539 กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศเปลี่ยนชื่อยาม้าเป็นยาบ้า เพื่อเป็นการบอกให้ประชาชนทราบว่ายาชนิดนี้เมื่อเสพเข้าไปแล้ว ผู้เสพจะมีสภาพไม่ผิดกับคนบ้าหรือคนที่เสียสติ กล่าวคือ เมื่อเสพเข้าไปแล้วจะทำให้มีมัน ประสาทตึงเครียด จิตใจสับสน กระวนกระวาย ประสาทหลอน เพ้อคลั่ง หัวใจเต้น เร็วผิดปกติ ความดันโลหิตสูง กล้ามเนื้ออ่อนแรง เกิดการกังวล ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ทำให้ขาดสติ และเป็นต้นเหตุของการเกิด อุบัติเหตุและกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยไม่รู้ตัว เช่น ทำร้ายตัวเอง ทำร้ายเพื่อน หรือใช้อาวุธจี้เด็กเป็นตัวประกัน เป็นต้น

ส่วนยาไอนี้มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า เอ็คซ์ตาซี (ECSTASY) เป็นสารที่ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมี จัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภทที่ 1 ตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท พ.ศ. 2518 และจัดอยู่ในสารที่ต้องควบคุมตามอนุสัญญา สหประชาชาติว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. 1971

ยาไวมักจะพบอยู่ในรูปของแคปซูลทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีสีสรรต่าง ๆ สวยงาม แต่ส่วนใหญ่จะเป็นเม็ดกลมแบนสี ขาว น้ำตาล ชมพู ไม่ค่อยพบในลักษณะที่เป็นผง ในประเทศเรารู้จักกันในนามของยา "E" หรือ "XTC" หรือ "ADAM" มีชื่อทางการค้าของกลุ่มผู้ใช้หลายชื่อ เช่น ESSENCE/LOVE DOVERS/WHITE DOVERS/DISGO BURGERS/NEW YORKERS DISGO BISCUITS และ CALIFORNIAN SUNRISE เป็นต้น

ยาไอนี้มีฤทธิ์กระตุ้นเช่นเดียวกับยาบ้า จะออกฤทธิ์หลังเสพเข้าไปแล้วประมาณ 20-30 นาที และมีฤทธิ์อยู่ได้ประมาณ 6-8 ชั่วโมง

ยาเสพติดที่แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ประเภทกดประสาท ยาเสพติดประเภทนี้เมื่อเสพเข้าไปแล้วผู้เสพจะรู้สึกเฉื่อยชา อ่อน เพลียไม่อยากทำงาน ได้แก่ ฟีน เฮโรอีน สารระเหย เหล้าแห้ง เป็นต้น

2. ประเภทกระตุ้นประสาท ประเภทนี้เมื่อเสพเข้าไปแล้วจะรู้สึกคึกคัก สดชื่น กระปรี้กระเปร่า กระตือรือร้นอยากทำงาน ตาสว่าง ได้แก่ ยาม้า ยาไอ โคเคน และกระท่อม เป็นต้น

3. ประเภทหลอนประสาท ประเภทนี้เมื่อเสพแล้วจะรู้สึกเพ้อฝัน สร้างวิมานในอากาศ สลิมสลือ ได้แก่ ยา LSD (ปัจจุบันทำให้รูปแผ่นแสตมป์ คือทำเป็นแผ่นแสตมป์บาง ๆ เคลือบด้วย LSD เสพโดยการวางไว้ที่ลิ้น) กัญชา เห็ดขี้ควาย เป็นต้น

4. ประเภทออกฤทธิ์แบบผสมผสาน ประเภทนี้จะออกฤทธิ์ทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท หรือหลอนประสาทด้วยอาการของผู้เสพประเภทนี้ ระยะต้นจะมีอาการแบบหนึ่ง พอสักพักก็จะมีอาการเปลี่ยนไปอีกแบบ เช่น กัญชา เมื่อเสพใหม่ ๆ จะมีอาการ เหมือนกระตุ้นแต่พอสักระยะหนึ่งจะมีอาการเซื่องซึมลง

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่น คือ

1. จากการถูกชักชวน การถูกชักชวนนี้อาจจะเกิดจากเพื่อนสนิทที่กำลังติดยาอยู่และอยากจะให้เพื่อนลองบ้าง ปัญหานี้มัก จะเกิดกับเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัว ขาดความอบอุ่น ใจแตกเอาเพื่อนเป็นที่พึ่ง

นอกจากนี้ผู้ที่อยู่ในแหล่งที่มีการซื้อขายยาเสพติดก็อาจจะได้รับการชักจูงคุณภาพของยาเสพติดว่าดีต่าง ๆ นานา เช่น อาจ จะบอกว่าเมื่อเสพแล้วจะทำให้ปลอดโปร่งเหมาะแก่การเรียน การทำงาน การชักจูงดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้นในขณะที่ผู้ถูกชักจูง กำลังมีเมามสุราที่แว้วแว้วกัน จึงทำให้เกิดการติดยาได้

2. จากการอยากทดลอง อยากรู้อยากเห็น อยากจะรู้อรสชาติ อยากสัมผัส โดยคิดว่าคงจะไม่ติดง่าย ๆ แต่เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วมักจะติด เพราะยาเสพติดในปัจจุบัน เช่น เฮโรอีน จะติดง่ายมากแม้เสพเพียงครั้งหรือสองครั้งก็จะติดแล้ว

3. จากการถูกหลอกลวง ยาเสพติดมีรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ผู้ถูกหลอกลวงไม่ทราบว่สิ่งที่ตนได้กินเข้าไปนั้นเป็นยาเสพติดให้โทษร้ายแรง คิดว่าเป็นยาธรรมดาไม่มีพิษร้ายแรงอะไรตามที่ผู้หลอกลวงแนะนำ ผลสุดท้ายกลายเป็นผู้ติดยาเสพติดไป

4. เหตุทางกาย ความเจ็บป่วยทางกาย เช่น ต้องถูกผ่าตัดหรือเป็นโรคปวดศีรษะ เป็นหืดเป็นโรคประสาท ได้รับความ ทรมาณทางกายมากผู้ป่วยต้องการบรรเทา พยายามช่วยตัวเองมานานแต่ก็ไม่หาย จึงหันเข้าหา ยาเสพติดจนติดยาในที่สุด

5. จากความคึกคะนอง บุคคลประเภทนี้คิดว่าตัวเองเป็นคนเก่งอยากลอง ซึ่งรู้แก็ใจว่ายาเสพติดให้โทษเป็นสิ่งไม่ดี แต่ด้วย ความที่คึกคะนองเป็นวัยรุ่นไม่เกรงกลัวอะไร ต้องการแสดงความเด่นดังอวดเพื่อนว่าข้านี้คือพระเอก ขาดความยั้งคิดจึงเสพยา เสพติดและติดยาในที่สุด

6. จากสิ่งแวดล้อม เช่น สถานที่อยู่อาศัยแออัด เป็นแหล่งสลัม หรือเป็นแหล่งที่มีการเสพยาและค้ายาเสพติด ภาวะทาง เศรษฐกิจบีบบังคับจิตใจ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือจิตใจผลักดันให้ผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว บางคนหันมาพึ่งยา เสพติด โดยคิดว่าจะช่วยให้ตนเองหลุดพ้นจากสภาพต่าง ๆ ที่คับข้องใจเหล่านั้นได้

ใบงานที่ 2
เรื่องผังมโนทัศน์มหันตภัยยาเสพติด

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากการระดมสมองมาจัดทำผังมโนทัศน์

กลุ่มที่

๑. ชื่อ - สกุล	ชั้น	/		เลขที่
๒. ชื่อ - สกุล	ชั้น	/		เลขที่
๓. ชื่อ - สกุล	ชั้น	/		เลขที่
๔. ชื่อ - สกุล	ชั้น	/		เลขที่
๕. ชื่อ - สกุล	ชั้น	/		เลขที่

ใบงานที่ 3
เรื่องโครงเรื่องมหัศจรรย์ยาเสพติด

คะแนนที่ได้

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากผังความคิดมาเขียนโครงเรื่องตามองค์ประกอบของเรียงความ

คำนำ
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

เนื้อเรื่อง
.....
.....
.....

ย่อหน้าที่ 1
.....
.....

ย่อหน้าที่ 2
.....
.....
.....

ย่อหน้าที่ 3
.....
.....
.....

สรุป
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 4
เรียงความเรื่องมหัศจรรย์ยาเสพติด

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความตามโครงเรื่องที่กำหนดให้มีความยาวประมาณ 15 – 20 บรรทัด

เรื่อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง คนดีที่ชื่นชม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท21101 รายวิชา ภาษาไทย 1
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เวลา 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ม.1/4 เขียนเรียงความ

ท 2.1 ม.1/9 มีมารยาทในการเขียน

2. สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความจัดเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีการใช้รูปแบบและมีการเรียบเรียงภาษาที่สละสลวย โดยเฉพาะการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความรู้สึก จะต้องเขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนเรียงความ และบุคคลที่มีความประพฤติดี ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ น่ายกย่องสรรเสริญนักเรียนเกิดความชื่นชม ศรัทธาบุคคลที่มีคุณงามความดี อธิบายการทำความดีของบุคคลที่ชื่นชมได้อย่างถูกต้อง และนำความดีนั้นไปเป็นต้นแบบเพื่อปฏิบัติตาม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความรู้สึกได้
2. เขียนเรียงความเชิงพรรณนาด้วยภาษาที่สร้างสรรค์

4. สาระการเรียนรู้

การเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความรู้สึก

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - การคิดสร้างสรรค์
 - การประเมินค่า
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - ทักษะกระบวนการปฏิบัติ

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้

(ใช้เทคนิคการสอนระดมสมองและผังมโนทัศน์)

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (ใช้เวลา 20 นาที)

1. ครูนำตัวอย่างเรียงความเชิงพรรณนาตามความตามความรู้สึก มาแจกให้นักเรียนอ่าน เพื่อให้นักเรียนสังเกตส่วนประกอบของการเขียนเรียงความ และการใช้คำที่สื่อให้เห็นข้อเท็จจริงของเรื่อง นักเรียนช่วยกันตอบตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้

- ลักษณะของพรรณนาเรื่องราวตามความรู้สึก
- การนำเสนอตามความรู้สึก
- การใช้คำพรรณนาต่าง ๆ ที่ทำให้เห็นภาพ
- ส่วนประกอบของการเขียนเรียงความ (คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป)

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 รวบรวมและวางแผน (ใช้เวลา 30 นาที)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 7 คน เพื่อดำเนินการดังนี้

1.1 สำรวจปัญหา

ครูกำหนดหัวข้อเรื่อง คนดีที่ชื่นชม ให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับคนดีที่ชื่นชมให้ได้มากที่สุด ตามใบงานที่ 8 ผังมโนทัศน์ โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังต่อไปนี้

- จะไม่มีการวิจารณ์หรือตัดสินความเห็นต่าง ๆ
- ความคิดยิ่งมากยิ่งดี
- ความคิดของสมาชิกในกลุ่มมีคุณค่ามากกว่าความคิดของคน ๆ เดียว
- พยายามปรับปรุงตกแต่ง ดัดแปลงความคิดที่มีอยู่ให้สัมพันธ์เชื่อมโยงเรื่อง คนดี

ที่ชื่นชม

1.2 การสร้างความคิด

นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำผังมโนทัศน์ จากคำที่ได้จากการระดมสมองเรื่องคนดีที่ชื่นชม โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้

- เขียนความคิดหลักคนดีที่ชื่นชมไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อยๆ

- เขียนคำเป็นตัวแทนความหมายสัมพันธ์กับความคิดหลัก
- ลากเส้นเชื่อมโยงความคิด
- ใช้สัญลักษณ์แทนความคิด
- สร้างผังความคิดให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 วางโครงเรื่อง (ใช้เวลา 10 นาที)

ครูแจกใบงานที่ 9 เรื่องโครงเรื่องคนดีที่ชื่นชม ให้นักเรียนแต่ละคนนำคำที่ได้จากผังมโนทัศน์ มาจัดลำดับเพื่อวางโครงเรื่องให้เหมาะสม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนเรียงความ ตามองค์ประกอบของเรียงความ คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ตามใบงาน

ขั้นที่ 4 เขียนร่างและพัฒนาเนื้อหา (ใช้เวลา 20 นาที)

นักเรียนแต่ละคนนำโครงเรื่องที่ได้มายกร่างเขียนเรียงความ โดยการนำข้อมูลที่ได้ในขั้นที่ 3 มาลงมือเขียน เรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวต่อเนื่องและได้ใจความ

ขั้นที่ 5 ทบทวน (ใช้เวลา 10 นาที)

นักเรียนนำงานเขียนเรียงความที่ได้มาอ่านทบทวน ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อเป็นโครงร่างที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 6 เขียนฉบับสมบูรณ์ (ใช้เวลา 10 นาที)

1. นักเรียนนำโครงร่างที่สมบูรณ์ มาเขียนเรียงความที่สมบูรณ์ ตามใบงานที่ 10 เรียงความเรื่องคนดีที่ชื่นชม ประกอบด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป แล้วส่งครูเพื่อตรวจประเมินผลตามเกณฑ์การเขียนเรียงความและนำผลงานการเขียนดีเด่นจัดแสดงไว้บนป้ายนิเทศ

2. ครูแจ้งการจัดกิจกรรมในช่วงต่อไป

8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 8.1.1 ตัวอย่างเรียงความเชิงพรรณนาตามความรู้สี่ก
- 8.1.2 ใบงานที่ 8 เรื่องผังมโนทัศน์คนดีที่ชื่นชม
- 8.1.3 ใบงานที่ 9 เรื่องโครงเรื่องคนดีที่ชื่นชม
- 8.1.4 ใบงานที่ 10 เรียงความเรื่องคนดีที่ชื่นชม

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 8.2.1 ห้องสมุด
- 8.2.2 หนังสือเรียน ภาษาไทย ม.1 หลักภาษาและการใช้ภาษา

9. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. บอกความสำคัญของการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความรู้สี่กได้	ด้านความรู้	- ใบงานที่ 8 เขียนผังมโนทัศน์	- ตรวจการเขียนผังมโนทัศน์	- แบบตรวจผลงาน	- ผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง

จุดประสงค์การเรียนรู้	เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
2. เขียนเรียงความเชิงพรรณนาด้วยภาษาที่สร้างสรรค์	ด้านทักษะ/กระบวนการ	- ใบงานที่ 10 เรียงความ	- ตรวจการเขียนเรียงความ	- แบบตรวจผลงาน	- ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ในระดับพอใช้

ตัวอย่าง
การเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความรู้สึก

วันที่ 2 มกราคม 2551 เป็นวันแห่งการสูญเสียใหญ่หลวงของปวงชนชาวไทย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์ เมื่อเวลา 2 นาฬิกา 54 นาที ตามแถลงการณ์สำนักพระราชวัง ยิ่งความวิปโยคโศกเศร้าอาลัย อย่างสุดซึ่งบังเกิดแก่พสกนิกรทั่วไป ทั้งภายในและนอกประเทศ

พอรุ่งสางข่าวได้แพร่สะพัดไปอย่างรวดเร็ว แม้จะเป็นที่คาดหมายกันล่วงหน้าจากที่ติดตามแถลงการณ์สำนักพระราชวังโดยตลอดก็ตาม ไม่นานนักบริเวณโรงพยาบาลศิริราชก็คลาคล่ำไปด้วยฝูงชนที่ทยอยกันไปเพื่อรอถวายความเคารพพระศพ สีตาของเสื้อผ้าที่ผู้คนสวมใส่ ใบหน้าที่หมองคล้ำ นัยน์ตาที่หล่อรินไปด้วยหยาดน้ำตาบอกให้รู้ว่าทุกดวงใจในที่นี่หมองเศร้าเพียงใด นับเป็นอีกครั้งหนึ่งที่ชาวไทยรู้สึกสูญเสีย แต่ในความสูญเสียนั้นเราได้เห็นพลังและความจงรักภักดีที่คนไทย มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ทุกคนอยากจะแบ่งเบาความโศกเศร้าเสียใจจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและอยากถวายกำลังใจแด่พระองค์

การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ครั้งนี้ ถือเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงของพสกนิกรชาวไทย ดังที่มีผู้ถ่ายทอดความรู้สึกถึงพระองค์ไว้ว่า

อาลัยพระเสด็จดำ	แดนสวรรค์
ปวงประชาโศกศัลย์	ทั่วหล้า
ตะวันลับดับคงผัน	คืนรุ่ง อรุณแสด
สูญเสียองค์ลับฟ้า	ลับแล้วลาไกล
หยุดยั้งปลงเปี่ยมเศร้า	โศกสลด
หมองหม่นพันพากย์พจน์	เทียบแท้
วรกายมิปรากฏ	แก่นตร นรานา
พระเกียรติพระคุณแล้	อยู่ยั่งยืนนิรันดร์

ใบงานที่ 8
เรื่องผังมโนทัศน์คนดีที่ชื่นชม

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากการระดมสมองมาจัดทำผังมโนทัศน์

กลุ่มที่

๑. ชื่อ - สกุล	ชั้น	เลขที่
๒. ชื่อ - สกุล	ชั้น	เลขที่
๓. ชื่อ - สกุล	ชั้น	เลขที่
๔. ชื่อ - สกุล	ชั้น	เลขที่
๕. ชื่อ - สกุล	ชั้น	เลขที่

ใบงานที่ 9
เรื่องโครงเรื่องคนดีที่ชื่นชม

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากผังความคิดมาเขียนโครงเรื่องตามองค์ประกอบของเรียงความ

คำนำ
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

เนื้อเรื่อง
.....
.....
.....

ย่อหน้าที่ 1
.....
.....

ย่อหน้าที่ 2
.....
.....

ย่อหน้าที่ 3
.....
.....

สรุป
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 10
เรียงความเรื่องคนดีที่ชื่นชม

คะแนนที่ได้

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความตามโครงเรื่องที่กำหนดให้มีความยาวประมาณ 15 – 20 บรรทัด

เรื่อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

เรื่อง เล่าเรื่องเมืองสตูล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท21101 รายวิชา ภาษาไทย 1
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เวลา 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ม.1/4 เขียนเรียงความ

ท 2.1 ม.1/9 มีมารยาทในการเขียน

2. สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความเชิงพรรณนาเป็นการถ่ายทอดสิ่งที่ผู้เขียนได้สังเกตหรือพบเห็นและรู้สึกประทับใจไปสู่ผู้อ่าน เช่น การเล่าเรื่องเมืองสตูล สตูลเป็นจังหวัดที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทย (ทางชายฝั่งทะเลอันดามัน) ชาวเมืองสตูลทุกคนจึงควรทราบประวัติ รายละเอียดที่สำคัญ และลักษณะเด่นของเมืองสตูลได้ ซึ่งจะได้ประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเยี่ยมเยือนทั้งชาวไทยและต่างประเทศได้ สร้างความประทับใจให้อยากกลับมาอีกครั้ง เพื่อให้เศรษฐกิจเมืองสตูลดียิ่งขึ้น

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความแตกต่างของการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาประเภทต่าง ๆ ได้ (K)
2. เขียนเรียงความเชิงพรรณนาด้วยภาษาที่สร้างสรรค์ (P)

4. สาระการเรียนรู้

1. การเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความรู้สึก
2. การเขียนเรียงความเชิงพรรณนาตามความเป็นจริง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - การคิดสร้างสรรค์
 - การประเมินค่า
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - ทักษะกระบวนการปฏิบัติ

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้

(ใช้เทคนิคการสอนระดมสมองและผังมโนทัศน์)

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (ใช้เวลา 20 นาที)

1. ครูให้นักเรียนฟังเพลง

“สตูลวันเดอร์แลนด์”

และนำภาพสถานที่เมืองสตูลมาให้ให้นักเรียนอ่านและสอบถามนักเรียนถึงความประทับใจเมืองสตูลโดยให้นักเรียนบอกสถานที่ที่ประทับใจและอธิบายเหตุผล และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ในฐานะที่นักเรียนเป็นคนหนึ่งที่อยู่ในเมืองสตูล จะมีวิธีใดที่จะชักชวนนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยว และเป็นเจ้าบ้านที่ดีเพื่อให้เกิดความประทับใจแก่ผู้มาเยือนและกลับมาเที่ยวอีก ซึ่งเป็นการนำรายได้เข้าเมืองสตูล ทำให้เศรษฐกิจดี เมืองสตูลก็จะมีการพัฒนาและน่าอยู่ติดอันดับต่อไป โดยใช้คำถาม เช่น

- สถานที่ที่นักเรียนประทับใจคือที่ใด เพราะเหตุใด
- นักเรียนภูมิใจหรือไม่ที่จังหวัดสตูลเป็นเมืองน่าอยู่เพราะเหตุใด
- นักเรียนบอกสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของเมืองสตูลได้หรือไม่ สถานที่ดังกล่าวสำคัญ

อย่างไร

- นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไรในการชักชวนนักท่องเที่ยวให้กลับมาเที่ยวเมืองสตูลอีก

อย่างไร

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 รวบรวมและวางแผน (ใช้เวลา 30 นาที)

1. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 5 เรื่องประวัติเมืองสตูล มาให้นักเรียนอ่าน กำหนดเวลา 10 นาที

2. นักเรียนจับคู่ เพื่อดำเนินการดังนี้

2.1 สสำรวจปัญหา

ครูกำหนดหัวข้อเรื่อง เล่าเรื่องเมืองสตูล ให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำที่เกี่ยวข้อง และสัมพันธ์กับเล่าเรื่องเมืองสตูล ให้ได้มากที่สุด ตามใบงานที่ 14 ผังมโนทัศน์ โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังต่อไปนี้

- จะไม่มีการวิจารณ์หรือตัดสินความเห็นต่าง ๆ
- ความคิดยิ่งมากยิ่งดี
- ความคิดของสมาชิกในกลุ่มมีคุณค่ามากกว่าความคิดของคน ๆ เดียว
- พยายามปรับปรุงตกแต่ง ดัดแปลงความคิดที่มีอยู่ให้สัมพันธ์เชื่อมโยงเรื่อง เล่า

เรื่องเมืองสตูล

2.2 การสร้างความคิด

นักเรียนแต่ละคู่จัดทำผังมโนทัศน์ จากคำที่ได้จากการระดมสมองเรื่องเล่าเรื่องเมืองสตูล โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้

- เขียนความคิดหลักเล่าเรื่องเมืองสตูลไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ

- เขียนคำเป็นตัวแทนความหมายสัมพันธ์กับความคิดหลัก
- ลากเส้นเชื่อมโยงความคิด
- ใช้สัญลักษณ์แทนความคิด
- สร้างผังความคิดให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 วางโครงเรื่อง (ใช้เวลา 10 นาที)

ครูแจกใบงานที่ 15 เรื่องโครงเรื่องเล่าเรื่องเมืองสตูล ให้นักเรียนแต่ละคนนำคำที่ได้จากผังมโนทัศน์ มาจัดลำดับเพื่อวางโครงเรื่องให้เหมาะสม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนเรียงความ ตามองค์ประกอบของเรียงความ คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ตามใบงาน

ขั้นที่ 4 เขียนร่างและพัฒนาเนื้อหา (ใช้เวลา 20 นาที)

นักเรียนแต่ละคนนำโครงเรื่องที่ได้มายกร่างเขียนเรียงความ โดยการนำข้อมูลที่ได้ในขั้นที่ 3 มาลงมือเขียน เรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวต่อเนื่องและได้ใจความ

ขั้นที่ 5 ทบทวน (ใช้เวลา 10 นาที)

นักเรียนนำงานเขียนเรียงความที่ได้มาอ่านทบทวน ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อเป็นโครงร่างที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 6 เขียนฉบับสมบูรณ์ (ใช้เวลา 10 นาที)

1. นักเรียนนำโครงร่างที่สมบูรณ์ มาเขียนเรียงความที่สมบูรณ์ ตามใบงานที่ 16 เรียงความเรื่องเล่าเรื่องเมืองสตูล ประกอบด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป แล้วส่งครูเพื่อตรวจประเมินผลตามเกณฑ์
2. ครูแจ้งการจัดกิจกรรมในชั่วโมงถัดไป

8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 8.1.1 เพลง “สตูลวันเดอร์แลนด์”
- 8.1.2 ตัวอย่างภาพสถานที่เมืองสตูล
- 8.1.3 ใบความรู้ที่ 5 เรื่องประวัติเมืองสตูล
- 8.1.4 ใบงานที่ 14 เรื่องผังมโนทัศน์เล่าเรื่องเมืองสตูล
- 8.1.5 ใบงานที่ 15 เรื่องโครงเรื่องเล่าเรื่องเมืองสตูล
- 8.1.6 ใบงานที่ 16 เรียงความเรื่องเล่าเรื่องเมืองสตูล

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 8.2.1 ห้องสมุด
- 8.2.2 หนังสือเรียน ภาษาไทย ม.1 หลักภาษาและการใช้ภาษา

9. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. บอกความแตกต่างของการเขียนเรียงความเชิงพรรณนาประเภทต่างๆ ได้	ด้านความรู้	- ใบงานที่ 14 เขียนผังมโนทัศน์	- ตรวจการเขียนผังมโนทัศน์	- แบบตรวจผลงาน	- ผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง
2. เขียนเรียงความเชิงพรรณนาด้วยภาษาที่สร้างสรรค์	ด้านทักษะ/กระบวนการ	- ใบงานที่ 16 เรียงความ	- ตรวจการเขียนเรียงความ	- แบบตรวจผลงาน	- ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ในระดับพอใช้

แบบประเมินการเขียนเรียงความ
การพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก

รายการประเมิน ชื่อ - สกุล	องค์ประกอบ			เนื้อหา					ความคิดเชิงสร้างสรรค์					การใช้ภาษา					อักขรวิธี					ความสะอาด			รวม 20 คะแนน	เกณฑ์ การ ประเมิน
	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	2	1	0		
1.																												
2.																												
3.																												
4.																												
5.																												
6.																												
7.																												
8.																												
9.																												
10.																												
11.																												
12.																												
13.																												
14.																												
15.																												

แบบประเมินการเขียนเรียงความ
การพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก

รายการประเมิน ชื่อ - สกุล	องค์ประกอบ			เนื้อหา					ความคิดเชิงสร้างสรรค์					การใช้ภาษา					อักขรวิธี					ความสะอาด			รวม 20 คะแนน	เกณฑ์ การ ประเมิน
	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	2	1	0		
16.																												
17.																												
18.																												
19.																												
20.																												
21.																												
22.																												
23.																												
24.																												
25.																												
26.																												
27.																												
28.																												
29.																												
30.																												

แบบประเมินการเขียนเรียงความ
การพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก

รายการประเมิน ชื่อ - สกุล	องค์ประกอบ			เนื้อหา					ความคิดเชิงสร้างสรรค์					การใช้ภาษา					อักขรวิธี					ความสะอาด			รวม 20 คะแนน	เกณฑ์ การ ประเมิน
	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	2	1	0		
31.																												
32.																												
33.																												
34.																												
35.																												

เกณฑ์การให้ค่าระดับคะแนน
การประเมินการเขียนเรียงความ

รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน				
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)
<p>1. องค์ประกอบ หมายถึง ความถูกต้องตามลักษณะการเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)</p>	-	-	มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	มีเนื้อเรื่อง แต่การนำเสนอเนื้อหาไม่มีการเขียนคำนำ แต่เขียนเนื้อเรื่องและสรุป หรือมีการเขียนคำนำ เขียนเนื้อเรื่อง แต่ไม่มีการเขียนสรุป	ไม่มีเนื้อเรื่องและขาดองค์ประกอบส่วนของคำนำและสรุป
<p>2. เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจและมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับประเภทการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)</p>	เนื้อหาสาระมีเอกภาพและสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกอย่างชัดเจน	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกอยู่บ้าง	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกอยู่น้อย	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนดและสอดคล้องกับการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก	เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด และไม่มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกที่ปรากฏอย่างชัดเจน

เกณฑ์การให้ค่าระดับคะแนน (ต่อ)
การประเมินการเขียนเรียงความ

รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน				
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)
3. ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิด หรือข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิด หรือข้อเสนอแนะ แนวทางปฏิบัติมีแนวคิดที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม	การนำเสนอที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม	มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม	มีแนวคิดที่แปลกใหม่	ไม่มีความคิดสร้างสรรค์
4. การใช้ภาษา หมายถึง ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหาร หรือคำประพันธ์ประกอบ เหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน และการลำดับความไม่วกวน (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหาร หรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสมสื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมไม่เกิน 4 แห่ง การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมไม่เกิน 8 แห่ง	ใช้ภาษาถูกต้อง ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมเกิน 12 แห่ง การลำดับความสับสน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การให้ค่าระดับคะแนน (ต่อ)
การประเมินการเขียนเรียงความ

รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน				
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)
5. อักษรวิธี หมายถึง สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนเป็นไปตามหลักเกณฑ์การ ใช้ภาษาไทย (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 1-3 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 4-6 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 7-9 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอน ผิด 10-12 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 13 แห่ง
6. ความสะอาด หมายถึง ลักษณะโดยทั่วไปของ ชิ้นงานโดยภาพรวม ตัวอักษร อ่านง่าย สะอาด และเป็น ระเบียบ (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)	-	-	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็น ระเบียบ	เขียนไม่เป็นระเบียบ ในบางจุด ตัวอักษร อ่านยากในบางจุด มี รอยขีด รอยลบจน เลอะเทอะแต่ไม่เกิน 3 จุด	การเขียนไม่เป็น ระเบียบ ตัวอักษร อ่านยาก มีรอยขีด รอยลบจนเลอะเทอะ มากกว่า 3 จุด

*หมายเหตุ การนับคำผิด ถ้าผิดซ้ำคำเดียวกันให้นับเป็น 1 แห่ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ผ่านเกณฑ์
0-4	ไม่ผ่านเกณฑ์

ใบความรู้ที่ 5 เรื่อง ประวัติเมืองสตูล

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทย (ทางชายฝั่งทะเลอันดามัน) คำว่า สตูล มาจากคำภาษามลายูว่า สโตย แปลว่ากระท้อน ซึ่งเป็นผลไม้ชนิดหนึ่งที่ขึ้นอยู่ชุกชุมในท้องที่นี้ โดยชื่อเมือง นครสโตยมาบังสการา (มาเลย์ : Negeri Setoi Mumbang Segara) นั้นหมายความว่า สตูล เมืองแห่งพระสมุทรเทวา ดังนั้น "ตราพระสมุทรเทวา" จึงกลายเป็นตราหรือสัญลักษณ์ของ จังหวัดมาตราบเท่าทุกวันนี้

ในยุคครันโกสินทร์ตอนต้น สตูลเป็นเพียงตำบลหนึ่งในเขต เรียกว่า มุกเก็มสโตย (Mukim Setul : **مقيم ستول**) ประวัติความเป็นมาของเมืองสตูลจึงเกี่ยวข้องกับไทรบุรี ดังปรากฏในพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชสมัยว่า “ตามเนื้อความที่ปรากฏดังกล่าวมาแล้ว ทำให้เห็นว่าในเวลา นั้น พวกเมืองไทรเห็นจะแยกกันเป็นสองพวกคือ พวกเจ้าพระยาไทรปะแงรันพวกหนึ่ง และพระยาอภัยนุราชคงจะนับน้อมฝากตัวกับเมือง โดยเฉพาะเมื่อพระยาอภัยนุราชได้มาเป็นผู้ว่าราชการเมือง สตูล ซึ่งเขตแดนติดต่อกับนครศรีธรรมราชมากกว่าเมืองไทร แต่พระยาอภัยนุราชว่าราชการเมืองสตูล ได้สองปีก็ถึงแก่อนิจกรรม ผู้ใดจะได้ว่าราชการเมืองสตูลต่อมาในชั้นนั้นหาพบจดหมายเหตุไม่ แต่พิเคราะห์ความตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลัง เข้าใจว่าเชื้อพระวงศ์ของพระอภัยนุราช (ปีศนู) คงจะ ได้ว่าราชการเมืองสตูล และฟังบังคับบัญชาสนิทสนมกับเมืองนครศรีธรรมราชอย่างครั้งพระยาอภัยนุราชหรือยิ่งกว่านั้น”

เรื่องเกี่ยวกับเมืองสตูลนั้นยังปรากฏในหนังสือ แต่ข้อความที่ปรากฏบางตอนเกี่ยวกับชื่อ ผู้ว่าราชการเมืองสตูล ไม่ตรงกับในพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชสมัย ประวัติเกี่ยวกับเมือง สตูลในการจัดรูปแบบการปกครองเมืองตามระบอบกล่าวไว้ว่า ในปี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระยาไทรบุรีรามภักดี เจ้าพระยาไทรบุรี (อับดุลฮามิด) เป็นข้าราชการเทศาภิบาล โดยเมืองสตูลได้ แยกออกจากไทรบุรีอย่างเด็ดขาดตามหนังสือสัญญาไทยกับอังกฤษ เรื่องการปักปันดินแดนระหว่าง ไทยกับสหพันธรัฐมลายู ซึ่งลงนามกันที่ เมื่อวันที่ (พ.ศ. 2452) จากหนังสือสัญญานี้ยังส่งผลให้เมือง ไทรบุรีและตกเป็นของอังกฤษ ส่วนเมืองสตูลยังคงเป็นของไทยมาจนถึงปัจจุบัน

เมื่อปักปันดินแดนเสร็จแล้ว ได้มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้เมืองสตูลเป็นเมืองจัตวารวมอยู่ใน เมื่อวันที่ (พ.ศ. 2453)

ในปี ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบ เมืองสตูลก็มีฐานะยกเป็น จังหวัดหนึ่งในราชอาณาจักรไทยสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้

สัญลักษณ์ประจำจังหวัด

- ดอกไม้ประจำจังหวัด: ดอกกาหลง (*Bauhinia acuminata*)

- ต้นไม้ประจำจังหวัด: หมากพลูตักแตน (*Dalbergia bariensis*)

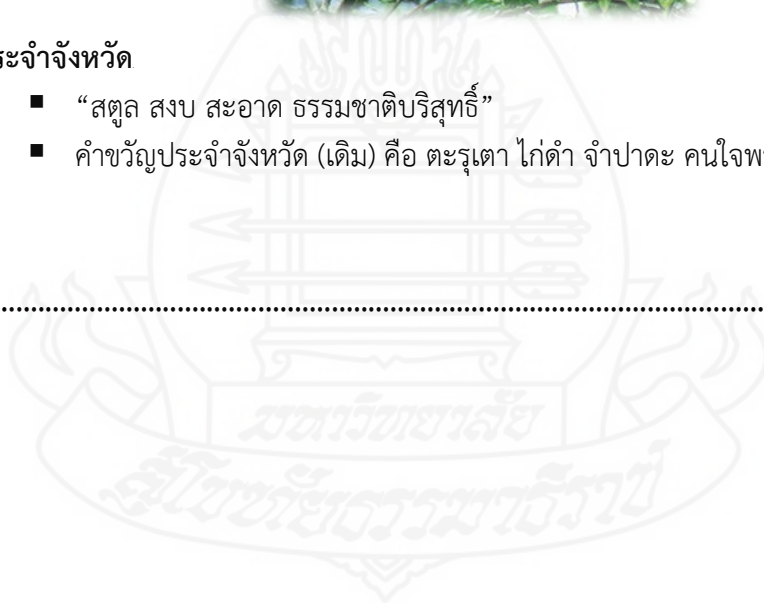

คำขวัญประจำจังหวัด

- “สตูล สงบ สะอาด ธรรมชาติบริสุทธิ์”
- คำขวัญประจำจังหวัด (เดิม) คือ ตะรุเตา ไก่ดำ จำปาตะ คนใจพระ งามเลิศ เชิดสตูล

.....

.

ใบงานที่ 14
เรื่องผังมโนทัศน์เล่าเรื่องเมืองสตูล

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากการระดมสมองมาจัดทำผังมโนทัศน์

กลุ่มที่

๑. ชื่อ - สกุล ชั้น / เลขที่
๒. ชื่อ - สกุล ชั้น / เลขที่
๓. ชื่อ - สกุล ชั้น / เลขที่
๔. ชื่อ - สกุล ชั้น / เลขที่
๕. ชื่อ - สกุล ชั้น / เลขที่

ใบงานที่ 15
เรื่องโครงเรื่องเล่าเรื่องเมืองสตูล

คะแนนที่ได้

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากผังความคิดมาเขียนโครงเรื่องตามองค์ประกอบของเรียงความ

คำนำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

ย่อหน้าที่ 1

.....

.....

ย่อหน้าที่ 2

.....

.....

ย่อหน้าที่ 3

.....

.....

สรุป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 16
เรียงความเรื่องเล่าเรื่องเมืองสตูล

คะแนนที่ได้

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความตามโครงเรื่องที่กำหนดให้มีความยาวประมาณ 15 – 20 บรรทัด

เรื่อง

ภาคผนวก ง

แบบตรวจคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

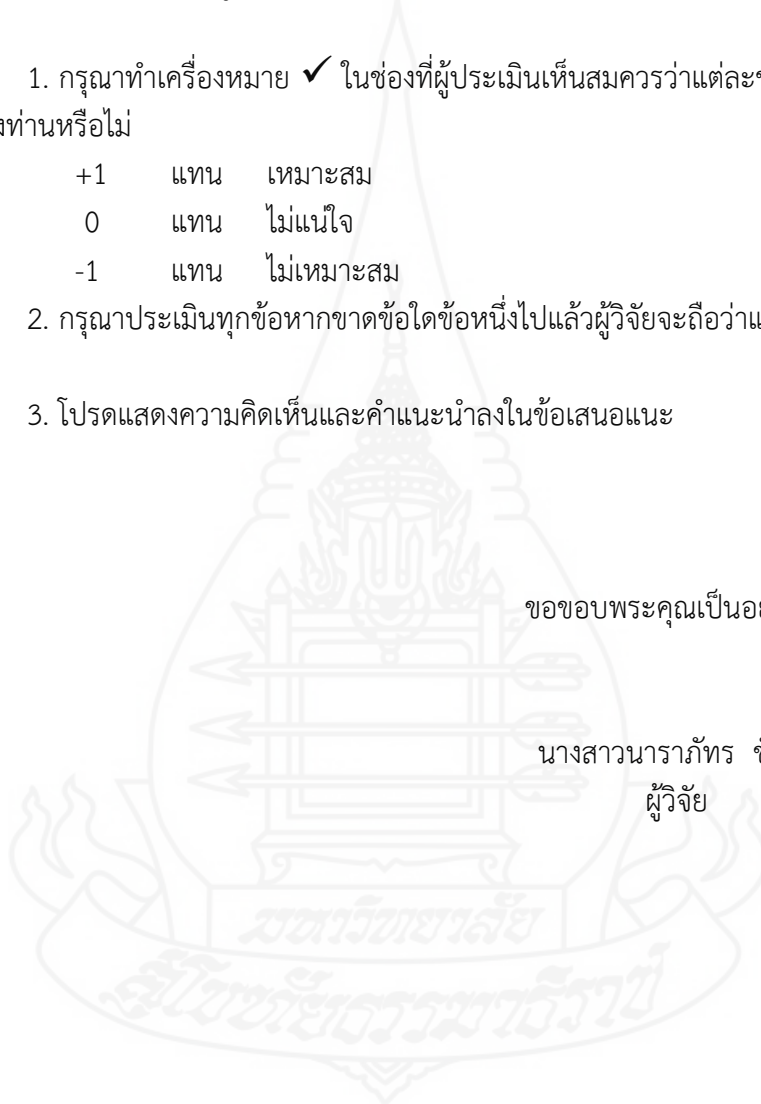
คำชี้แจง ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม ความครอบคลุม ความสอดคล้อง และสิ่งที่
ต้องการวัดกับจุดประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นต่อข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

1. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้ประเมินเห็นสมควรว่าแต่ละข้อตรงกับความคิดเห็นของท่านหรือไม่

+1	แทน	เหมาะสม
0	แทน	ไม่แน่ใจ
-1	แทน	ไม่เหมาะสม
2. กรุณาประเมินทุกข้อหากขาดข้อใดข้อหนึ่งไปแล้วผู้วิจัยจะถือว่าแบบประเมินนี้ไม่สมบูรณ์
3. โปรดแสดงความคิดเห็นและคำแนะนำลงในข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวนาราภัทร ชัยศิริ
ผู้วิจัย

คำชี้แจง

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

1. แบบทดสอบการเขียนเรียงความฉบับนี้ มีจุดประสงค์เพื่อประเมินการเขียนเรียงความ
2. แบบทดสอบการเขียนเรียงความในการวัดและประเมินผลนี้มี 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบการเขียนเรียงความก่อนเรียน และแบบทดสอบการเขียนเรียงความหลังเรียน ทั้ง 2 ฉบับนี้ เป็นการวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ
3. แบบทดสอบการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียน กำหนดให้นักเรียนเขียนเรียงความ ด้วยมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว 15-20 บรรทัด ใช้เวลา 50 นาที พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม และสอดคล้องกับประเภทการเขียนเรียงความการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก
4. แนวการตั้งชื่อเรื่อง
 - 4.1 การพรรณนาตามความเป็นจริง ได้แก่ การพรรณนาสิ่งต่างๆ เช่น ทิวทัศน์ ต้นไม้ สัตว์ ท้องฟ้ายามรุ่งอรุณ ฯลฯ ตามสิ่งที่เป็นจริงปรากฏต่อประสาทสัมผัส เปรียบได้กับภาพถ่ายที่มีรายละเอียดและสิ่งแวดล้อมตามจริง มีการใช้คำวิเศษณ์มาประกอบคำเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ เช่น แสงแดดยามเช้าทอประกายระยิบระยับบนพื้นน้ำ
 - 4.2 การพรรณนาตามความรู้สึก ได้แก่ การพรรณนาตามความรู้สึกของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออาจเป็นการพรรณนาอารมณ์ของผู้พรรณนาเอง การพรรณนาตามความรู้สึกเปรียบได้กับภาพวาดซึ่งศิลปินผู้วาดสามารถใส่รายละเอียดแสง สี เงา ตามความรู้สึกของตนเองอย่างอิสระ เช่น เด็กน้อยผู้เศร้าสร้อยทอดสายตาอาลัยร่างของสุนัขที่เป็นเสมือนเพื่อนรักของเขา
5. มีการประเมินการเขียนเรียงความตามที่ระบุไว้ เป็นตารางรูบริค ขอให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นในแบบตารางที่แนบมานี้ (หน้าต่อไป)

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ผู้วิจัย นางสาวนาราภัทร ชัยศิริ
ชื่อผู้เชี่ยวชาญ
ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการพิจารณา					ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ความ คิดเห็น
						+1	0	-1	
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน							
ดีมาก (4)		ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)				
1.	องค์ประกอบ หมายถึง ความถูกต้องตามลักษณะ การเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำเนื้อเรื่อง และสรุป (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)	-	-	มีองค์ประกอบ ครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	มีเนื้อเรื่อง แต่การนำเสนอ เนื้อหาไม่มีการเขียนคำนำ แต่เขียนเนื้อเรื่องและสรุป หรือมีการเขียนคำนำ เขียนเนื้อเรื่อง แต่ไม่มีการเขียนสรุป	ไม่มีเนื้อเรื่องและขาดองค์ประกอบ ส่วนของคำนำและสรุป			

ข้อ	รายการพิจารณา					ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ความ คิดเห็น	
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน					+1	0		-1
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)				
2.	เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่ กำหนด มีประเด็น น่าสนใจและมีข้อมูล สนับสนุนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับประเภท การพรรณนาตามความ จริงและการพรรณนา ตามความรู้สึก (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	เนื้อหาสาระ มีเอกภาพ และสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่ กำหนด มี ประเด็น น่าสนใจ มี ข้อมูล สนับสนุนการ พรรณนาตาม ความจริง และการ พรรณนาตาม ความรู้สึก อย่างชัดเจน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อ เรื่องที่กำหนด มีประเด็น น่าสนใจ มี ข้อมูล สนับสนุนการ พรรณนาตาม ความจริงและ การพรรณนา ตามความรู้สึก อยู่บ้าง	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อ เรื่องที่กำหนด มีข้อมูล สนับสนุนการ พรรณนาตาม ความจริงและ การพรรณนา ตามความรู้สึก อยู่น้อย	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อ เรื่องที่กำหนด และมีการ พรรณนาตามความจริงแต่ ไม่มีการพรรณนาตาม ความรู้สึก หรือไม่มีการ พรรณนาตามความจริงแต่ มีการพรรณนาตาม ความรู้สึก	เนื้อหาสาระไม่ สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่ กำหนด และไม่มี ข้อมูลสนับสนุนการ พรรณนาตามความ จริงและการ พรรณนาตาม ความรู้สึกที่ปรากฏ อย่างชัดเจน				

ข้อ	รายการพิจารณา					ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ความ คิดเห็น	
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน					+1	0		-1
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)				
3.	ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การนำเสนอ น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิด หรือข้อเสนอแนะ แนวทางปฏิบัติ มีแนวคิด ที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อ ตนเองและสังคม (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	การนำเสนอ น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิดหรือ ข้อเสนอแนะ แนวทาง ปฏิบัติมี แนวคิดที่ แปลกใหม่ และมีคุณค่า ต่อตนเอง และสังคม	การนำเสนอ น่าสนใจ มี แนวคิดที่ แปลกใหม่ มี คุณค่าต่อ ตนเองและ สังคม	มีแนวคิดที่ แปลกใหม่ และ มีคุณค่าต่อ ตนเองและ สังคม	มีแนวคิดที่แปลกใหม่	ไม่มีความคิด สร้างสรรค์				

ข้อ	รายการพิจารณา					ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ความ คิดเห็น	
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน				+1	0	-1		
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)				
4.	การใช้ภาษา หมายถึง ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน และการลำดับความไม่วกวน (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	ใช้ภาษา ถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหาร หรือ คำประพันธ์ ประกอบเหมาะสมสื่อความหมาย ชัดเจน การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษา ถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมาย ชัดเจน ใช้ถ้อยคำสำนวน ไม่เหมาะสมไม่เกิน 4 แห่ง การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมาย ชัดเจน ใช้ถ้อยคำสำนวน ไม่เหมาะสมไม่เกิน 8 แห่ง	ใช้ภาษาถูกต้อง ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมเกิน 12 แห่ง การลำดับความสับสน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง				

ข้อ	รายการพิจารณา					ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ความ คิดเห็น	
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน				+1	0	-1		
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)				
5.	อักษรวิธี หมายถึง สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอนเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอน ผิด 1-3 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอน ผิด 4-6 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอน ผิด 7-9 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอน ผิด 10-12 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 13 แห่ง				
6.	6. ความสะอาด หมายถึง ลักษณะ โดยทั่วไปของชิ้นงานโดยภาพรวม ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)	-	-	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ	เขียนไม่เป็นระเบียบในบางจุด ตัวอักษรอ่านยาก ในบางจุด มีรอยขีด รอยลบจนเลอะเทอะแต่ไม่เกิน 3 จุด	การเขียนไม่เป็นระเบียบ ตัวอักษรอ่านยาก มีรอยขีด รอยลบจนเลอะเทอะมากกว่า 3 จุด				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

รายการพิจารณา		ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ความคิดเห็น
		+1	0	-1	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ				
17-20	ดีมาก				
13-16	ดี				
9-12	พอใช้				
5-8	ผ่านเกณฑ์				
0-4	ไม่ผ่านเกณฑ์				

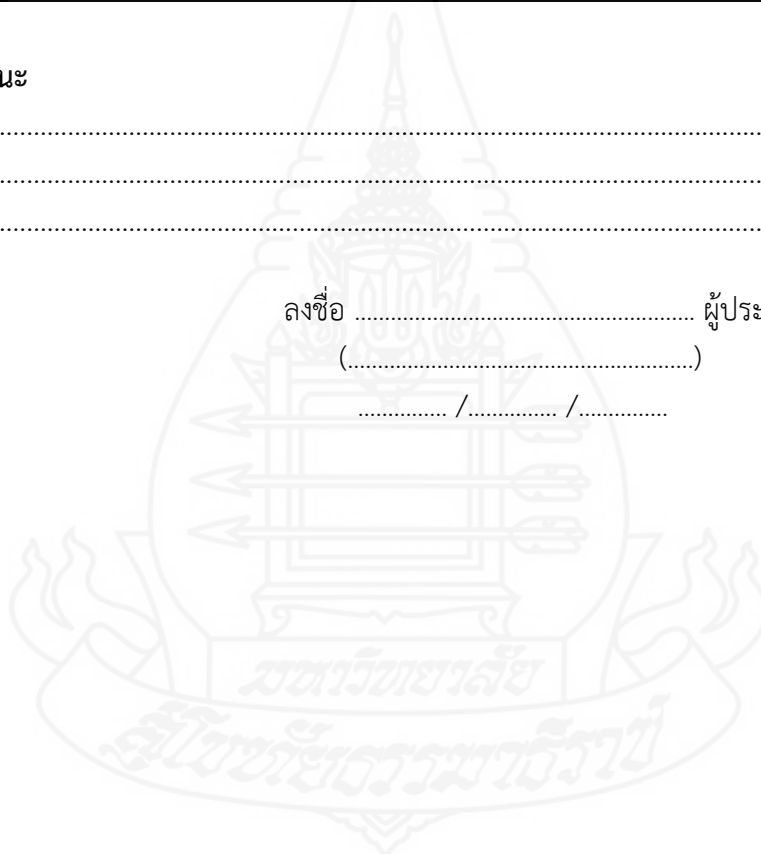
ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
 (.....)
 / /

ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ข้อ	รายการพิจารณา					คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	
						คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน					1	2	3	1	สอดคล้อง
ดีมาก (4)		ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)						
1.	องค์ประกอบ หมายถึง ความถูกต้องตามลักษณะการเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)	-	-	มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	มีเนื้อเรื่อง แต่การนำเสนอเนื้อหาไม่มีการเขียนคำนำ แต่เขียนเนื้อเรื่องและสรุป หรือมีการเขียนคำนำ เขียนเนื้อเรื่อง แต่ไม่มีการเขียนสรุป	ไม่มีเนื้อเรื่องและขาดองค์ประกอบส่วนของคำนำและสรุป	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ข้อ	รายการพิจารณา					คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	
						คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน									
ดีมาก (4)		ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)						
2.	เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็น น่าสนใจและมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับประเภทการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	เนื้อหาสาระมีเอกภาพ และสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็น น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุน การพรรณนาตามความจริง และการพรรณนาตามความรู้สึกอย่างชัดเจน	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็น น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริง และการพรรณนาตามความรู้สึกอยู่บ้าง	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริง และการพรรณนาตามความรู้สึกอยู่น้อย	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด และมีการพรรณนาตามความจริงแต่ไม่มีการพรรณนาตามความรู้สึก หรือไม่มีการพรรณนาตามความจริงแต่มีการพรรณนาตามความรู้สึก	เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด และไม่มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกที่ปรากฏอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ข้อ	รายการพิจารณา					คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	
						คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน					+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
ดีมาก (4)		ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)						
3.	ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิดหรือข้อเสนอแนะ แนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิดหรือข้อเสนอแนะ แนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม	การนำเสนอที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม	มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม	มีแนวคิดที่แปลกใหม่	ไม่มีความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ข้อ	รายการพิจารณา					คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	
						คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน									
ดีมาก (4)		ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)						
4.	การใช้ภาษา หมายถึง ใช้ภาษา ถูกต้องสละสลวย ใช้สำนวนโวหาร หรือคำประพันธ์ ประกอบ เหมาะสม สื่อ ความหมาย ชัดเจน และการ ลำดับความไม่ วกวน (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้ สำนวนโวหาร หรือคำ ประพันธ์ ประกอบ เหมาะสมสื่อ ความหมาย ชัดเจน การ ลำดับความไม่ วกวน	ใช้ภาษา ถูกต้อง สละสลวย สื่อ ความหมาย ชัดเจน ใช้ ถ้อยคำ สำนวนไม่ เหมาะสมไม่ เกิน 4 แห่ง การลำดับ ความไม่ วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อ ความหมาย ชัดเจน ใช้ ถ้อยคำสำนวนไม่ เหมาะสมไม่เกิน 8 แห่ง	ใช้ภาษาถูกต้อง ใช้ ถ้อยคำสำนวนไม่ เหมาะสมเกิน 12 แห่ง การลำดับ ความสับสน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ข้อ	รายการพิจารณา						คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน					คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)					
5.	อักษรวิธี หมายถึง สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	สะกตคำ ใช้ อักษรย่อ ใช้ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอน ผิด 1-3 แห่ง	สะกตคำ ใช้ อักษรย่อ ใช้ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอน ผิด 4-6 แห่ง	สะกตคำ ใช้ อักษรย่อ ใช้ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอน ผิด 7-9 แห่ง	สะกตคำ ใช้อักษร ย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอน ผิด 10-12 แห่ง	สะกตคำ ใช้อักษร ย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอน ผิดเกิน 13 แห่ง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

*หมายเหตุ การนับคำผิด ถ้าผิดซ้ำคำเดียวกันให้นับเป็น 1 แห่ง

ข้อ	รายการพิจารณา					คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	
						คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน									
ดีมาก (4)		ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)						
6.	6. ความสะอาด หมายถึง ลักษณะ โดยทั่วไปของ ชิ้นงานโดย ภาพรวม ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)	-	-	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ	เขียนไม่เป็นระเบียบ ในบางจุด ตัวอักษรอ่านยากในบางจุด มีรอยขีด รอยลบจน เลอะเทอะแต่ไม่เกิน 3 จุด	การเขียนไม่เป็นระเบียบ ตัวอักษรอ่านยาก มีรอยขีด รอยลบจนเลอะ เทอะมากกว่า 3 จุด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
จำนวนข้อรายการพิจารณา N = 6						ผลรวมคะแนน IOC ของผู้เชี่ยวชาญ (ΣN)			6		

จากตารางพบว่า การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งในแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมอง และผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 1.00 สามารถนำไปใช้ได้

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

แบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการเขียนเรียงความ

แบบทดสอบก่อนเรียน

คะแนนที่ได้

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพที่กำหนดให้แล้วเขียนเรียงความ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับประเภทของการเขียนเรียงความการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก มีความยาวประมาณ 15 – 20 บรรทัด

แบบทดสอบหลังเรียน

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คะแนนที่ได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพที่กำหนดให้แล้วเขียนเรียงความ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับประเภทของการเขียนเรียงความการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก มีความยาวประมาณ 15 – 20 บรรทัด

แบบประเมินการเขียนเรียงความ
แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

รายการประเมิน ชื่อ - สกุล	องค์ประกอบ			เนื้อหา					ความคิดเชิงสร้างสรรค์					การใช้ภาษา					อักขรวิธี					ความสะอาด			รวม 20 คะแนน	เกณฑ์ การ ประเมิน
	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	2	1	0		
1. ด.ช.กฤตยชญ์ ดินสัน																												
2. ด.ช.กฤติน ตันติพิทักษ์																												
3. ด.ช.กามิน หมัดหลีเจริญ																												
4. ด.ช.ณัฐพล ละเมาะ																												
5. ด.ช.ณัฐวัตร กาสาและ																												
6. ด.ช.ธีรวิทย์ ทองดำ																												
7. ด.ช.นวัตกรณ์ อาดำ																												
8. ด.ช.พงศกร ชุมประยูร																												
9. ด.ช.พันธกานต์ ลาดิง																												
10. ด.ช.มุฮัมหมัดอับบาส แก้วสล่า																												
11. ด.ช.ศราวุฒ ห่องเม่ง																												
12. ด.ช.สรศักดิ์ ชุมประเสริฐ																												
13. ด.ช.สิทธิินนท์ ณะนวล																												
14. ด.ช.หริวงค์ ประถังธานี																												

ชื่อ - สกุล	องค์ประกอบ			เนื้อหา					ความคิดเชิงสร้างสรรค์					การใช้ภาษา					อักขรวิธี					ความสะอาด			รวม 20 คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	2	1	0		
15. ด.ช.อัศม์เดช รังสีสว่าง																												
16. ด.ญ.กมลรัตน์ ทองคำชู																												
17. ด.ญ.เขมมิศรา อนุพงศ์																												
18. ด.ญ.เขมมิศรา พูลรัตน์																												
19. ด.ญ.จุฑามณี เดชณรงค์																												
20. ด.ญ.จุฑามาศ รักษ์หนู																												
21. ด.ญ.ณัฐวดี แก้วทองมา																												
22. ด.ญ.ณิชา ริสธภาพร																												
23. ด.ญ.ธนพร เรื่องสิริวนา																												
24. ด.ญ.นภัสนันท์ เพ็งจำรัส																												
25. ด.ญ.นุสริน แดงเครา																												
26. ด.ญ.ฟาติน หย้าหลี																												
27. ด.ญ.ภูริชญา เลขานุกิจ																												

รายการประเมิน ชื่อ - สกุล	องค์ประกอบ			เนื้อหา					ความคิดเชิงสร้างสรรค์					การใช้ภาษา					อักขรวิธี					ความสะอาด			รวม 20 คะแนน	เกณฑ์ การ ประเมิน
	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	4	3	2	1	0	2	1	0		
28. ด.ญ.ยุภาวดี บุญพรัตน์																												
29. ด.ญ.รลิตา ทองเนื้อแข็ง																												
30. ด.ญ.วชิราภรณ์ พงษ์พิสิทธิกุล																												
31. ด.ญ.วันยูวาริยะห์ วาเย็ง																												
32. ด.ญ.ศศิพิชญ์ สุรฤทธิพงษ์																												
33. ด.ญ.ศิรินญา ด้วงรอด																												

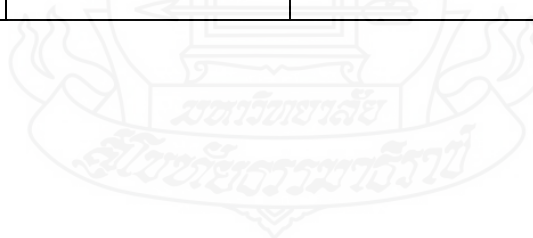

เกณฑ์การให้ค่าระดับคะแนน
การประเมินการเขียนเรียงความแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน				
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)
<p>1. องค์ประกอบ หมายถึง ความถูกต้องตามลักษณะการเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)</p>	-	-	มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	มีเนื้อเรื่อง แต่การนำเสนอเนื้อหาไม่มีการเขียนคำนำ แต่เขียนเนื้อเรื่องและสรุป หรือมีการเขียนคำนำ เขียนเนื้อเรื่อง แต่ไม่มีการเขียนสรุป	ไม่มีเนื้อเรื่องและขาดองค์ประกอบส่วนของคำนำและสรุป
<p>2. เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจและมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับประเภทการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)</p>	เนื้อหาสาระมีเอกภาพและสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกอย่างชัดเจน	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกอยู่บ้าง	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกอยู่น้อย	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนดและสอดคล้องกับการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึก	เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด และไม่มีข้อมูลสนับสนุนการพรรณนาตามความจริงและการพรรณนาตามความรู้สึกที่ปรากฏอย่างชัดเจน

รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน				
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)
3. ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิด หรือข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิด หรือข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติมีแนวคิดที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม	การนำเสนอที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม	มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม	มีแนวคิดที่แปลกใหม่	ไม่มีความคิดสร้างสรรค์
4. การใช้ภาษา หมายถึง ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน และการลำดับความไม่วกวน (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสมสื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมไม่เกิน 4 แห่ง การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมไม่เกิน 8 แห่ง	ใช้ภาษาถูกต้อง ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมเกิน 12 แห่ง การลำดับความสับสน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

รายการประเมิน	ค่าระดับคะแนน				
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ผ่านเกณฑ์ (1)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (0)
<p>5. อักษรวิธี</p> <p>หมายถึง สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย (คะแนนเต็ม 4 คะแนน)</p>	<p>สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 1-3 แห่ง</p>	<p>สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 4-6 แห่ง</p>	<p>สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 7-9 แห่ง</p>	<p>สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 10-12 แห่ง</p>	<p>สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 13 แห่ง</p>
<p>6. ความสะอาด</p> <p>หมายถึง ลักษณะโดยทั่วไปของชิ้นงานโดยภาพรวม ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ (คะแนนเต็ม 2 คะแนน)</p>	-	-	<p>ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ</p>	<p>เขียนไม่เป็นระเบียบ ในบางจุด ตัวอักษรอ่านยากในบางจุด มีรอยขีด รอยลบจนเลอะเทอะแต่ไม่เกิน 3 จุด</p>	<p>การเขียนไม่เป็นระเบียบ ตัวอักษรอ่านยาก มีรอยขีด รอยลบจนเลอะเทอะมากกว่า 3 จุด</p>

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ผ่านเกณฑ์
0-4	ไม่ผ่านเกณฑ์

ภาคผนวก จ
การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของเพียร์สัน
 ผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนครั้งที่ 1 และก่อนเรียนครั้งที่ 2 โดยทดสอบห่างกัน 10 วัน
 เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
 วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนสอบก่อนเรียนครั้งที่ 1			คะแนนเฉลี่ย (X)	X ²	คะแนนสอบก่อนเรียนครั้งที่ 2			คะแนนเฉลี่ย (Y)	Y ²	XY
		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			
1.	ด.ช.กรวิษณุ เอี้ยวสกุล	9	9	12	10.00	100.00	10	11	12	11.00	121.00	110.00
2.	ด.ช.เจ้าคุณ จินลิส	9	10	11	10.00	100.00	12	11	11	11.33	128.44	113.33
3.	ด.ช.นาวิน บุญรัตน์	10	9	8	9.00	81.00	10	12	10	10.67	113.78	96.00
4.	ด.ช.เปศล ชุ่มจำรัส	12	10	7	9.67	93.44	12	11	9	10.67	113.78	103.11
5.	ด.ช.พงศ์พัฒน์ จุลมณีโชติ	6	10	8	8.00	64.00	10	10	9	9.67	93.44	77.33
6.	ด.ช.เพชร เตียว	8	10	11	9.67	93.44	9	11	11	10.33	106.78	99.89
7.	ด.ช.ยัตเซอร์อาราฟัตร์ คัมภีร์กิตติ	7	11	9	9.00	81.00	11	12	10	11.00	121.00	99.00
8.	ด.ช.อานีฟ หลงเจ๊ะ	6	11	12	9.67	93.44	10	12	12	11.33	128.44	109.56
9.	ด.ญ.กมลชนก แซ่จู้	7	11	10	9.33	87.11	9	12	11	10.67	113.78	99.56
10.	ด.ญ.กรกนก อัฐิ	7	10	10	9.00	81.00	9	11	11	10.33	106.78	93.00
11.	ด.ญ.จินตนา มาช่วย	13	10	10	11.00	121.00	13	11	12	12.00	144.00	132.00
12.	ด.ญ.ชุตติกาญจน์ ตีนสกุล	9	10	10	9.67	93.44	10	12	12	11.33	128.44	109.56

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (ต่อ)
 ผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนครั้งที่ 1 และก่อนเรียนครั้งที่ 2 โดยทดสอบห่างกัน 10 วัน
 เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
 วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนสอบก่อนเรียนครั้งที่ 1			คะแนนเฉลี่ย (X)	X ²	คะแนนสอบก่อนเรียนครั้งที่ 2			คะแนนเฉลี่ย (Y)	Y ²	XY
		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			
13.	ด.ญ.จิตารีย์ แก้ววงศ์	12	13	9	11.33	128.44	13	13	11	12.33	152.11	139.78
14.	ด.ญ.ทิฆัมพร ชูเทพ	16	11	11	12.67	160.44	15	12	13	13.33	177.78	168.89
15.	ด.ญ.ณัฐสร หมาดทั้ง	7	12	11	10.00	100.00	9	12	12	11.00	121.00	110.00
16.	ด.ญ.ณัฐกฤตา ขาวมาก	15	14	12	13.67	186.78	15	15	14	14.67	215.11	200.44
17.	ด.ญ.ณัฐนิชา แจ่มจินทา	11	12	12	11.67	136.11	12	12	13	12.33	152.11	143.89
18.	ด.ญ.ณัฐริดา สตันน้อย	12	12	12	12.00	144.00	13	14	13	13.33	177.78	160.00
19.	ด.ญ.ณัฐวรา นวลดุก	12	13	11	12.00	144.00	13	15	12	13.33	177.78	160.00
20.	ด.ญ.นภัสสร เขียนงาม	11	11	10	10.67	113.78	12	13	11	12.00	144.00	128.00
21.	ด.ญ.นรกมล หอยพัฒนานาวุฒิวงศ์	15	11	11	12.33	152.11	16	11	11	12.67	160.44	156.22
22.	ด.ญ.ปิ่นยุดา เส็มสัน	14	11	14	13.00	169.00	15	12	15	14.00	196.00	182.00
23.	ด.ญ.เปรมสุดา เปาตะเต	10	14	14	12.67	160.44	12	15	15	14.00	196.00	177.33
24.	ด.ญ.พริดา แสงแก้ว	12	13	10	11.67	136.11	13	13	11	12.33	152.11	143.89

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (ต่อ)
 ผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนครั้งที่ 1 และก่อนเรียนครั้งที่ 2 โดยทดสอบห่างกัน 10 วัน
 เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
 วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนสอบก่อนเรียนครั้งที่ 1			คะแนนเฉลี่ย (X)	X ²	คะแนนสอบก่อนเรียนครั้งที่ 2			คะแนนเฉลี่ย (Y)	Y ²	XY
		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			
25.	ด.ญ.พาริศา ยะฝา	13	15	14	14.00	196.00	14	15	14	14.33	205.44	200.67
26.	ด.ญ.มารีย์ยะ มิตรสลิมิน	10	12	11	11.00	121.00	11	12	12	11.67	136.11	128.33
27.	ด.ญ.รัตนาวดี ณ พัทลุง	10	11	11	10.67	113.78	11	13	13	12.33	152.11	131.56
28.	ด.ญ.วนิดา ดวงปัญญา	11	11	11	11.00	121.00	12	13	13	12.67	160.44	139.33
29.	ด.ญ.วรกานต์ วงษาเยะ	12	11	12	11.67	136.11	13	12	14	13.00	169.00	151.67
30.	ด.ญ.ศศิณา บุญสิทธิ์	11	11	11	11.00	121.00	12	12	12	12.00	144.00	132.00
31.	ด.ญ.ศุภิสรา แซ่เตี๋ย	10	11	12	11.00	121.00	11	12	14	12.33	152.11	135.67
32.	ด.ญ.อรุณิชา ชูทอง	8	12	11	10.33	106.78	10	13	12	11.67	136.11	120.56
33.	ด.ญ.อรรัมภา มีบุญ	11	11	11	11.00	121.00	12	12	12	12.00	144.00	132.00
34.	ด.ญ.อิฐธิยาภรณ์ ทองรักษ์	14	13	14	13.67	186.78	14	15	14	14.33	205.44	195.89
ผลรวม Σ					373.00	4164.56				412.00	5046.67	4580.44

จากตารางพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบการเขียนเรียงความก่อนเรียน เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 แปรผลระดับคุณภาพสูงมาก เกือบเท่ากับ 1

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของเพียร์สัน
 ผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนครั้งที่ 1 และหลังเรียนครั้งที่ 2 โดยทดสอบห่างกัน 10 วัน
 เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
 วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนสอบหลังเรียนครั้งที่ 1			คะแนนเฉลี่ย (X)	X ²	คะแนนสอบหลังเรียนครั้งที่ 2			คะแนนเฉลี่ย (Y)	Y ²	XY
		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			
1.	ด.ช.กรวิษณุ เอี้ยวสกุล	14	14	12	13.33	177.78	15	15	14	14.67	215.11	195.56
2.	ด.ช.เจ้าคุณ จินลิบ	12	14	13	13.00	169.00	14	15	14	14.33	205.44	186.33
3.	ด.ช.นาวิน บุญรัตน์	14	13	12	13.00	169.00	15	14	14	14.33	205.44	186.33
4.	ด.ช.เปศล ชุ่มจำรัส	15	16	13	14.67	215.11	16	17	14	15.67	245.44	229.78
5.	ด.ช.พงศ์พัฒน์ จุลมณีโชติ	14	14	14	14.00	196.00	15	16	14	15.00	225.00	210.00
6.	ด.ช.เพชร เตียว	13	16	13	14.00	196.00	14	18	14	15.33	235.11	214.67
7.	ด.ช.ยัตเซอร์อาราพัตร คัมภีร์กิตติ	14	15	14	14.33	205.44	14	15	14	14.33	205.44	205.44
8.	ด.ช.อานีฟ หลงเจ๊ะ	15	15	15	15.00	225.00	16	16	15	15.67	245.44	235.00
9.	ด.ญ.กมลชนก แซ่จู้	13	14	13	13.33	177.78	14	15	14	14.33	205.44	191.11
10.	ด.ญ.กรรณก อัฐธิ	12	15	13	13.33	177.78	14	18	14	15.33	235.11	204.44
11.	ด.ญ.จินตนา มาช่วย	14	16	13	14.33	205.44	15	18	14	15.67	245.44	224.56
12.	ด.ญ.ชุตติกาญจน์ ตันสกุล	13	14	14	13.67	186.78	14	15	14	14.33	205.44	195.89

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (ต่อ)
 ผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนครั้งที่ 1 และหลังเรียนครั้งที่ 2 โดยทดสอบห่างกัน 10 วัน
 เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
 วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนสอบก่อนเรียนครั้งที่ 1			คะแนนเฉลี่ย (X)	X ²	คะแนนสอบก่อนเรียนครั้งที่ 2			คะแนนเฉลี่ย (Y)	Y ²	XY
		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			
13.	ด.ญ.ฐิตารีย์ แก้ววงศ์	12	16	13	13.67	186.78	14	18	15	15.67	245.44	214.11
14.	ด.ญ.ทิฆัมพร ชูเทพ	14	15	12	13.67	186.78	16	17	14	15.67	245.44	214.11
15.	ด.ญ.ณัฐสร หมาดทั้ง	12	16	13	13.67	186.78	14	18	14	15.33	235.11	209.56
16.	ด.ญ.ณัฐกฤตา ขาวมาก	13	16	12	13.67	186.78	14	19	14	15.67	245.44	214.11
17.	ด.ญ.ณัฐนิชา แจ่มจินทา	13	15	13	13.67	186.78	14	17	14	15.00	225.00	205.00
18.	ด.ญ.ณัฐริตา สตันน้อย	12	15	14	13.67	186.78	14	17	14	15.00	225.00	205.00
19.	ด.ญ.ณัฐวรา นวลตุก	14	15	13	14.00	196.00	14	16	15	15.00	225.00	210.00
20.	ด.ญ.นภัสสร เขียนงาม	16	16	13	15.00	225.00	19	17	14	16.67	277.78	250.00
21.	ด.ญ.นรภมล ห่อพัฒนานาวุฒิวงศ์	15	15	13	14.33	205.44	17	16	14	15.67	245.44	224.56
22.	ด.ญ.ปิ่นญดา เส็มสัน	16	17	13	15.33	235.11	17	18	14	16.33	266.78	250.44
23.	ด.ญ.เปรมสุดา เปาตะเด	15	16	12	14.33	205.44	16	17	14	15.67	245.44	224.56
24.	ด.ญ.พุธิตา แสงแก้ว	12	17	13	14.00	196.00	14	19	14	15.67	245.44	219.33

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (ต่อ)
 ผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนครั้งที่ 1 และหลังเรียนครั้งที่ 2 โดยทดสอบห่างกัน 10 วัน
 เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
 วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนสอบก่อนเรียนครั้งที่ 1			คะแนนเฉลี่ย (X)	X^2	คะแนนสอบก่อนเรียนครั้งที่ 2			คะแนนเฉลี่ย (Y)	Y^2	XY
		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3			
25.	ด.ญ.พาริดา ยะฝา	18	18	15	17.00	289.00	19	19	16	18.00	324.00	306.00
26.	ด.ญ.มารีย๊ะ มิตรสลิมิน	18	14	17	16.33	266.78	19	15	18	17.33	300.44	283.11
27.	ด.ญ.รัตนาวดี ณ พัทลุง	13	16	13	14.00	196.00	14	18	14	15.33	235.11	214.67
28.	ด.ญ.วนิดา ดวงปัญญา	12	14	12	12.67	160.44	14	15	14	14.33	205.44	181.56
29.	ด.ญ.วรกานต์ วงษาเยะ	15	17	15	15.67	245.44	17	18	14	16.33	266.78	255.89
30.	ด.ญ.ศศิณา บุญสิทธิ์	13	14	15	14.00	196.00	14	15	17	15.33	235.11	214.67
31.	ด.ญ.ศุภิสรา แซ่เตี๋อง	15	14	12	13.67	186.78	16	15	14	15.00	225.00	205.00
32.	ด.ญ.อรณิชา ชูทอง	12	13	12	12.33	152.11	14	15	14	14.33	205.44	176.78
33.	ด.ญ.อรรัมภา มีบุญ	13	13	12	12.67	160.44	15	15	14	14.67	215.11	185.78
34.	ด.ญ.อิฐธิยาภรณ์ ทองรักษ์	15	15	13	14.33	205.44	18	18	15	17.00	289.00	243.67
ผลรวม Σ					477.67	6743.22				524.00	8102.67	7387.00

จากตารางพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบการเขียนเรียงความหลังเรียน เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 แปรผลระดับคุณภาพสูงมาก เกือบเท่ากับ 1

ภาคผนวก ช

ผลการเรียนระหว่างเรียนการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์

ผลการเรียนการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของผลงานการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ระหว่างเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-5 โดยทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม

รายการประเมิน	แผนที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4
	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5	
1. องค์กรประกอบ (2 คะแนน)		1.37	1.82	2	2
2. เนื้อหา (4 คะแนน)		2.65	3.17	3.71	3.85
3. ความคิดสร้างสรรค์ (4 คะแนน)		2.77	3	3.34	3.51
4. การใช้ภาษา (4 คะแนน)		2.37	2.82	3.05	3.25
5. อักษรวิธี (4 คะแนน)		2.28	2.68	2.91	3
6. ความสะอาด (2 คะแนน)		1.77	2	2	2
คะแนนรวม 20 คะแนน		13.21	15.49	17.01	17.61
ค่าเฉลี่ย \bar{X}		2.20	2.58	2.84	2.94

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของผลงานการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ระหว่างเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 โดยทำกิจกรรมเป็นคู่

รายการประเมิน	แผนที่	ครั้งที่ 1
	แผนที่ 6	
1. องค์กรประกอบ (2 คะแนน)		2
2. เนื้อหา (4 คะแนน)		4
3. ความคิดสร้างสรรค์ (4 คะแนน)		3.85
4. การใช้ภาษา (4 คะแนน)		3.57
5. อักษรวิธี (4 คะแนน)		3.22
6. ความสะอาด (2 คะแนน)		2
คะแนนรวม 20 คะแนน		18.64
ค่าเฉลี่ย \bar{X}		3.11

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของผลงานการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ระหว่างเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-8 โดยทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล

รายการประเมิน	แผนที่	ครั้งที่ 1 แผนที่ 7	ครั้งที่ 2 แผนที่ 8
1. องค์ประกอบ (2 คะแนน)		1.77	2
2. เนื้อหา (4 คะแนน)		3.14	4
3. ความคิดสร้างสรรค์ (4 คะแนน)		3	4
4. การใช้ภาษา (4 คะแนน)		2.45	3.77
5. อักษรวิธี (4 คะแนน)		2.28	3.22
6. ความสะอาด (2 คะแนน)		2	2
คะแนนรวม 20 คะแนน		14.64	18.99
ค่าเฉลี่ย \bar{X}		2.44	3.17

จากตารางที่ 1-3 พบว่า ผลการสอนการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน พบว่าการฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ คะแนนจะดีขึ้นตามลำดับในการฝึกเป็นกลุ่ม 7 คน เป็นคู่ เพราะนักเรียนช่วยกันคิดเชื่อมโยงข้อมูล จากคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 คะแนน

ผลการฝึกเป็นกลุ่ม 7 คน

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เท่ากับ 2.20
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เท่ากับ 2.58
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เท่ากับ 2.84
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เท่ากับ 2.94

ผลการฝึกเป็นคู่

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เท่ากับ 3.11

เมื่อฝึกเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์เป็นรายบุคคลคะแนนจะลดลง แต่เมื่อทำซ้ำในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 คะแนนก็จะเพิ่มขึ้น

ผลการฝึกเป็นรายบุคคล

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เท่ากับ 2.44
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เท่ากับ 3.17

ภาคผนวก ซ

ผลคะแนนสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลคะแนนสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่อง ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนสอบก่อนเรียน			คะแนนเฉลี่ย	คะแนนสอบหลังเรียน			คะแนนเฉลี่ย
		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3	
1.	ด.ช.กฤตยชญ์ ตินสัน	9	9	12	10.00	16	16	15	15.67
2.	ด.ช.กฤติน ตันตพิยค์	9	10	11	10.00	14	16	14	14.67
3.	ด.ช.กามิน หมัดหลีเจริญ	10	9	8	9.00	16	15	14	15.00
4.	ด.ช.ณัฐพล ละเมาะ	12	10	7	9.67	16	18	15	16.33
5.	ด.ช.ณัฐวัตร กาสาและ	6	10	8	8.00	16	17	14	15.67
6.	ด.ช.ธีรวิฑูร ทองดำ	8	10	11	9.67	14	19	14	15.67
7.	ด.ช.นวัตกรณ อาดำ	7	11	9	9.00	14	16	14	14.67
8.	ด.ช.พงศกร ชุมประยูร	6	11	12	9.67	17	17	16	16.67
9.	ด.ช.พันธกานต์ ลาดิง	7	11	10	9.33	14	16	15	15.00
10.	ด.ช.มูฮัมหมัดอับบาส แก้วสลำ	7	10	10	9.00	14	19	14	15.67
11.	ด.ช.ศราวุฒ ห้องเม่ง	13	10	10	11.00	16	19	15	16.67
12.	ด.ช.สรศักดิ์ ชุมประเสริฐ	9	10	10	9.67	14	16	15	15.00

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนสอบก่อนเรียน			คะแนนเฉลี่ย	คะแนนสอบหลังเรียน			คะแนนเฉลี่ย
		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3	
13.	ด.ช.สิทธิินนท์ ณะนวล	12	13	9	11.33	14	19	16	16.33
14.	ด.ช.ทริวงศ์ ประถังธานี	16	11	11	12.67	17	18	15	16.67
15.	ด.ช.อัศม์เดช รังสีสว่าง	7	12	11	10.00	14	19	15	16.00
16.	ด.ญ.กมลรัตน์ ทองคำชู	15	14	12	13.67	14	20	14	16.00
17.	ด.ญ.เขมมิสร่า อนุพงศ์	11	12	12	11.67	14	18	15	15.67
18.	ด.ญ.เขมมิสร่า พูลรัตน์	12	12	12	12.00	14	18	15	15.67
19.	ด.ญ.จุฑามณี เดชณรงค์	12	13	11	12.00	14	17	16	15.67
20.	ด.ญ.จุฑามาศ รักษ์หนู	11	11	10	10.67	20	18	15	17.67
21.	ด.ญ.ณัฐวดี แก้วทองมา	15	11	11	12.33	18	17	15	16.67
22.	ด.ญ.ณิชา หาญศิริสถาพร	14	11	14	13.00	18	19	15	17.33
23.	ด.ญ.ธนพร เรืองสิริวนา	10	14	14	12.67	17	18	14	16.33
24.	ด.ญ.นภัสนันท์ เพ็งจำรัส	12	13	10	11.67	14	20	15	16.33

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนสอบก่อนเรียน			คะแนนเฉลี่ย	คะแนนสอบหลังเรียน			คะแนนเฉลี่ย
		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3		ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3	
25.	ด.ญ.นุสริน แดงเครา	13	15	14	14.00	20	20	17	19.00
26.	ด.ญ.ฟาติน หย้าหลี	10	12	11	11.00	20	16	19	18.33
27.	ด.ญ.ภุริชญา เลขานุกิจ	10	11	11	10.67	14	19	14	15.67
28.	ด.ญ.ยุภาวดี บุญพรัตน์	11	11	11	11.00	14	16	15	15.00
29.	ด.ญ.รสิตา ทองเนื้อแข็ง	12	11	12	11.67	18	17	15	16.67
30.	ด.ญ.วชิราภรณ์ พงษ์พิสิทธิกุล	11	11	11	11.00	14	16	18	16.00
31.	ด.ญ.วันยูวาริยะห์ วาเย็ง	10	11	12	11.00	17	16	14	15.67
32.	ด.ญ.ศศิพิชญ์ สุรฤทธิพงศ์	8	12	11	10.33	14	16	14	14.67
33.	ด.ญ.ศิริณญา ต้วรงรอด	11	11	11	11.00	16	16	14	15.33
34.	ด.ญ.อริษา ภาณุวัฒน์ภิญโญ	14	11	14	13.00	19	19	16	18.00
35.	ด.ญ.อสิตา แกสมาน	11	11	11	11.00	17	17	14	16.00
ค่าเฉลี่ย \bar{X}		10.60	11.29	10.97	10.95	15.77	17.51	15.00	16.10
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D		1.41	1.41	0.71	0.71	0.71	0.71	0.71	0.24

จากตารางพบว่า คะแนนสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล ก่อนเรียนนักเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.95 หลังเรียนนักเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.10 ผลเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวนาราภัทร ชัยศิริ
วัน เดือน ปีเกิด	16 พฤศจิกายน 2533
สถานที่เกิด	อำเภอละงู จังหวัดสตูล
ประวัติการศึกษา	ค.บ. วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พ.ศ. 2557
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสตูลวิทยา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
ตำแหน่ง	ครู คศ.1

